របាយការណ៍វាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៣ ឆ្នាំ២០១៦-២០២០

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ
ការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

របាយការណ៍វាយតម្លៃការអនុវត្ត
ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៣ ឆ្នាំ២០១៦-២០២០
កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

មាតិកានុក្រម

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ....................i
១. សេចក្តីផ្តើម.................... ១
១.១. សាវតារ.................... ១
១.២. គោលបំណង.................... ២
១.៣. វិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃ.................... ២
១.៤. បរិការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងពេលអនុវត្ត CAP 3 .... ២
២. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣....................៤
២.១. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទ កសហវ....................៤
២.២. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន....................៤
២.៣. សេចក្តីសម្រេចរបស់ គ.ហ.ស. ៥
៣. ការវាយតម្លៃលើការសម្រេចបានគោលបំណង....................៩
៣.១. ផ្នែកទី ១ ÷ ភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា....................៩
៣.១.១. គោលបំណង ១១ ÷ បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល ៩
៣.១.២. គោលបំណង ១២ ÷ បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ.................... ១១
៣.១.៣. គោលបំណង ១៣ ÷ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងគណនី.................... ១២
៣.១.៤. គោលបំណង ១៤ ÷ កែលម្អការអនុវត្តថវិកា និងពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ.................... ១៣
៣.១.៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ១ .... ១៤
៣.២. ផ្នែកទី ២ ÷ គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ.................... ១៥
៣.២.១. គោលបំណង ២១ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តមាតិកាថវិកាថ្មី និងប្លង់គណនេយ្យថ្មី.................... ១៥
៣.២.២. គោលបំណង ២២ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធអនុវត្តថវិកាថ្មី និងដំណើរការប្រតិបត្តិការថ្មី.................... ១៨
៣.២.៣. គោលបំណង ២៣ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យថ្មី ប្រព័ន្ធកត់ត្រាថ្មី.................... ១៩
និងប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ថ្មី.................... ១៩
៣.២.៤. គោលបំណង ២៤ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តឧបករណ៍ និង យន្តការដើម្បីបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ ២១
និងគណនេយ្យភាព....................២១
៣.២.៥. គោលបំណង ២៥ ÷ បង្កើនតម្លាភាពថវិកា....................២២

៣.២.៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ២ .... ២៤
៣.៣. ផ្នែកទី ៣ ÷ ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ២៥
៣.៣.១. គោលបំណង ៣១ ÷ ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា ២៦
៣.៣.២. គោលបំណង ៣២ ÷ រៀបចំថវិកាឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងធ្វើសមាហរណកម្មថវិកា ២៧
៣.៣.៣. គោលបំណង ៣៣ ÷ រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាព (រវាងនីតិប្បញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិ, រវាង កសហវ និង ក្រសួង ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង ស្ថាប័ន) ២៨
៣.៣.៤. គោលបំណង ៣៤ ÷ ពង្រឹងការរៀបចំគោលនយោបាយ និងការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ការរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការចំណូល និងចំណាយរយៈពេលមធ្យម) ២៩
៣.៣.៥. គោលបំណង ៣៥ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ........ ២៩
៣.៣.៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៣........ ៣២
៣.៤. ផ្នែកទី ៤ ÷ ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់........ ៣២
៣.៤.១. គោលបំណង ៤១ ÷ បង្កើតក្របខណ្ឌថវិកាផ្អែកលើព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម........ ៣២
៣.៤.២. គោលបំណង ៤២ ÷ រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រកខ័ណ្ឌគណនេយ្យសមិទ្ធកម្ម ៣៤
៣.៤.៣. គោលបំណង ៤៣ ÷ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ........ ៣៥
៣.៤.៤. គោលបំណង ៤៤ ÷ រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការកសាងសមត្ថភាព (ដោយរួមទាំងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ និងអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ) ៣៦
៣.៤.៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៤........ ៣៧
៣.៥. ផ្នែកទី ៥ ÷ ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តប្រកបដោយចីរភាព........ ៣៨
៣.៥.១. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៥........ ៤១
៣.៦. ចំណុចកង្វះចន្លោះនៃក្របខណ្ឌផែនការសកម្មភាពរួម- ដំណាក់កាលទី ៣........ ៤១
៤. ការពិនិត្យមើលលទ្ធផលសង្ខេប PEFA........ ៤៣
៥. និសដៅនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ........ ៤៥
៦. Implication សម្រាប់រៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២........ ៤៨
៦.១. សុពលភាពនៃខឿន........ ៤៨
៦.២. ផ្លាស់ប្តូរកម្រិតគោលបំណង........ ៤៨
៧. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន........ ៥០
ឧបសម្ព័ន្ធ........ ៥១

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១. របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ CAP3 របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៥២

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២. របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦-២០២០ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣.. ៥២

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣. តារាងសង្ខេបការប្រៀបធៀបបម្រែបម្រួលពិន្ទុនៃការវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០ ដោយប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌវាយតម្លៃឆ្នាំ ២០១១ .... ៥៣

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤. តារាងសង្ខេបការផ្លាស់ប្តូរកម្រិតគោលបំណង.. ៥៩

អក្សរកាត់

ADB	Asian Development Bank	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
BSP	Budget Strategic Plan	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា (ផ.យ.ថ)
BSRS	Budget System Reform Strategy	យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកា
CAP	Consolidated Action Plan	ផែនការសកម្មភាពរួម
CoA	Chart of Accounts	ប្លង់គណនេយ្យ
DMFAS	Debt Management and Financial Analysis System	ប្រព័ន្ធវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រប់គ្រងបំណុល
EFI	Economics and Finance Institute	វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (វ.ស.ហ.)
GDICDM	General Department of International Cooperation and Debt Management	អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល (អ.ស.ប.)
FMIS	Financial Management Information System	ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
FMWG	FMIS project Management Working Group	ក្រុមការងារគ្រប់គ្រងគម្រោងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
GDB	General Department of Budget	អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា (អ.ថ.)
GDCE	General Department of Customs and Excise	អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា (អ.គ.រ.)
GDIA	General Department of Internal Audit	អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (អ.ស.ក.)
GDNT	General Department of National Treasury	អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ (អ.រ.ជ.)
GDPP	General Department of Public Procurement	អគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ
GDSNAF	General Department of Sub-National Administration Finance	អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (អ.ហ.ថ.)
GDSPNR	General Department of State Property and Non-Tax Revenue	អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (អ.ទ.ច.)
GDT	General Department of Taxation	អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (អ.ព.ដ.)
GDP	General Department of Policy/ Gross Domestic Product	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស.)
GFS	Government Financial Statistics	ស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាល
GSC	General Secretariat of Public Financial Management Reform Steering Committee	អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ(អ.គ.ហ)
IMF	International Monetary Fund	មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ
LM	Line Ministry	ក្រសួង ស្ថាប័ន
LCs	Legal Council Secratariat	លេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សានីតិកម្ម (ល.ក.ន.)
MEF	Ministry of Economy and Finance	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (ក.ស.ហ.វ.)
MTBF	Medium-Term Budget Framework	ក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម

MTFF	Medium-Term Fiscal Framework	ក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលមធ្យម
NAA	National Audit Authority	អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ (អ.ជ.ស.)
NSDP	National Strategic Development Plan	ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ
PFM	Public Financial Management	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
TOFE	Table of Fiscal and Economic Operations of the Government	តារាងប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាល
WB	World Bank	ធនាគារពិភពលោក
PFMRC	Public Financial Management Reform Commission	គណៈកម្មការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈ (.ស.ហ.ក)
PFMSC	Public Financial Management Reform Steering Committee	គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
MoEYS	Ministry of Edcation, Youth and Sport	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
EFMS	Education Financial Management System	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
PB	Program Budgeting	ថវិកាកម្មវិធី
NRMIS	Non-tax Reveue Management Information System	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ
SARMIS	State Asset Register Management Information System	ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រងសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ

របាយការណ៍វាយតម្លៃនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ (CAP3) នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ របស់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង ស្ថាប័ន ដែលត្រូវបានរៀបចំជាប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ, និងលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃចំណាយសាធារណៈ និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលហៅកាត់ថា PEFA ឆ្នាំ២០២០ ទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង របាយការណ៍លទ្ធផលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យមើលផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ ដែលរៀបចំដោយអ្នកជំនាញការរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃ រួមមាន ÷ (១) ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសូចនាករគន្លឹះកម្រិតគោលបំណង, (២) ការវាយតម្លៃជារួមសម្រាប់កម្រិតផ្នែក, និង (៣) ការពិនិត្យមើលសេចក្តីសម្រេចរបស់ **គ.ហ.ស.** ។

លទ្ធផលស្តីពីការវាយតម្លៃផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣

ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៦-២០២០ អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានគ្រោងសកម្មភាពក្នុងរង្វង់ ៤០០ សកម្មភាពនៃឆ្នាំនីមួយៗ ។ សកម្មភាពអនុវត្តសម្រេចមិនបានពេញលេញ បានធ្លាក់ចុះនៅក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំចុងក្រោយដែលបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់របស់តួអង្គអនុវត្តពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០ សកម្មភាពដែលពិនិត្យឃើញថាបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ មិនត្រូវបានយកធ្វើជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការវាយតម្លៃនោះទេ ម្យ៉ាងទៀត សកម្មភាពទាំងនោះ ភាគច្រើនជាសកម្មភាពគ្រោងនៅក្នុងផ្នែកទី ៥ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងសមត្ថភាព ។ សកម្មភាពដែលបានគ្រោងក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ នៅតែប្រមូលផ្តុំលើផ្នែកទី ១ ។

ការគ្រោងសកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានអត្រាធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧ មក, ក៏ប៉ុន្តែ សកម្មភាពដែលអនុវត្តសម្រេចបានពេញលេញបានកើនឡើងនៅឆ្នាំ ២០១៨ និងឆ្នាំ ២០១៩ ។ ការណ៍នេះ បង្ហាញពីគុណភាពក្នុងការរៀបចំគ្រោងសកម្មភាព និងអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាពល្អជាងមុនរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ។ ដូចគ្នានឹងអង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ចំនួនសកម្មភាពសម្រេចមិនបានពេញលេញរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានការកើនឡើងវិញប្រមាណជា ១២៥ ក្នុងនោះរួមមានទាំងសកម្មភាពមិនអាចអនុវត្តបានមួយចំនួនផងដែរ ដែលទទួលរងឥទ្ធិពលពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយភាគច្រើនគឺជាសកម្មភាពគ្រោងនៅក្នុងផ្នែកទី ៥ គឺជាសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលា ។

-ផ្នែកទី១ "បន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា" *÷ មានគោលបំណងចំនួន ៤ រួមមាន (១) ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល, (២) បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុល, (៣) ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងគណនី, និង (៤) កែលម្អការអនុវត្តថវិកា និងពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ* ។ តាមរយៈការអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨ និង យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូល ២០១៩-២០២៣ ដែលបានដាក់ចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាល, ចំណូលមានស្ថានភាពរឹងមាំ និងបានបង្កើតឱ្យមានជាអតិរេកចរន្ត ។ ចំណូលកើន

ឡើងជាមធ្យម ១,៤ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស (២០១៤-២០១៨) និងជាពិសេសបំផុតចំណូលបានកើនឡើងដល់ ៣,១៨[1] ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការអនុវត្តចំណាយ ត្រូវបានបន្តការកែលម្អស្របតាមផែនការគួរឱ្យកត់សម្គាល់ និងស្ថិតក្នុងទិសដៅកំណត់ (+/-៥% ធៀបនឹងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ) ។ ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តចំណាយសរុបប្រចាំឆ្នាំសម្រេចបានជាអប្បបរមា ៩៦% ស្របតាមសូចនាករ និងផែនការដែលបានគ្រោង ។ សមតុល្យសាច់ប្រាក់ត្រូវបានតាមដានជាប្រចាំតាមរយៈរបាយការណ៍ធនាគារក្នុងគណនីទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមរចនាសម្ព័ន្ធគណនីទោល (TSA) មិនមានកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ ។ ការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារត្រូវបានអនុវត្តទូទាំងប្រទេស និងមានលក្ខណៈទៀងទាត់ចំនួន ២ ដងក្នុងមួយខែ ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៦ មិនមានបញ្ហាចំណាយកកស្ទះនោះទេ[2] និងបំណុលសាធារណៈស្ថិតក្នុងស្ថានភាពអាចគ្រប់គ្រងបានដោយសូចនាករបំណុលគន្លឹះៗទាំង៥ ស្ថិតក្រោមពិតានកំណត់ទាំងអស់ ។ ជាមួយគ្នានេះ, ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (NRMIS) ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញប្រមូលចំណូល ។ សម្រាប់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តគ្រោងនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០២១ តទៅ ។ លើសពីនេះ, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ២០១៩-២០២៥ និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្មជាមួយនឹងសំណើគ្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ការព្យាករសាច់ប្រាក់ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិមានភាពប្រសើរឡើង តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធី Web-Based Application ដោយក្រសួង ស្ថាប័នចំនួន ២០ ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ និងចំនួន ១០ បន្ថែមទៀតនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។ រីឯក្រសួង ស្ថាប័ន នៅសល់នឹងត្រូវដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, មូលដ្ឋាននៃប្រភពចំណូលនៅជាកត្តាព្រួយបារម្ភសម្រាប់រក្សាចីរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ខណៈដែលការប្រមូលចំណូលធៀបនឹងផែនការដែលបានដាក់ចេញ នៅពុំទាន់ត្រូវបានធ្វើការវាយតម្លៃអំពីប្រសិទ្ធភាពទាំងក្របខណ្ឌនៃការព្យាករ និងសក្តានុពល ឬ លទ្ធភាពនៃការកៀរគរចំណូល ។ មូលដ្ឋានពន្ធនៅមានភាពតូចចង្អៀតជាមួយនឹងការថមថយនៃពន្ធប្រយោល ព្រមទាំងពន្ធពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិកំពុងរងសម្ពាធ នៅពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាកំពុងពង្រីកកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីជាមួយប្រទេសជាច្រើន ។ ការកើនឡើងនៃពន្ធផ្ទាល់នៅមានចំនួនតិចតួច ។ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលត្រូវការក្របខណ្ឌច្បាប់ច្បាស់លាស់ និងវប្បធម៌ល្អក្នុងការបង់ពន្ធនៅមិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំពេញលេញនៅឡើយ ។ ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធនៅមិនទាន់អនុម័ត ។ រីឯការអនុវត្តប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ ទើបត្រូវបានរៀបចំជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ ។ សារាចរណែនាំស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរ ចែករំលែកទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន រវាងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, និងអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, ដែលអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយទទួលបន្ទុកបូកសរុបត្រូវបានរៀបចំ ប៉ុន្តែការអនុវត្តនៅមិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាពនៅឡើយ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ វិស័យមូលបត្ររដ្ឋ នៅមិនទាន់មានក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយមូលបត្រ ខណៈដែលយុទ្ធសាស្ត្រ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ ដែលបានគ្រោងរៀបចំចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៧ មក មិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំបញ្ចប់នៅឡើយ តម្រូវឱ្យមានកិច្ចសហការបន្ថែម ។ ដោយឡែកបំណុលកកស្ទះគិតត្រឹមរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ គឺមានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ដោយគិតត្រឹមអាណត្តិចូលដល់អគ្គនាយកដ្ឋាន

[1] *លើសជាង ១០ ដង នៃគោលដៅដែលបានដាក់ចេញក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូល ២០១៩ ៣ ពិន្ទុភាគរយនៃ,២០២៣ ខណៈគោលដៅត្រឹម ០-៨.ស.ស.*

[2] *ការគិតរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីពេលអាណត្តិបើកផ្តល់ប្រាក់ត្រូវបានបញ្ជូន និងចុះកាលបរិច្ឆេទលើអាណត្តិដែលចូលមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ*

រតនាគារជាតិ ក៏ប៉ុន្តែរយៈពេល ៦០ថ្ងៃនេះ គួរគិតរាប់ចាប់ពីពេលចេញអាណត្តិរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់រហូតដល់ការទូទាត់ ប៉ុន្តែបើគិតតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ បំណុលកកស្ទះគឺមានរយៈពេលត្រឹមតែ ៣០ថ្ងៃ ។ រីឯ ការអនុវត្តចំណាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ហាក់ដូចជាមានភាពមមាញឹកនៅចុងត្រីមាសទី ៤ នៃឆ្នាំនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែកិច្ចការនេះត្រូវបានដោះស្រាយជាបណ្តើរៗ ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងមានកិច្ចសហការពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

-ផ្នែកទី២ "បន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ" *÷ មានគោលបំណងចំនួន ៥ រួមមាន (១). ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា, (២). ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS, (៣). ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈ, (៤). ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, និង (៥). សន្ទស្សន៍នៃការបើកចំហព័ត៌មានថវិកា ។* ក្នុងនោះ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា ប្លង់គណនី និងដំណើរការប្រព័ន្ធ FMIS ទាំងដំណាក់កាលទី ១ និងដំណាក់កាលទី ២ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការកត់ត្រា និងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទាន់ពេលវេលា សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ និងស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ។ ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន, រតនាគាររាជធានី ខេត្ត, មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត ។ ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ។ ប៉ុន្តែចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ និងចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ មិនទាន់បានអនុវត្តពេញលេញនៅឡើយ ។ បន្ថែមពីលើនេះ ម៉ូឌុលស្នូលចំនួន ៦ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS រួមមាន (១) ម៉ូឌុលវិភាជន៍ថវិកា, (២) ម៉ូឌុលគណនីត្រូវសង, (៣) ម៉ូឌុលគណនីត្រូវទារ, (៤). ម៉ូឌុលគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ (៥) ម៉ូឌុលការទិញ និង (៦) ម៉ូឌុលសៀវភៅធំ ទន្ទឹមនឹងការអភិវឌ្ឍម៉ូឌុលពីរបន្ថែមទៀតគឺម៉ូឌុលរៀបចំផែនការថវិកា និងម៉ូឌុលកិច្ចលទ្ធកម្មពេញលេញ ។ ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ហៅកាត់ថា SARMIS គ្រោងដាក់ឱ្យអនុវត្តជាបណ្តើរៗនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិនៅឆ្នាំ២០២១ និងជាបន្តបន្ទាប់រហូតដល់គ្រប់រដ្ឋបាលទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រឹមឆ្នាំ២០២១ ។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានរៀបចំ ដោយមានអនុលោមភាពជាមួយនឹង IPSAS Cash Basis ។ ជាមួយគ្នានេះ ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តជាមួយនឹងផែនទីចង្អុលផ្លូវ សម្រាប់ឆ្ពោះទៅអនុវត្តគណនេយ្យបង្គរនៅឆ្នាំ ២០៣១ (IPSAS Accrual Basis) ។ វេទិកាសាធារណៈស្តីពីការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងថវិកាត្រូវបានរៀបចំជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមពីសាធារណជន ។ ការផ្សព្វផ្សាយឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានថវិកាដល់សាធារណជន មានវឌ្ឍនភាពល្អពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ និងធ្វើឱ្យពិន្ទុសន្ទស្សន៍នៃការបើកចំហថវិការបស់កម្ពុជាកើនឡើងជាលំដាប់នៅក្នុងការអង្កេតលើការបើកចំហព័ត៌មានថវិកាជាសកល ដែលត្រូវបានរៀបចំរៀងរាល់ ២ ឆ្នាំម្តង ក្នុងនោះឆ្នាំ ២០០៨ ទទួលបាន ១១ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១០ ទទួលបាន ១៥ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១២ ទទួលបាន ១៥ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១៥ ទទួលបាន ៨ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១៧ ទទួលបាន ២០ ពិន្ទុ និងឆ្នាំ ២០១៩ ទទួលបាន ៣២ ពិន្ទុ ។ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបំណុល (DMFAS) និងប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មទិន្នន័យគយ (ASYCUDA) ត្រូវបានធ្វើសន្ទានកម្មជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, ការអនុវត្តប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ នៅមិនទាន់បានដាក់ឱ្យអនុវត្តពេញលេញតាមក្រសួង ស្ថាប័ន នៅឡើយ ។ ការរៀបចំរបាយការណ៍អនុវត្តថវិកាតាមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧ នៅមានកម្រិត ដោយសាររបាយការណ៍តាមចំណាត់ថ្នាក់នីមួយៗ មិនទាន់មានសង្គតិភាពនឹងគ្នា និងអនុវត្តបានពេញលេញតែ ៥ ចំណាត់ថ្នាក់ ទន្ទឹមនឹងចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ និងចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ កំពុងបន្តជំរុញការអនុវត្ត ។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ទិន្នន័យ

ដកស្រង់ចេញពីប្រព័ន្ធ FMIS នៅមិនទាន់អាចប្រើប្រាស់ សម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់បាន ដោយតម្រូវឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិធ្វើការកែតម្រូវសិន ទើបអាចរៀបចំរបាយការណ៍ដែលអាចប្រើប្រាស់បាន ។ ការផ្សព្វផ្សាយឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានថវិកាមានវឌ្ឍនភាពល្អ ក៏ប៉ុន្តែមិនទាន់មានអនុលោមភាពល្អជាមួយនឹងការអង្កេតរបស់ IBP និងផ្តល់ភាពសាមញ្ញសម្រាប់សាធារណជន ខណៈដែលការចូលរួមពីសាធារណជនក្នុងដំណើរការរៀបចំថវិកានៅមានវឌ្ឍនភាពតិចតួចនៅឡើយ ។ រីឯ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលវិញ នៅពុំទាន់អាចរៀបចំរបាយការណ៍អនុវត្តតាមមាតិកាថវិការដ្ឋបាននៅឡើយ ។

-ផ្នែកទី៣ "ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ" *÷ មានគោលបំណងចំនួន ៤ រួមមាន (១).ការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី, (២).ការរៀបចំថវិកាឱ្យមានភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, (៣).ការរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិការយៈពេលមធ្យម, និង (៤).ការរៀបចំក្របខណ្ឌវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ។* ក្នុងនោះ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះៗជាច្រើនត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាពសម្រាប់ផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ។ ច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ(ថ្មី) និងអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធដែលកំពុងរៀបចំ គឺជាគតិយុត្តដ៏សំខាន់ក្នុងការធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាថ្មី ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០១៨ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងគិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២០ រដ្ឋបាលខេត្តចំនួន ២៤ បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ដែលរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញនឹងត្រូវអនុវត្តចុងក្រោយគេនៅឆ្នាំ ២០២១ ។ សរុបត្រឹមដំណាក់កាលទី ៣ អង្គភាពថវិកាមានចំនួន ៩៦២ ក្នុងនោះថ្នាក់កណ្តាលមានចំនួន ៣៥៩ និងថ្នាក់មូលដ្ឋានមានចំនួន ៦៦៤ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ត្រូវបានរៀបចំដោយកំណត់នូវគោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី និងរំលេចអំពីខ្លឹមសារនៃគោលបំណង និងសនិទានកម្ម, ប្រភេទហិរញ្ញប្បទាន, សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះសម្រាប់តាមដានការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យលទ្ធផល, គោលដៅសមិទ្ធកម្ម, ក្របខណ្ឌពេលវេលា និងតម្រូវការថវិកា ជាពិសេស ការរៀបចំត្រូវបានផ្អែកលើពិតានចំណាយដូចកំណត់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និង ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម (MTBF) ដោយសារការរៀបចំ MTFF ត្រូវបានពន្យារពេល ។ ចំពោះការធ្វើសមាហរណកម្មថវិកាចរន្ត និងថវិកាមូលធនត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទាន ។ ការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុសម្រេចបានលទ្ធផលល្អ ដោយបានរៀបចំជាសកម្មភាពមួយឆ្នាំម្តងៗ និងជាដំណាក់ៗ សម្រាប់អនុវត្ត ។ បន្ថែមពីលើនេះ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តយុទ្ធ-សាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥ បានក្លាយជាផែនទីចង្អុលផ្លូវនៃការពង្រឹងគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, យន្តការតាមដានការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីនៅមិនទាន់បានពង្រឹងនៅឡើយ ។ អង្គភាពថវិកាថ្នាក់កណ្តាលចំនួន ៣៥៩ មានអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធមានត្រឹមចំនួន ៦១ និងមិនទាន់ផ្ទេរសិទ្ធិមានចំនួន ២៥០ ។ ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន នៅមានបញ្ហាលើការកំណត់គោលបំណងគោលនយោយបាយ, រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងស្ថាប័ន, និងសូចនាករគន្លឹះទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ កង្វះនូវការវិភាគហានិភ័យគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ (Policy Risk) និងយន្តការ, ក្របខណ្ឌ ឬនីតិវិធីនៃការវិភាគហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ អាចជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ការរៀបចំ MTFF ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ។

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌ MTFF និង MTBF ត្រូវបានពន្យារពេល ។ រីឯការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាពរវាងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិ, រវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងក្រសួង ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង ស្ថាប័ន នៅពុំទាន់មានយន្តការកំណត់ឱ្យបានល្អនៅឡើយ ។

-ផ្នែកទី៤ "ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់" *÷ មានគោលបំណងចំនួន ៤ រួមមាន (១).ក្របខណ្ឌថវិកាព័តិមានសមិទ្ធកម្ម, (២).ក្របខណ្ឌការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, (៣).ក្របខណ្ឌសវនកម្មពេញលេញ (សមិទ្ធកម្ម, ព័ត៌មានវិទ្យា, អនុលោមភាព និងហិរញ្ញវត្ថុ), និង (៤).ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងនិងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពក្នុងក្របខណ្ឌកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៤* ។ វឌ្ឍនភាពនៃផ្នែកទី ៤ នេះ មិនទាន់មានភាពល្អប្រសើរក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំដំបូង ក៏ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នមានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរបន្ទាប់ពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ២០១៨-២០២៥ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដោយកំណត់យកប្រព័ន្ធ "ថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម" ជាទិសដៅជាក់លាក់នៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ, គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើសវនកម្មសមិទ្ធកម្មទាំងសវនកម្មផ្ទៃក្រៅ[3] និងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង[4] និងគោលការណ៍ណែនាំសវនកម្មលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំថវិកាសមិទ្ធកម្មត្រូវបានរៀបចំ ។ រីឯទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម, គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងក្របខណ្ឌទស្សនាទានស្តីពីការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ក៏ត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងផងដែរ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីកសាងធនធានមនុស្ស និងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័ន ក្នុងការគាំទ្រដល់ការប្រែប្រួលនូវការអនុវត្តការងារពាក់ព័ន្ធនឹងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្នុងនោះវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ២១០វគ្គ ត្រូវបានរៀបចំជូនមន្ត្រីរាជការប្រមាណ ១៥,០៩២ នាក់ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ចនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន នៅតែជាការប្រឈមដែលត្រូវដោះស្រាយ ដោយសារកង្វះទស្សនាទានក្នុងបែងចែកតួនាទី ភារកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធ និងយន្តការសម្របសម្រួល ។ ជាក់ស្តែង ការរៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានពន្យារពេលក្នុងការរៀបចំ ដែលតម្រូវឱ្យមានការសម្របសម្រួលរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច ឬការសម្រេចកម្រិតនយោបាយបន្ថែមទៀត ។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាច្រើនត្រូវបានរៀបចំឡើង ក៏ប៉ុន្តែការតាមដាន និងវាយតម្លៃលើលទ្ធផលរយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងនោះនៅមិនទាន់បានគិតគូរនៅឡើយ ។ ជាមួយគ្នានេះ ការរៀបចំកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ និងអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ ក៏មិនទាន់ត្រូវបានអនុវត្តតាមការគ្រោង ដោយសារមានលក្ខណៈពុំសមស្របលើយន្តការស្ថាប័ន ។ រីឯការរៀបចំក្របខណ្ឌសម្រាប់អនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មនៅមិនទាន់សម្រេចបានតាមផែនការដែលបានកំណត់ ។ ការរៀបចំច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មមានការពន្យារពេល ។

---

[3] រៀបចំដោយ អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ

[4] រៀបចំដោយ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង នៃកសហវ

-ផ្នែកទី៥ "ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយជោគជ័យ និងចីរភាព ÷ *មានគោលបំណងចំនួន ៥ រួមមាន (១).ភាពជាអ្នកដឹកនាំ, សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង, ឆន្ទៈ, ភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវសមស្របនឹងកម្មវិធីកែទម្រង់, (២).ការបណ្តុះបណ្តាលសមស្រប និងប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព, (៣).ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តសមស្រប និងប្រកបដោយផលិតភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព, (៤).គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានសមត្ថភាពសមស្របសម្រាប់ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព, និង (៥). យន្តការ នីតិវិធីនៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈតាមក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវបានអនុវត្ត* ។ ការវាយតម្លៃផ្នែកទី ៥ នេះ ត្រូវបានប្តូរមកផ្តោតលើការគ្រប់គ្រងយន្តការការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, យន្តការលើកទឹកចិត្ត និងប្រភពហិរញ្ញវត្ថុ, និងយន្តការអន្តរការដ្ឋានកែទម្រង់ ។ ជាលទ្ធផលកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមរបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវបានរៀបចំជាប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ។ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្ត ត្រូវបានបើកផ្តល់ប្រចាំខែជូនក្រុមការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ។ ទន្ទឹមនេះ យន្តការអន្តរការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ទាំង ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានរៀបចំ និងអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៦ និងបន្ទាប់មកមានការសម្រេចកម្រិតនយោបាយក្នុងការបញ្ចូលកម្មវិធីកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ទៅក្នុងយន្តការដែលមានស្រាប់ និងក្លាយជាយន្តការកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ បូក ១ នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។ ការអនុវត្តសកម្មភាពកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន នៅតែជាបញ្ហាប្រឈមក្នុងការវាយតម្លៃ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, សមាសភាពទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភកែទម្រង់នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន សង្កេតឃើញថាមានការផ្លាស់ប្តូរញឹកញាប់ និងត្រូវបានរៀបចំតាមបែបផែនដឹកនាំដោយឡែកៗពីគ្នា ដែលសុទ្ធសឹងជាបច្ច័យលើវឌ្ឍនភាពការងារកែទម្រង់នៃស្ថាប័ន។ លើសពីនេះ សមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់ នៅពុំទាន់ក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយសម្រាប់ផ្សារភ្ជាប់នឹងការបើកផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភការលើកទឹកចិត្តនៅឡើយ ។រីឯកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងកម្មវិធីកែទម្រង់ផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅពុំទាន់មានចក្ខុវិស័យ ឬ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីផ្សារភ្ជាប់គ្នានៅឡើយ ដែលធ្វើឱ្យដំណើរនៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់មានល្បឿនខុសៗគ្នា និងពុំទាន់បំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។ ហេតុដូច្នេះ ទើបនាំឱ្យមានការផ្តួចផ្តើម និងឯកភាពពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំការដ្ឋានកែទម្រង់ទាំង ៤ ក្នុងការកសាងឯកសារចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ បូក ១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលរយៈពេល ១០ឆ្នាំ ដែលអគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ នឹងសម្របសម្រួលបញ្ចប់ការរៀបចំឯកសារទស្សនាទានលើកិច្ចការនេះត្រឹមឆ្នាំ ២០២១ និងឈានទៅរៀបចំ និងបញ្ចប់ឯកសារចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្ត្រមុនឆ្នាំ ២០២៣ ។

ហានិភ័យ និងបច្ច័យលើប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់

ការកើនឡើងនៃគម្លាតអនុវត្ត ÷ យុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ដែលបានរៀបចំឡើងថ្មីៗ នៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ នៃ កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ នឹងធ្វើឱ្យ "គម្លាតអនុវត្តដែលមាននាពេលកន្លងមកកាន់តែមានគម្លាត

ធិបន្ថែមទៀត” ពីព្រោះការអនុវត្តអាចនឹងជួបនូវបញ្ហាកង្វះការគ្រប់គ្រង និងសមត្ថភាពជំនាញ ក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តសកម្មភាពគន្លឹះៗ ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ថ្មីៗទាំងនោះ ។

អាទិភាវូបនីយកម្មសកម្មភាពកែទម្រង់ ÷ ការកំណត់ឱ្យបានហ្មត់ចត់លើសកម្មភាពអាទិភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ ដោយគិតគូរពីសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តមុន និងសកម្មភាពត្រូវអនុវត្តបន្តបន្ទាប់ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាពនៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ ត្រូវតែធានាថាបានសម្រេចនូវ “មូលដ្ឋានគ្រឹះ” ជាមុនសិន មុននឹងឈានទៅបន្តអនុវត្តដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ ។

ភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃសកម្មភាពកែទម្រង់គួរត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ ÷ សកម្មភាពអាទិភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ជាច្រើនមានការផ្សារភ្ជាប់គ្នា ឬ លក្ខណៈជាសកម្មភាពបើកផ្លូវឱ្យសកម្មភាពដទៃទៀតអាចអនុវត្តបាន ។ ដូច្នេះ ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាពក្នុងការតាមដាន និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, សកម្មភាពដែលមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នាទាំងនោះត្រូវពិនិត្យ និងវាយតម្លៃឱ្យបានហ្មត់ចត់ ។

កត្តាខាងក្រៅ ÷ សមាសភាពសំខាន់ៗនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺបានជួយគាំទ្រដល់ការសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពនៅក្នុងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ជាតិដទៃទៀត ។ ជាក់ស្តែង តាមរយៈការខិតខំពង្រឹងការអនុវត្តគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម និងការរួមចំណែកគាំទ្រជាជំនួយបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បានរួមចំណែកគាំទ្រដល់វឌ្ឍនភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ។

បទពិសោធន៍នៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣

មេរៀនបទពិសោធទទួលបានពីការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវបានពិនិត្យមើលក្នុងទិដ្ឋភាពចំនួន ៤ ខាងក្រោម ÷

១-សមាសធាតុមិនមែនបច្ចេកទេសនៃកំណែទម្រង់ ÷ ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងស្ថាប័ន, និងការលើកទឹកចិត្ត នៅជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ចម្បង ។ ជាក់ស្តែង ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សត្រូវបានធ្វើឡើងតាមទម្រង់ជាការបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលា ក៏ប៉ុន្តែ ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និងការលើកទឹកចិត្ត ដូចជាមិនទាន់មានភាពរឹងមាំនៅឡើយ ។

២-យន្តការសម្របសម្រួល ÷ យន្តការសម្របសម្រួលនៅតែជាបញ្ហាប្រឈមចម្បង សម្រាប់អង្គភាពអនុវត្តការងារកែទម្រង់ ដោយហេតុថាអង្គភាពមួយចំនួនធំនៅតែទាមទារការជំរុញពីថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ។

៣-ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ÷ ការត្រួតពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត GDAP3 និង MAP3 ផ្តោតលើការអនុវត្តសកម្មភាព ។ ការអនុវត្តគួរបន្តពង្រឹងក្របខណ្ឌតាមដាន និងវាយតម្លៃ និងផ្តោតលើការរៀបចំសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ដែលមានបច្ច័យលើសកម្មភាពដែលបានគ្រោង ក៏ដូចជាប្រសិទ្ធភាពនៃការតាមដានសមិទ្ធកម្មតាមរយៈកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការ/គណៈកម្មាធិការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង/ឬកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសជាប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ។ ការតាមដានគួរផ្តោតលើការពិនិត្យលើសូចនាករគន្លឹះដែលសម្រេចបានដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយឯកសារយោងបញ្ជាក់ ។

៤-ភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃការទម្រង់ផ្សេងទៀត ÷ មិនទាន់មានក្របខណ្ឌប្រទាក់ក្រឡាមួយរវាងការដ្ឋាននៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាការបោះជំហានស្របនឹងគ្នា ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី ៤ ។

Implication សម្រាប់ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្នាំ២០២១-២០២២

ការវាយតម្លៃបង្ហាញថា ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ “ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោល-នយោបាយ” សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ បើទោះបីជានៅមានបញ្ហាលើគុណភាពសមិទ្ធកម្ម ក៏ប៉ុន្តែអាចបន្តកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ និងធ្វើការពន្យារពេលការអនុវត្តលើសកម្មភាពមួយចំនួនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃលទ្ធផលវាយតម្លៃនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបន្តអនុវត្ត CAP3 រយៈពេល ២ឆ្នាំទៀត ដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការកែទម្រង់ក្នុងខឿនទាំងបីខាងដើម មុននឹងឈានទៅខឿនទី ៤ ចុងក្រោយ ។ ដំណាក់កាលអន្តរកាលឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលទី ៤ មានគោលដៅសំខាន់ឆ្ពោះទៅកសាងនូវលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ទាំងឡាយដើម្បីឈានទៅដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័តិមានសមិទ្ធកម្ម ដែលជាគន្លឹះក្នុងការកសាងនូវ “វប្បធម៌សមិទ្ធកម្ម” នៅក្នុងក្របខណ្ឌរដ្ឋាភិបាលទាំងមូល និងបន្តការអនុវត្តអភិក្រមតាមខឿនដដែល ។ ជាមួយគ្នានេះ ការរៀបចំក្របខណ្ឌផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្នាំ២០២១-២០២២ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដោយមិនរក្សាទម្រង់ CAP3 ទៀតទេ គឺរៀបចំកែសម្រួលជាថ្មី ដោយបែងចែកគោលបំណងច្បាស់លាស់ផ្នែក/ខឿនទីមួយៗ ។

អ.គ.ហ. នឹងកែសម្រួលដោយបង្រួមគោលបំណងមួយចំនួនដែលស្រដៀងគ្នា, បង្កើតថ្មី, និងផ្លាស់ប្តូរទៅផ្នែកផ្សេង ។ ការបង្កើតគោលបំណង ឬ ចង្កោមសកម្មភាពថ្មី នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះៗដែលបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ នេះ រួមមាន យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រគៀរគរចំណូល ២០១៩-២០២៣, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសារធារណៈ ២០១៩-២០២៥, និងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ២០១៩-២០២៣ ព្រមទាំងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតម្រង់ទិសនីតិវិធីអនុវត្តការងារតាមប្រព័ន្ធ FMIS ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ, **អ.គ.ហ.** នឹងតម្រង់ការផ្លាស់ប្តូរពី “ជំហាន” មកជាការពង្រឹង និងកសាង “ខឿន” ទីមួយៗ ដែលជាសរសស្តម្ភនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដោយតម្រឹមទៅនឹងក្របខណ្ឌវាយតម្លៃចំណាយសាធារណៈ និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ (PEFA) ។

ក្នុងន័យនេះ ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលទី ៤ នឹងត្រូវសម្រួចលើចំណុចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម ÷

❖ **<u>ខឿន/ផ្នែកទី ១ “ការបន្តពង្រឹងការជឿទុកចិត្តលើថវិកា”</u>** ÷ ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ (ទី១) ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពចំណូល នៅក្នុងបរិការណ៍ជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលមានបច្ច័យលើផ្នែកចំណូល, (ទី២) ការពន្លឿននីតិវិធីចំណាយ និងការទូទាត់ ដើម្បីឆ្លើយតបបានទាន់ពេលទៅនឹងអាទិភាពថ្មីៗ, (ទី៣) ការជំរុញការគ្រប់គ្រងវិនិយោគ សាធារណៈ, និង (ទី៤) ការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។

❖ **ខឿន/ផ្នែកទី ២ "ការបន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ"** ÷ ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ (ទី១) អនុវត្តពេញលេញនូវចំណាត់ថ្នាក់នៃមាតិកាថវិកា និងពង្រីកការប្រើប្រាស់ប្លង់គណនេយ្យ, និង (ទី២) ការបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ FMIS ក្នុងនោះមាន ការដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកទេសក្នុងការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS ដែលមានស្រាប់, ការបន្តធ្វើសន្ធានកម្មជាមួយនឹងប្រព័ន្ធផ្សេងៗទៀត, ពង្រឹងមុខងារបន្ថែមនៃប្រព័ន្ធ រួមទាំងមុខងារធានាចំណាយ និងមុខងារផ្សេងៗទៀត, និងការជំរុញការប្រើប្រាស់ FMIS សម្រាប់ផលិតរបាយការណ៍តាមដាននៃអគ្គនាយកដ្ឋាន និងក្រសួងស្ថាប័ន ។

❖ **ខឿន/ផ្នែកទី៣ "ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ"** ÷ ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ (ទី១) ដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម ជាពិសេសក្រោមបរិការណ៍កូវីដនៅពេលស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពុំមានភាពច្បាស់លាស់ និង ពុំអាចព្យាករណ៍បាន, (ទី២) ការពង្រឹងគុណភាពនៃថវិកាកម្មវិធី តាមរយៈការពង្រឹងគុណភាពសូចនាករ, ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងកម្មវិធី, ការរៀបចំអង្គភាពថវិកានៅថ្នាក់កណ្តាល, និងសមាហរណកម្មថវិកាចរន្ត និងវិនិយោគនៅក្រោមកម្មវិធីនីមួយៗ, និង (ទី៣) ការធ្វើសមាហរណកម្មនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាទៅនឹងការរៀបចំថវិកាកម្មវិធី ។

❖ **ខឿន/ផ្នែកទី ៤ "ការកសាងគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម/ស្ថាប័នីយកម្មប្រព័ន្ធថវិកាពត៌មានសមិទ្ធកម្ម"** ÷ ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ (ទី១) ដាក់ឱ្យអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម, ក្របខណ្ឌតាមដាន និងពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា, ការរៀបចំទម្រង់របាយការណ៍អនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, (ទី២) បញ្ចប់ការរៀបចំច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី និងអនុក្រឹត្យ ៨១ និង ៨២ សម្រាប់អនុវត្តប្រព័ន្ធថ្មី, (ទី៣) ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងនៃគោលការណ៍សវនកម្មសមិទ្ធកម្ម និងការរៀបចំសាកល្បងធ្វើសវនកម្មផ្អែកលើសមិទ្ធកម្ម, និង (ទី៤) ការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពសម្រាប់ដំណាក់កាលទី ៤ ។

❖ **គាំទ្រ/ផ្នែកទី ៥ "ការគាំទ្រកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយចីរភាព និងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត"** ÷ ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ (ទី១) ការបន្តចីរភាពនៃការកែទម្រង់ តាមរយៈការកៀរគរធនធានដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពកែទម្រង់ ជំរុញការចូលរួម និងការតាមដានវឌ្ឍនភាពនៅក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព, និង (ទី២) ការកំណត់ឱ្យបាននូវក្របខណ្ឌប្រទាក់ក្រឡាមួយរវាងការដ្ឋាននៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាការបោះជំហានស្របជាបន្តបន្ទាប់នឹងគ្នាក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។

ទន្ទឹមនេះ **អ.គ.ហ.** នឹងបន្តពង្រឹងការរៀបចំប្រព័ន្ធតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ តាមរយៈ ÷

- រៀបចំផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ និងប្រព័ន្ធតាមដានសមិទ្ធកម្ម
- តាមដានប្រចាំត្រីមាស និងត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំនៅកម្រិតគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងគណៈកម្មាធិការនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- កិច្ចប្រជុំតាមដានវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ផ្តោតលើការវាយតម្លៃការសម្រេចបាននូវសូចនាករគន្លឹះនៅកម្រិតផ្នែក និងកម្រិតគោលបំណង
- វាយតម្លៃ PEFA, TADAT, PIMA និងការវាយតម្លៃពីភាគីខាងក្រៅ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួម ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ដំណាក់កាលទី ៣ “ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ” សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ និងរក្សាបានចីរភាពនៃការងារកែទម្រង់ឆ្ពោះទៅកាន់គោលដៅដែលបានដាក់ចេញ បើទោះបីជាសកម្មភាពមួយចំនួនត្រូវបានពន្យារពេលអនុវត្តដោយសារការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏ដោយ ។ បុរេលក្ខខណ្ឌនានាសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធី ដែលជាសមាសធាតុស្នូលនៃជំហានទី ៣ ត្រូវបានត្រៀមរៀបចំរួចរាល់ជាសារវ័ន្ត និងកំពុងមានវឌ្ឍនភាពក្នុងការធ្វើស្ថាប័ននីយកម្ម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួង ស្ថាប័នកាន់តែយល់ជ្រួតជ្រាប និងសម្របខ្លួនទៅនឹងទស្សនៈ និងគំនិតផ្តួចផ្តើម ជាពិសេស ទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ។ ទោះបីថានៅមានការងារមួយចំនួននៅសេសសល់មិនទាន់ចប់ និងការងារខ្លះត្រូវបានពន្យារពេល, ក៏ការងារទាំងនោះភាគច្រើននៅមានហានិភ័យទាប ។

ផ្អែកលើការវាយតម្លៃ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបន្តអនុវត្ត CAP3 រយៈពេល ២ឆ្នាំទៀត ដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការកែទម្រង់ក្នុងខឿនទាំងបីខាងដើម មុននឹងឈានទៅខឿនទី ៤“គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម” ។ ដំណាក់កាលអន្តរកាលឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលទី ៤ មានគោលដៅសំខាន់ឆ្ពោះទៅកសាងនូវលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ទាំងឡាយ ដើម្បីឈានទៅដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ដែលជាគន្លឹះក្នុងការកសាងនូវ “វប្បធម៌សមិទ្ធកម្ម” នៅក្នុងក្របខណ្ឌរដ្ឋាភិបាលទាំងមូល ។

សរុបសេចក្តីមក ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣ សម្រេចបាននូវភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកាដែលរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់, ឆ្អឹងខ្នងនៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត, ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយសម្រេចបានជាសារវ័ន្ត និងមូលដ្ឋានសំខាន់នៃគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មត្រូវបានលេចចេញជារូបរាងជាបណ្តើរៗ ។

១. សេចក្តីផ្តើម

១.១. សាវតារ

កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៤ ក្នុងគោលដៅប្រែក្លាយប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកម្ពុជា ដែលផ្តោតលើធាតុចូល និងមជ្ឈការ ទៅជាប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈផ្តោតលើធាតុចេញ ឬលទ្ធផល និងវិមជ្ឈការ និងស្របតាមឧត្តមានុវត្តន៍អន្តរជាតិ ។ ការងារនេះ ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់អនុវត្តដោយកសាងជាខឿនចំនួន ៤ ចែកជា ៤ ដំណាក់កាល ដូចខាងក្រោម ÷

- ខឿនទី ១ គឺ “**ភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា**” ត្រូវបានអនុវត្តចាប់ពីចុងឆ្នាំ ២០០៤ ដល់ ឆ្នាំ ២០០៨ ។
- ខឿនទី ២ គឺ “**គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ**” សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៩ ដល់ឆ្នាំ ២០១៥ ។
- ខឿនទី ៣ គឺ “**ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ**” ពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ ២០២០ ។
- ខឿនទី ៤ គឺ “**គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម**” ពីឆ្នាំ ២០២១ ដល់ ឆ្នាំ ២០២៥ ។

ក្រោមភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងដំណាក់កាលទី ១ និងទី ២ សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ដោយកសាងបានខឿននៃ «ភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា» និងខឿននៃ «គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ» ។ បច្ចុប្បន្ននេះ កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ គឺការកសាងខឿនទី ៣ «ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ» ដោយគ្រោងនឹងបញ្ចប់នៅឆ្នាំ ២០២០ ។ ទន្ទឹមនឹងប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបាននូវឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប កម្ពុជានៅបន្តប្រឈមនឹងបញ្ហាថ្មីៗបន្ថែមទៀត, ដែលការអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ តម្រូវឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង និងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងអង្គភាពនៅក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។ នៅដំណាក់កាលទី ៣ នេះ, ការកសាងខឿនទី ៣ គឺផ្តោតលើការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាកម្មវិធី, ការដាក់ឱ្យអនុវត្តអង្គភាពថវិកា, និងការរៀបចំក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម ។ ជាមួយគ្នានេះ ខឿនទី ១ ត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈការពង្រឹងការកៀរគរចំណូល និងការកែលម្អការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ។ រីឯ ខឿនទី ២ ត្រូវបានបន្តពង្រឹងតាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជំហានទី ១ និងទី ២ ។

សកម្មភាពនៃការកែទម្រង់ទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំជា «ផែនការសកម្មភាពរួម» ដែលនឹងត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់លេខាធិការដ្ឋាន ។ ផែនការសកម្មភាពរួមរំលេចពីគោលបំណង និងសូចនាករគន្លឹះនៃការកែទម្រង់តាមខឿននីមួយៗ ដែលអង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវស្នើនូវសកម្មភាពកែទម្រង់ដែលខ្លួនគ្រោងនឹងអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេចនូវគោលបំណងទាំងនោះ ។ យន្តការត្រួតពិនិត្យសមិទ្ធកម្មប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានរៀបចំដោយលេខាធិការដ្ឋាន ដោយផ្អែកលើសកម្មភាពដែលបានស្នើនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពរួម ។

ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី ៣ (CAP3) មានគោលបំណងកសាងខឿនទី ៣ គឺការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ និងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ខឿនទី ៤ ថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ក៏ដូចជាការពង្រឹងការអនុវត្តខឿនពីរ

ខាងដើម ។ ផែនការសកម្មភាពនេះត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅឆ្នាំ ២០១៦ និងត្រូវបញ្ចប់នៅឆ្នាំ ២០២០ ។ នៅក្រោមផែនការសកម្មភាពនេះ, អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានគ្រោងសកម្មភាពចំនួន ២ ០០០ ដែលក្នុងនោះ សកម្មភាពចំនួន ១ ៧៥០ ត្រូវបានបញ្ចប់ ។ សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បានគ្រោងសកម្មភាពចំនួន ៤ ០០០ ដែលក្នុងនោះ សកម្មភាពចំនួន ៣ ៦០០ ត្រូវបានបញ្ចប់ ។ ទោះបីសកម្មភាពទាំងនោះត្រូវបានអនុវត្តរួចហើយក្តី ប៉ុន្តែសកម្មភាពមួយចំនួនត្រូវបានកែសម្រួលជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្ត ។ ជាក់ស្តែង គោលបំណងតាមផ្នែកខ្លះក៏ត្រូវបានកែសម្រួលជាបន្តបន្ទាប់ ។ ទោះបីជាការត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ត្រូវបានធ្វើឡើងជាទៀងរាល់ឆ្នាំ, ការពិនិត្យឡើងវិញក្នុងក្របខណ្ឌផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ គឺដើម្បីប្រមូលផ្តុំនូវបទពិសោធន៍នៃការអនុវត្ត និងកែសម្រួលការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ក៏ដូចជាទិសដៅនៃការកែទម្រង់ជារួម ។

១.២. គោលបំណង

របាយការណ៍វាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវបានរៀបចំក្នុងគោលបំណងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការដឹកនាំកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សម្រាប់ធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តលើការឈានទៅអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៤ គឺ «គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម» ឬពន្យារពេលអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ ដោយផ្តោតលើសកម្មភាពដែលនៅសេសសល់នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ របាយការណ៍វាយតម្លៃនេះ ក៏ផ្តល់ជូនអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗនៃការងារដែលនៅសេសសល់ សម្រាប់ចាត់វិធានការជាក់ស្តែង ដើម្បីជំរុញការអនុវត្ត ។

១.៣. វិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃ

វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមនេះ គឺពឹងផ្អែកលើការរាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំពីគ្រប់អង្គភាពនៃ កសហវ លើការអនុវត្ត GDAP3 របស់ខ្លួន តាមរយៈការពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗនៃជំហាននីមួយៗ និង MAP3 របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃ ១)-ពិនិត្យមើលការសម្រេចបាននូវគោលបំណងតាមថ្នាល និងគោលបំណងនីមួយៗ និង ២)-ពិនិត្យមើលការសម្រេចបានទាំងនោះបានក្លាយជាការងារប្រចាំ ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើការរៀបចំយន្តការ, ប្រព័ន្ធការងារ, និងធនធាន ។

១.៤. បរិការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងពេលអនុវត្ត CAP 3

ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមដំណាក់កាលទី ២ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពនៅផុយស្រួយនៅឡើយ ។ ជាក់ស្តែង ការអនុវត្តដំណាក់កាលទី ២នេះ បានពន្យារពេលអនុវត្តរយៈពេល ២ឆ្នាំ មុននឹងបន្តទៅអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ ។ បញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងការអនុវត្ត រួមមាន ÷ (១) កង្វះថវិកាដើម្បីគាំទ្រដល់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធ FMIS ដែលនឹងកែប្រែរបៀបប្រតិបត្តិការការងារ, រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ន, ការផ្លាស់ប្តូរការគ្រប់គ្រង, និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់ប្រព័ន្ធថ្មីនេះ, និង (២) វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសកល បានផ្តល់នូវបច្ច័យអវិជ្ជមានដល់ការអនុវត្តចំណូល-ចំណាយ និងគោលនយោបាយថវិការបស់កម្ពុជា ជាពិសេសបានប៉ះពាល់ដល់ភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា ។ បន្ថែមពីលើនេះ ក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅទន់ ប្រឈមនឹងការកើនឡើងនូវតម្រូវការចំណាយ ដោយសារវិបត្តិព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ និងគ្រោះទឹកជំនន់ បានផ្តល់នូវបច្ច័យអវិជ្ជមានដល់គោលនយោបាយ

ចំណាយ និងប៉ះពាល់ស្ទូចនាករចំណាយសំខាន់ៗមួយចំនួន រួមមាន ភាពរលូននៃការអនុវត្តចំណាយក្នុងឆ្នាំដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីលទ្ធភាពដែលអាណាប័កអាចអនុវត្តចំណាយបានតាមកម្មវិធីចំណាយ និងការអនុវត្តចំណាយតាមប្រភេទ ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបរិការណ៍ខាងលើនេះ កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈទាមទារនូវការកែទម្រង់ក្នុងសន្ទុះមួយថ្មី តាមរយៈការបន្តទៅរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ "ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ" ដោយបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ។

២. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣

២.១. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទ កសហវ

តារាងចំនួនសកម្មភាពដែលអង្គភាពក្រោមឱវាទ កសហវ បានគ្រោងអនុវត្តពីឆ្នាំ ២០១៦-២០២០

ផ្នែក	ឆ្នាំ២០១៦			ឆ្នាំ២០១៧			ឆ្នាំ២០១៨			ឆ្នាំ២០១៩			ឆ្នាំ២០២០		
	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល
ផ្នែកទី ១	១០៣	មម	មម	១១០	៧០	៤០	១៣២	៩០	៤២	១២៣	៩៦	២៦	១៤១	១១០	៣១
ផ្នែកទី ២	៨៧	មម	មម	៨៧	៧៥	១២	៧៤	៦០	១៤	៩៨	៨៧	១១	៩២	៨២	១០
ផ្នែកទី ៣	៩៨	មម	មម	១២៩	១០៤	២៥	៧២	៦៤	៨	៧៧	៦២	១៥	៨០	៦៣	១៧
ផ្នែកទី ៤	២០	មម	មម	១៥	៩	៦	៤០	៣៤	៦	៨៥	៧៨	៧	៦១	៤៣	១៨
ផ្នែកទី ៥	៧៥	មម	មម	១០៥	៧៨	២៧	៩១	៧៧	១៤	៦២	៥៦	៦	៦១	៣៥	២៦
សរុប	៣៨៣	២៩៤	៨៩	៤៤៦	៣៣៦	១១០	៤០៩	៣២៥	៨៤	៤៤៥	៣៨០	៦៥	៤៣៥	៣៣៣	១០២

*ម/ពល = វឌ្ឍនភាពសម្រេចមិនពេញលេញ

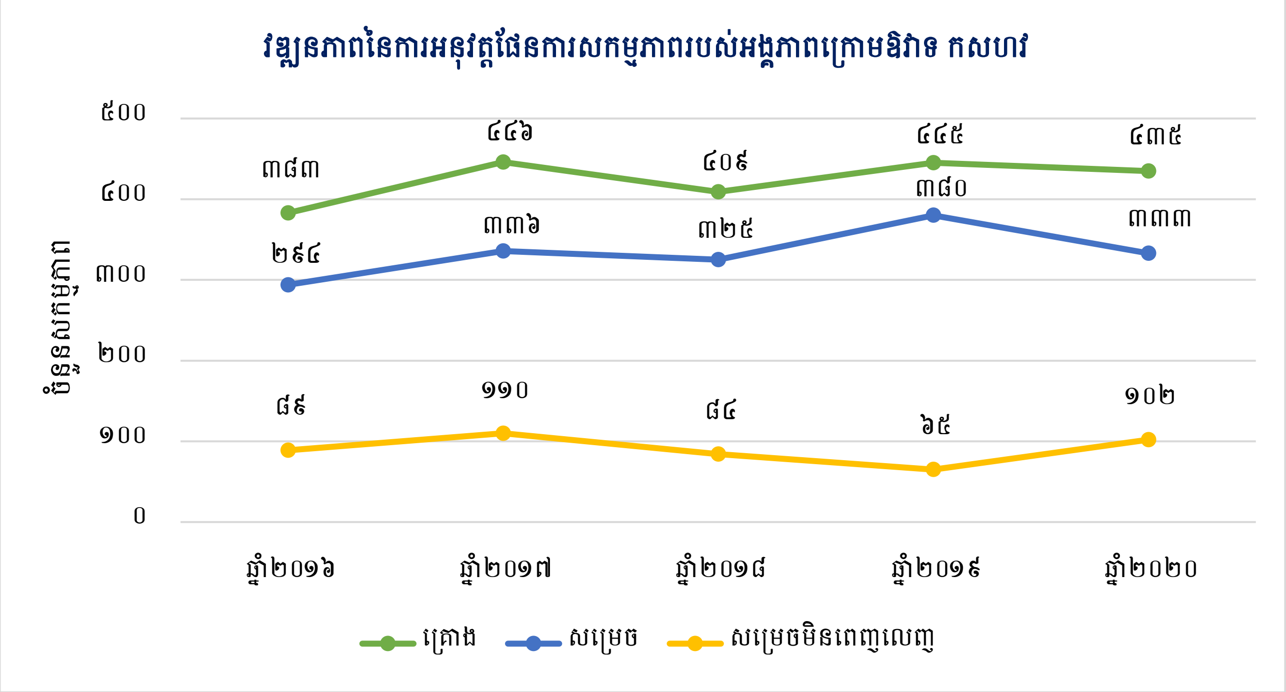

ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៦-២០២០ អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានគ្រោងសកម្មភាពក្នុងរង្វង់ ៤០០ នៃឆ្នាំនីមួយៗ ។ សកម្មភាពអនុវត្តសម្រេចមិនបានពេញលេញ បានធ្លាក់ចុះនៅក្នុងរយៈពេល ០២ ឆ្នាំចុងក្រោយគឺ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ដែលបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់របស់តួអង្គអនុវត្តពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ ខ្សែបន្ទាត់គ្រោងសកម្មភាព និងសកម្មភាពសម្រេចបានមានការងៀកចេញពីគ្នាបន្តិច ដោយសារសកម្មភាពដែលបានគ្រោង នៅក្នុងផ្នែកទី ៥ លើការបណ្តុះបណ្តាល និងសកម្មភាពនៅក្នុងផ្នែកផ្សេងទៀតមិនអាចអនុវត្តបាន ដោយសាររងផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ។ ជារួម សកម្មភាពដែលបានគ្រោងក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ នៅតែប្រមូលផ្តុំលើផ្នែកទី ១ ។

២.២. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន

តារាងចំនួនសកម្មភាពដែលក្រសួង ស្ថាប័ន បានគ្រោងអនុវត្តក្នុងពីឆ្នាំ ២០១៦-២០២០

ផ្នែក	ឆ្នាំ២០១៦			ឆ្នាំ២០១៧			ឆ្នាំ២០១៨			ឆ្នាំ២០១៩			ឆ្នាំ២០២០		
	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល	គ្រោង	សម្រេច	ម/ពល
ផ្នែកទី ១	២១០	មម	មម	១៧៣	១២០	៥៣	១៥៥	១៣១	២៤	១៥៥	១៣៥	២០			
ផ្នែកទី ២	២៦៤	មម	មម	១៩២	១២៩	៦៣	១៨៣	១៦០	២៣	១៨៥	១៥៧	២៨			
ផ្នែកទី ៣	២៨៣	មម	មម	៣១៤	២២៧	៨៧	១៦២	១៤២	២០	១៣១	១២០	១១			
ផ្នែកទី ៤	១៩	មម	មម	៧	៦	១	១៣៩	១២២	១៧	១៤២	១២៨	១៤			
ផ្នែកទី ៥	២៤៤	មម	មម	១៩៥	១៥០	៤៥	១៨៥	១៦១	២៤	១៤០	១២៩	១១			
សរុប	១០២០	៧៣៦	២៨៤	៨៨១	៦៣២	២៤៩	៨២៤	៧១៦	១០៨	៧៥៣	៦៦៩	៨៤	៩១៨	៧០៩	២០៩

*ម/ពល = វឌ្ឍនភាពសម្រេចមិនពេញលេញ

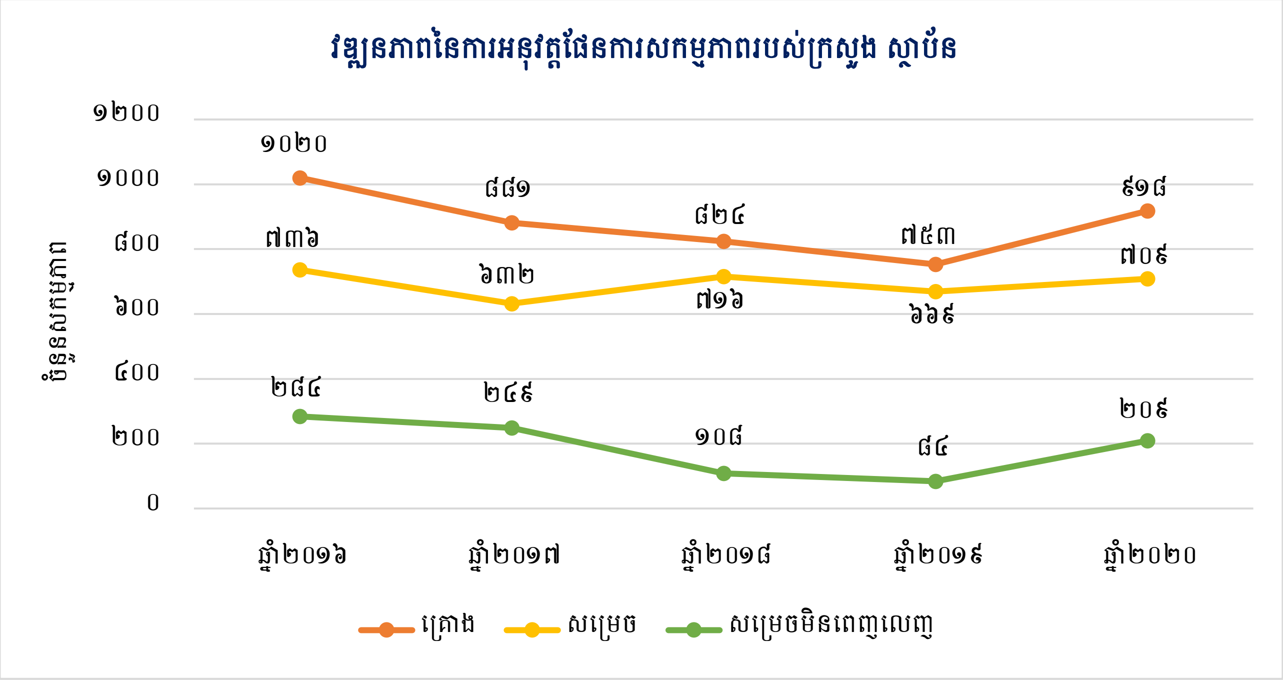

ការគ្រោងសកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានអត្រាធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៩, ក៏ប៉ុន្តែ សកម្មភាពដែលអនុវត្តសម្រេចបានពេញលេញបានកើនឡើងនៅឆ្នាំ ២០១៨ និងឆ្នាំ ២០១៩ ដែលបង្ហាញពីគុណភាពក្នុងរៀបចំគ្រោងសកម្មភាព និងអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាពល្អជាងមុន ។ រីឯក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ការគ្រោងសកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានការកើនឡើងប្រមាណជា ២០៩ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៩ ហើយសកម្មភាពសម្រេចមិនបានពេញលេញក៏មានការកើនឡើងវិញប្រមាណជា ១២៥ ក្នុងនោះរួមមានទាំងសកម្មភាពមិនអាចអនុវត្តបាន ដែលទទួលរងទង្គិចពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយភាគច្រើនគឺជាសកម្មភាពគ្រោងនៅក្នុងផ្នែកទី ៥ គឺជាសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលា ។

២.៣. សេចក្តីសម្រេចរបស់ គ.ហ.ស.

❖ សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៧

- រៀបចំមូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

- ត្រួតពិនិត្យនិងកែលម្អលើប្រព័ន្ធវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៣ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧
- រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពក្នុងក្របខណ្ឌកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- សិក្សាអំពីទម្រង់សំណើថវិកាសង្ខេបថវិកាជាតិប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ បន្ទាប់ពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីអនុម័តសំណើកញ្ចប់ថវិកា
- ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥
- រៀបចំមគ្គុទេសក៍គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បញ្ចប់ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ IPSAS-Cash Basis លើមូលដ្ឋានចេញពីប្រព័ន្ធ FMIS
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥
- រៀបចំលិខិតបញ្ចប់ការរៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ
- បទដ្ឋានគតិយុត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងអនុក្រឹត្យ និងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។

❖ សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៨

- រៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥
- រៀបចំប្រកាសចំនួន ៣ សម្រាប់ដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១២
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រគៀរគរចំណូលឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ
- រៀបចំច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានសមាហរណ និងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម
- រៀបចំក្របខណ្ឌឯកសារទស្សនាទានស្តីពីប្រព័ន្ធគណនេយ្យសាធារណៈ ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យបង្គរ
- អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវរៀបចំត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រកាសអន្តរក្រសួងពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើបំណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីរបស់រដ្ឋ
- រៀបចំមូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- រៀបចំប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

❖ សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩

- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន
- យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់គណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៩-២០៣១
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការកសាង និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពក្នុងក្របខណ្ឌ PFMRP ដំណាក់កាលទី ៤
- ក្របខណ្ឌ និងវិធាននៃប្រព័ន្ធសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច
- រៀបចំ និងចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបំណុលសារពើពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងបំណុល
- គោលការណ៍ណែនាំរួមស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល (PFMM)
- របាយការណ៍វាយតម្លៃ PEFA ថ្នាក់ជាតិ ឆ្នាំ ២០២០
- របាយការណ៍វាយតម្លៃ PEFA ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឆ្នាំ ២០២០
- មូលនិធិ PFMRP គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
- ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៣ (CAP3) និងរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៤ (CAP4)
- ការពិនិត្យ និងកែសម្រួលកិច្ចសន្យាជួល និងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ។

❖ សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០

- ក្របខណ្ឌទស្សនទានសម្រាប់ការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកម្ពុជា
- ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈស្តីពីផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ
- ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈស្តីពីទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ
- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម
- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- ការតម្រង់ទិសនីតិវិធីអនុវត្តការងារថ្មីតាម FMIS សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ៧
- ការធ្វើសន្ទានកម្មរវាង FMIS និងប្រព័ន្ធពន្ធដារ
- ការធ្វើសន្ទានកម្មរវាង ASYCUDA និង ប្រព័ន្ធពន្ធដារ
- ការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ និង ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបំណុលសារពើពន្ធ
- ការកាត់បន្ថយបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធ
- ផែនការពង្រីកការអនុវត្តគម្រោង FMIS ជំហានទី៣ ឆ្នាំ២០២១-២០២៥
- ការកត់ត្រាចំណូលពីការជួលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានរ៉ែក្នុង NRMIS
- ផែនការសកម្មភាពរួមដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្នាំ ២០២១-២០២២

- ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ថ្មី)
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ
- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ
- គោលការណ៍ណែនាំរួមស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល
- មូលនិធិ PFMRP គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
- ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តស្តីពី ការកសាង និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ក្របខណ្ឌ PFMRP ដំណាក់កាល ទី៤
- យុទ្ធសាស្រ្តនៃការកែទម្រង់គណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៩-២០៣១
- ឯកសារទស្សនាទានស្តីពីចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្រ្តនៃការងារកែទម្រង់ ៣ បូក ១ (រយៈពេល ១០ ឆ្នាំ)
- សន្ទានកម្មរវាង FMIS និង EFMS របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
- សន្ទានកម្មរវាង FMIS និងប្រព័ន្ធបៀវត្សរបស់ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ
- របាយការណ៍ PEFA ថ្នាក់ជាតិ ឆ្នាំ២០២០
- របាយការណ៍ PEFA ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឆ្នាំ២០២០
- ផែនការធ្វើបណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីរបស់រដ្ឋ
- ក្របខណ្ឌរួមផែនទីបង្ហាញផ្លូវ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ដោះស្រាយចំណាយកកស្ទះ
- កម្មវិធីសិក្សាភ្ជាប់វិញ្ញាបនបត្រ (Certificate Program) ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយមុខដំណែងឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
- ការវាយតម្លៃលើបច្ច័យនៃការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFM Impact Assessment)

៣. ការវាយតម្លៃលើការសម្រេចបានគោលបំណង

៣.១. ផ្នែកទី ១ ÷ ភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា

នៅក្នុងផ្នែកទី ១ នេះ មានគោលបំណងចម្បងពីរ គឺ (១)ការអនុវត្តចំណូល និងចំណាយប្រចាំត្រីមាស មានភាពរលូន និងអាចប៉ាន់ស្មានបាន (+/-៥% ធៀបនឹងកម្មវិធីចំណូលចំណាយ) និង (២)ការគ្រប់គ្រងបំណុលត្រូវសង និងបំណុលត្រូវទារក្នុងឆ្នាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ដើម្បីវាស់វែងការសម្រេចបាននូវគោលបំណងទាំងនេះ មានសូចនាករលទ្ធផល និងគោលដៅចំនួន ៨ ត្រូវបានបន្ថែមជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក្នុងចំណោមសូចនាករលទ្ធផលទាំងនោះ, លទ្ធផលចំនួនពីរសម្រេចបានពេញលេញ គឺការកៀរគរចំណូលប្រចាំឆ្នាំសម្រេចបានកំណើនយ៉ាងហោចណាស់ 0,៣% នៃ ផ.ស.ស និងមិនមានចំណាយកកស្ទះនោះទេ ។ ភាគរយនៃការអនុវត្តចំណាយថវិកាធៀបនឹងច្បាប់, ក្របខណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ និង ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធគណនីទោលរតនាគារជាតិ ត្រូវបានកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ផងដែរ ។ គោលដៅផ្សេងទៀតសម្រេចបាន ប៉ុន្តែមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ រួមមាន ការព្យាករផ្នែកចំណូល, និងបំណុលសារពើពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធត្រូវបានចាត់វិធានការតឹងទារ ។ ទោះបីជានៅមានការងារកែទម្រង់មួយចំនួននៅក្នុងផ្នែកនេះ ដែលមិនទាន់សម្រេចបានល្អ រួមមាន ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈ, ការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ, និងបំណុលកកស្ទះ (Arrears) ផ្នែកចំណូល/ត្រូវទារ និងចំណាយ/ត្រូវសង រួមបញ្ចូលទាំងនីតិវិធីនៃការអនុវត្ត ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ, មូលដ្ឋាននៃការកៀរគរចំណូលនៅមិនទាន់រឹងមាំនៅឡើយ, ផ្នែកភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា ត្រូវបានពង្រឹងខ្លាំងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងពេលអនុវត្តផែនការរួមដំណាក់កាលទី ៣ ។

នៅក្នុងផ្នែកទី ១ នេះ មានគោលបំណង ៤ រួមមាន ÷ (១)ការបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល, (២) ការបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុល, (៣)ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងគណនី, និង (៤) ការកែលម្អការអនុវត្តថវិកា និងការពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ ។ ផ្នែកខាងក្រោម នឹងធ្វើការវាយតម្លៃការសម្រេចបាននូវផ្នែកនេះ តាមកម្រិតគោលបំណងនីមួយៗ ។

៣.១.១. គោលបំណង ១១ ÷ បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល

របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨ បង្ហាញថា ចំណូលចរន្តបានកើនឡើងពី ១៤,៩% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ១៩,៦% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៧ ដែលកំណើនជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំប្រមាណ ១.៤% ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. លើសគោលដៅ RMS (0,៥ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស.) ។ ក្នុងនោះ ចំណូលពន្ធគយបានកើនពី ៦,៤% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ៨,៥% ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៧, ចំណូលពន្ធដារបានកើនពី ៥,៩% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ៨,៥% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៧ ។

យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលបានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងប្រមូលចំណូលក្នុងការស្រុក រួមជាមួយនឹងវិធានការគត់មត់ដើម្បីកែលម្អគោលនយោបាយ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពទាំងរដ្ឋបាលចំណូលសារពើពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធ ។ ការបន្តកើនឡើងចំណូលចរន្តធៀបនឹង ផ.ស.ស. ពី ២២,0% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ រហូតដល់ ២៥.១២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មទិន្នន័យគយ (ASYCUDA) ត្រូវបានធ្វើសន្ទានកម្មជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) ។ ទន្ទឹមនេះ ការធ្វើសមាហរណកម្មរវាងប្រព័ន្ធពន្ធដារជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការនៅចុងឆ្នាំ ២០២០ ។ ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (NRMIS) ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត និងបណ្ដុះបណ្ដាលដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន, រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងអង្គភាពប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗទៀតផងដែរ ។ ដោយឡែក ក្នុងឆ្នាំ២០២០ កំណើនចំណូលចរន្តមានការធ្លាក់ចុះមក -៣,៦៩% នៃ ផ.ស.ស. ដោយសារផលប៉ះពាល់ខ្លាំងនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីត-១៩ ក្នុងនោះចំណូលពន្ធគយអនុវត្តបានទាបជាងផែនការ ដោយសារការធ្លាក់ចុះលំហូរពាណិជ្ជកម្ម ជាពិសេសទំនិញនាំចូលដែលមានលក្ខណៈប្រណិត ការធ្លាក់ចុះសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងការអនុវត្តនូវវិធានការអនុគ្រោះពន្ធសំដៅជួយដល់អាជីវកម្មដែលរងផលប៉ះពាល់ ។ ការអនុវត្តចំណូលពន្ធដារសម្រេចបានតាមគោលដៅ ដោយសារការគាំទ្រនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលជាលទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃឆ្នាំ ២០១៩ ក្រៅពីនេះចំណូលពន្ធផ្សេងៗ មានការថមថយតាមរយៈការធ្លាក់ចុះនៃតម្រូវការប្រើប្រាស់ និងការធ្លាក់ចុះនៃចំណូលរបស់ប្រជាជនដោយសារជំងឺកូវីត-១៩ ។ ចំណែកចំណូលមិនមែនពន្ធសម្រេចបានទាបជាងផែនការ ដោយសារការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីត-១៩ បានប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រភពចំណូលក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ។

សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងបំណុលត្រូវទារក្នុងឆ្នាំ, អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានរៀបចំសំណុំឯកសារសហគ្រាសជំពាក់បំណុលពន្ធទូទាំងប្រទេស និងការចាត់ថ្នាក់បំណុលពន្ធជា "បំណុលពន្ធអាចប្រមូលបាន" និង "បំណុលពន្ធមិនអាចប្រមូលបាន" ត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់សម្រាប់ដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងប្រមូលបំណុលពន្ធដារថ្មី ។ យន្តការការងារ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងប្រមូលបំណុលពន្ធដារថ្មីសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ជាមួយគ្នានេះ ប្រកាសស្ដីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលពន្ធដារ និងប្រកាសស្ដីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការតាមដានការតឹងទារ និងការជម្រះបញ្ជីនៃបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ប្រកាសស្ដីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការតាមដាន ការតឹងទារ និងជម្រះបញ្ជីបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធត្រូវបានអនុម័តថ្ងៃទី ២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ។ ដោយឡែកលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីជាយន្តការតាមដានការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលផ្ទាល់ចំណូលចែករំលែក/របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

បើទោះបីជាយ៉ាងនេះក្ដី ចំណូលក្នុងស្រុកមានកំណើនគួរឱ្យកត់សំគាល់ ខណៈប្រសិទ្ធភាពនៃវាយតម្លៃនៃសក្ដានុពលនៃប្រភពចំណូល និងក្របខណ្ឌនៃការព្យាកចំណូលក៏ត្រូវបានបន្តពង្រឹង ។ ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធនៅមិនទាន់អនុម័តនៅឡើយ ដោយបច្ចុប្បន្នច្បាប់នេះត្រូវបានពិនិត្យ និងកែសម្រួលកម្រិតបច្ចេកទេសដែលគ្រោងនឹងដាក់ឆ្លងថ្នាក់ដឹកនាំ កសហវ ត្រឹមត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១ ។ ដោយឡែក ការគ្រប់គ្រងបំណុលត្រូវទារទាំងបំណុលពន្ធ និងមិនមែនពន្ធស្ថិតនៅក្នុងការព្រួយបារម្ភ និងទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀតជាពិសេស ការចាត់ថ្នាក់បំណុល, ការរៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និង យន្តការការងារតឹងទារ ។

ជារួម គោលបំណងនេះសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពបានល្អច្រើនជុំវិញការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការពង្រឹងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូល ២០១៩-២០២៣, ការបន្តកែលម្អគោលនយោបាយ និងរដ្ឋបាលគយ ពន្ធដារ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ, ពង្រឹងការវិភាគ និងការព្យាករចំណូល, ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលក្នុងឆ្នាំ, និងការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលផ្ទាល់/ចំណូលចែករំលែករបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ១១ រួមមាន ÷

- *ធានាប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការវិភាគ និងការវាយតម្លៃ*
- *ពន្លឿនការអនុវត្តវិធានការដែលនៅសេសសល់ និងមានវឌ្ឍនភាពទាប*
- *ពង្រឹងគុណភាពនៃការវាយតម្លៃដោយបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី*
- *ពិនិត្យតាមដាន និងបង្កើនចំនួនសូចនាករគន្លឹះ ។*

៣.១.២. គោលបំណង ១២ ÷ បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ

វឌ្ឍនភាពនៃសូចនាករគន្លឹះរបស់គោលបំណងនេះ ត្រូវបានឆ្លើយតបច្រើនតាមរយៈការរក្សាបន្ទុកបំណុលឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ដោយសូចនាករបំណុលគន្លឹះៗទាំង៥ គឺសុទ្ធតែស្ថិតក្រោមពិតានកំណត់ទាំងអស់ ។ រាល់ទិន្នន័យបំណុលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបានកត់ត្រានៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបំណុល (Debt Management and Financial Analysis System- DMFAS) និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរួមសម្រាប់គ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ (In-house Database for PDM) ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តតាមរយៈប្រកាសលេខ ១៦២០ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ ។ នៅចន្លោះឆ្នាំ ២០១៦-២០១៨ គឺជារយៈពេលរៀបចំសេចក្តីព្រាងនៃឯកសារគោលនយោបាយ, យុទ្ធសាស្ត្រ និងយន្តការផ្សេងៗ ត្រូវបានឱ្យអនុម័ត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨-២០២០ ដូចខាងក្រោម ÷

- នីតិវិធីរួមប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈត្រូវបានអនុម័តនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តដោយប្រកាសលេខ ៥៤៦ សហវប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨.
- យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុល ២០១៩២០២-៣ ត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងនៅឆ្នាំ២០១៧ និងអនុម័តនៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩
- ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២២០/០៤០ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ។

នៅឆ្នាំ ២០១៦ ព្រឹត្តិបត្រស្ថិតិបំណុលសាធារណៈកម្ពុជា ត្រូវបានបោះផ្សាយ ២ ដង (លេខ ១ និង ២) និងក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់បោះផ្សាយ ២ដង (លេខ ៣ និង ៤ ឆ្នាំ២០១៧, លេខ ៥ និង ៦ ឆ្នាំ២០១៨, និងលេខ ៧ និង ៨ ឆ្នាំ២០១៩, និងលេខ ៩ និង ១០ ឆ្នាំ២០២០) សរុបមានចំនួន ១០ លេខ[5] ។ របាយការណ៍ស្តីពីការវាយតម្លៃប្រតិបត្តិការនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ (DeMPA) ចាប់ផ្តើមរៀបចំក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ (ក.ម.រ) តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៧១ សហវ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ ដែលភារកិច្ចចម្បង របស់ ក.ម.រ គឺ សិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ (PFDGS) ។ ជាវឌ្ឍនភាព, ក.ម.រ. បានរៀបចំផែនការការងារសម្រាប់រៀបចំ PFDGS និង Outline នៃសេចក្តីព្រាង PFDGS ដោយរួមបញ្ចូលទាំងផែនការសកម្មភាពរួម ផងដែរ ។ PFDGS នេះគ្រោងនឹងអនុម័ត និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅមុនដំណាច់ឆ្នាំ២០២១ ។

---

[5] ព្រឹត្តិបត្រស្ថិតិបំណុលសាធារណៈកម្ពុជា https://gdicdm.mef.gov.kh/cat/documents-and-publications/bulletins

ជារួម គោលបំណងនេះ សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពបានល្អច្រើនជុំវិញការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ពោលគឺស្ថានភាពបំណុលសាធារណៈនៅកម្ពុជាមានចីរភាព និងហានិភ័យកម្រិតទាប ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ១២ រួមមាន ៖

- *បន្តពង្រឹងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ២០១៩-២០២៣*
- *បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ ។*

៣.១.៣. គោលបំណង ១៣ ៖ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងគណនី

សមតុល្យសាច់ប្រាក់ត្រូវបានតាមដានជាប្រចាំតាមរយៈរបាយការណ៍ធនាគារក្នុងគណនីទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមរចនាសម្ព័ន្ធ ។ ការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារ ត្រូវបានអនុវត្តទូទាំងប្រទេស ជាទៀតទាត់ដោយធ្វើការបើកផ្តល់ ២ ដងក្នុង ១ខែ ។ គោលការណ៍ដាក់ឱ្យអនុវត្តការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធ EFT ក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានអនុវត្តជាផ្លូវការ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គណនីធនាគារដែលបើកនៅ NBC និង Commercial Bank នៅថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់រាជធានីត្រូវបានតាមដានជាប្រចាំ និងមានការរៀបចំទម្រង់របាយការណ៍អនុវត្តថវិកាគម្រោងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៦ ការគិតរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីពេលអាណត្តិបើកផ្តល់ប្រាក់ត្រូវបានបញ្ជូន និងចុះកាលបរិច្ឆេទលើអាណត្តិដែលចូលមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ គឺពុំមានបំណុលកកស្ទះនោះឡើយ ។ រីឯ ប្លង់គណនេយ្យសាធារណៈបានដាក់ឱ្យអនុវត្តសាកល្បងនៅអង្គភាពមួយចំនួន ដែលអនុវត្តថវិកាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី អង្គភាពពាក់ព័ន្ធហាក់ដូចពុំទាន់កំណត់យន្តការច្បាស់លាស់លើការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផែនការសាច់ប្រាក់នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន,ពង្រឹងការទូទាត់ថវិកាបុរេប្រទានឱ្យបានទាន់ពេល និងការសិក្សាឡើងវិញពីការកំណត់និយមន័យបំណុលកកស្ទះ នៅឡើយ ។

ជារួម គោលបំណង ១៣ សម្រេចបានក្នុងរង្វង់ល្អ ទៅតាមផែនការដែលបានដាក់ចេញសម្រាប់ដំណាក់កាលទី៣ នេះ ។ សម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់, អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ គួរយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងគួរកំណត់សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ និងចង្អោមសកម្មភាព ឱ្យមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា និងអាចវាស់វែងបាន ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ១៣ រួមមាន ៖

- *ពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផែនការសាច់ប្រាក់នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន (គួរសាកល្បងអនុវត្ត និងតាមដានជាប្រចាំលើការអនុវត្តរបស់ កសហវ ជាគំរូ)*
- *ពុំមានបំណុលកកស្ទះ (រយៈពេល ៦០ថ្ងៃ) ប៉ុន្តែ និយមន័យ ដែលអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិបានប្រើ គឺពុំបានចាប់យករយៈពេលពេញលេញពីការចេញវិក័យប័ត្ររបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ រហូតដល់ការទូទាត់នោះទេ ។ និយមន័យ "បំណុលកកស្ទះ" ដែលកំណត់នោះគឺ គិតលើមូលដ្ឋានឯកសារដែលចូលដល់អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ប៉ុណ្ណោះ ។*
- *ពង្រឹងការទូទាត់ថវិកាបុរេប្រទានឱ្យបានទាន់ពេល*
- *ពង្រឹងការអនុវត្តមាតិកាគណនីនៃប្លង់គណនេយ្យថ្មី (CoA) សម្រាប់គម្រោង ឬ កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។*

៣.១.៤. គោលបំណង ១៤ ÷ កែលម្អការអនុវត្តថវិកា និងពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ

ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រេចបានក្នុងរង្វង់ប្រមាណ ៩៤,២៩% នៅឆ្នាំ២០១៦, ៩៤,៤៧% នៅឆ្នាំ២០១៧, ៩៩% នៅឆ្នាំ២០១៨, និង ៩៥,៤៣% នៅឆ្នាំ២០១៩ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ-១៩ រដ្ឋាភិបាលបានធ្វើវិចារណកម្មថវិកាចំណាយចំនួន ២ លើក ដោយកាត់សន្សំចំណាយមិនចាំបាច់ មិនសូវចាំបាច់ និងលែងចាំបាច់ ដែលធ្វើឱ្យចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រេចបាន ៩១,៨៤% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកា ឬ ៩៣,៧៨% នៃវិចារណកម្មថវិកា ។ ក្រសួង ស្ថាប័ន បានរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស និងផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ ។ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ ២០១៩-២០២៥ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥ ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពកាន់តែល្អប្រសើរ ។ អនុក្រឹត្យស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការប្តឹង និងការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាលទ្ធកម្ម ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាមួយនឹងប្រកាស ដូចជា ÷

- ប្រកាសស្តីពីការចុះ ការជម្រុះ និងការផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីខ្មៅអ្នកដេញថ្លៃ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត
- ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត
- ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់កម្រិតទឹកប្រាក់សិទ្ធិសម្រេចក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត
- ប្រកាសស្តីពីការបុរេលក្ខណសម្បត្តិអ្នកដេញថ្លៃ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត
- គោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីការភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្មជាមួយនឹងសំណើសុំថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានរៀបចំ និងអនុម័ត
- គោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជនសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ ២០១៦-២០២០ ត្រូវបានអនុម័ត នាខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, នៅត្រីមាសទី ៤ នៃឆ្នាំថវិកា ការអនុវត្តចំណាយហាក់ដូចជាមានការមមាញឹកលើការទូទាត់ចំណាយត្រូវបានគរនៅចុងត្រីមាសនៃឆ្នាំ) និងកង្វះយន្តការតាមដានវាយតម្លៃ ។ សកម្មភាពគ្រោងឡើងមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងសូចនាករគោលបំណង ក៏ប៉ុន្តែសកម្មភាពខ្លះទៀត ហាក់ដូចជាមិនទាន់មានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៅឡើយ ។

ផ្អែកតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុកក្នុងឆ្នាំ២០២០, សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន (PPP) ត្រូវបានអនុម័ត និងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ក៏ប៉ុន្តែសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ត្រូវបានពន្យារពេលរហូតដល់ឆ្នាំ២០២១ ដោយសារតែការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសខ្ពស់ និងស្មុគស្មាញ, ទាមទារឱ្យមានការយល់ដឹងច្បាស់លាស់ពីទស្សនាទាន និងការអនុវត្តគម្រោង PPP, ត្រូវការប្រឹក្សាយោបល់ និងកិច្ចប្រជុំច្រើនដងជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ, និងត្រូវការចំណាយពេលយូរ ។ ម៉្យាងវិញទៀត ភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នារវាងគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ និងគម្រោងភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន ធ្វើឱ្យពិបាកក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍយន្តការជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងចំពោះកិច្ច ។

ជារួម គោលបំណង ១៤ សម្រេចបានក្នុងរង្វង់ល្អ ទៅតាមផែនការដែលបានដាក់ចេញ ។ បញ្ហាប្រឈមនៃគោលបំណងនេះ ត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ដោយផែនការសកម្មភាពលម្អិតសម្រាប់គាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ២ ខាងលើ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ១៤ រួមមាន ÷

- *បន្តពង្រឹងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន*
- *អនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឱ្យបានពេញលេញ*
- *អនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ ឱ្យបានពេញលេញ ។*

៣.១.៥. សេចក្ដីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ១

ជារួម ការពង្រឹង និងការគ្រប់គ្រងចំណូល មានស្ថានភាពល្អប្រសើរ និងបង្កើតឱ្យមានអតិរេកចរន្ត ។ ការអនុវត្តចំណាយ ត្រូវបានបន្តកែលម្អគួរឱ្យកត់សម្គាល់ និងស្ថិតក្នុងទិសដៅកំណត់ ។ រីឯបំណុលសាធារណៈ ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពអាចគ្រប់គ្រងបាន ។

ប៉ុន្តែ មូលដ្ឋាននៃប្រភពចំណូល នៅជាកត្តាបារម្ភសម្រាប់រក្សាចីរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ រីឯការអនុវត្តធៀបនឹងផែនការ នៅមិនទាន់ត្រូវបានវាយតម្លៃអំពីប្រសិទ្ធភាពទាំងក្របខណ្ឌនៃការព្យាករ និងសក្ដានុពល ឬ លទ្ធភាពនៃការកៀរគរចំណូល ។

ជាទិសដៅសម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់, គួរបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា ដោយផ្ដោតសំខាន់លើយន្តការ និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលអាចធានាពិពិធកម្មចំណូល, ប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំ និងការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម, យន្តការវាយតម្លៃលើការពង្រឹងគុណភាពព្យាករណ៍ និងការអនុវត្ត ជាពិសេសយន្តការ យុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធានការផ្សេងៗទៀត ដែលអាចធានាចីរភាពនៃអតិរេក និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលស្របនឹងយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះៗដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។

ជារួម សកម្មភាពបន្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់ផ្នែកទី ១ រួមមាន ÷

- *បន្តពង្រឹងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូល ២០២០-២០២៣ តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រមូលចំណូល និងពង្រឹងគុណភាពនៃការព្យាករ*
- *បន្តពង្រីកយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រមូលចំណូល តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មចំណូលដើម្បីធានាចីរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច*
- *រៀបចំយន្តការតាមដានលើការគ្រប់គ្រងការប្រមូលចំណូលជាប្រចាំត្រីមាស និងបំពាក់គុណវុឌ្ឍដល់អ្នកគ្រប់គ្រង អ្នកអនុវត្ត និងអ្នកវិភាគ ដើម្បីធានាបាននូវសុក្រឹត្យភាពនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ និងទិន្នន័យសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្ត លើការរៀបចំសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រមូលចំណូល*
- *បន្តពង្រឹងគុណភាពនៃការរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការចំណាយប្រចាំត្រីមាសជាមួយនឹងសង្គតិភាពនៃផែនការលទ្ធកម្ម*

- *បន្តពង្រឹងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ២០១៩-២០២៣*
- *បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍមូលបត្ររដ្ឋ ។*

៣.២. ផ្នែកទី ២ ÷ គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ

គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តតាំងពីឆ្នាំ ២០០៨ មកម្ល៉េះ ជាមួយនឹងការរៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ(FMIS) ។ នៅដំណាក់កាលទី ៣ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៦-២០២០, ផ្នែកទី ២ នៃការបន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុមានគោលដៅចម្បងលើការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS និងការពង្រីកវិសាលភាពនៃប្រព័ន្ធនេះ ។ ទន្ទឹមនឹងការមានប្រព័ន្ធកត់ត្រានេះ, ការរៀបចំរបាយការណ៍ឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ទាន់ពេលវេលា និងស្របតាមស្តង់ដារជាអន្តរជាតិ ក៏ត្រូវបានពង្រឹងផងដែរតាមរយៈការរៀបចំឱ្យមានចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧ នៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS និងអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញ, ការរៀបចំស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា, និងការពង្រឹងលើការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។ បន្ថែមពីលើសនេះ, ការបើកចំហព័ត៌មានថវិកាជូនសាធារណជន ដើម្បីបង្កើនតម្លាភាពថវិកា ក៏ត្រូវបានតាមដាននៅក្នុងផ្នែកទី ២ នេះ ផងដែរ ដោយត្រូវធានាថាសន្ទស្សន៍នៃការបើកចំហថវិកាមានភាពប្រសើរឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ស្របតាមបរិការណ៍កម្ពុជា ។

នៅក្នុងផ្នែកទី ២ នេះ មានគោលបំណងចំនួន ៥ រួមមាន ÷ (១) ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា (សេដ្ឋកិច្ច, កម្មវិធី, រដ្ឋបាល, មុខងារ, ភូមិសាស្ត្រ, គម្រោង, មូលនិធិ), (២) ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS, (៣) ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈ, (៤) ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ (SARMIS), និង (៥) សន្ទស្សន៍ការស្ទង់មតិតម្លាភាពថវិកា ។

៣.២.១. គោលបំណង ២១ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តមាតិកាថវិកាថ្មី និងប្លង់គណនេយ្យថ្មី

គោលដៅចម្បងនៃការអនុវត្តគោលបំណងនេះ គឺការធានាឱ្យមានទិន្នន័យក្នុងទម្រង់សមស្របដែលអាចវិភាគមានសង្គតិភាព និងសុក្រិតភាព ដែលជាមូលដ្ឋាននៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងសម្រាប់រៀបចំក្របខណ្ឌថវិកា ។ ដើម្បីធានាថាគោលបំណងនេះសម្រេចបានពេញលេញ, តម្រូវឱ្យមានការរៀបចំរបាយការណ៍ថវិកាតាមចំណាត់ថ្នាក់ទាំង ៧ (ដូចបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម) ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ទាន់ពេលវេលា និងអាចវិភាគបាន ។ ក្រៅពីនេះ, ការពង្រីកការរាយការណ៍នៃការអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ក៏ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីធានាបាននូវភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់របស់ជាតិ ។ ជាមួយគ្នានេះ, ការរៀបចំរបាយការណ៍ GFS តាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ (GFSM2014) គួរត្រូវបានផ្តល់អាទិភាព ដើម្បីបង្ហាញព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដារជូនសាធារណៈ ក្នុងការប្រើប្រាស់តាមគោលបំណងរៀងៗខ្លួន។ ដើម្បីអនុវត្តនូវសូចនាករគន្លឹះទាំងនេះប្រកបដោយជោគជ័យ ចាំបាច់ត្រូវមានការបែងចែកភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធទៅតាមសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន (អង្គភាពទទួលខុសត្រូវរៀបចំ, អង្គភាពសម្របសម្រួលអនុវត្ត, អង្គភាពអនុវត្ត) ។ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោមជាមួយនឹងវឌ្ឍនភាព ÷

សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ	សេចក្តីពន្យល់	វឌ្ឍនភាព	អង្គភាពទទួលខុសត្រូវ	អង្គភាពសម្របសម្រួល	អង្គភាពអនុវត្ត
ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧	មានប្រកាសនៃចំណាត់ថ្នាក់ទាំង ៧ ។ ចំណាត់ថ្នាក់នីមួយៗ ត្រូវបានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ ដូចខាងក្រោម÷	- មានប្រកាស សម្រាប់ដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ទាំង ៧ - ក្នុងចំណោមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាចំនួន ៧ ដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS មានចំណាត់ថ្នាក់ចំនួន ២ គឺចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ និងចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ ដែលគុណភាពទិន្នន័យនៅពុំទាន់អាចប្រើប្រាស់បានទាំងស្រុងនៅឡើយ។ ។			
ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជាជំពូក (២ខ្ទង់), គណនី (៤ខ្ទង់) និងអនុគណនី (៦ខ្ទង់) និងភាគច្រើនមានសង្គតិភាពជាមួយ GSF	បានប្រើប្រាស់កម្រិតជំពូក គណនី និងអនុគណនី នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ (ក១ និង ក២) និងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា (ខ១, ខ២, ខ៣, ខ៤) និងអាណត្តិបើកប្រាក់ ។	GDNT GDB	GDNT	LMs
ចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជាកូដមុខងារ (៣ខ្ទង់), អនុមុខងារ (៤ខ្ទង់) និង អនុ-អនុមុខងារ (៥ខ្ទង់) ស្របតាម COFOG	ចំណាត់ថ្នាក់នេះត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅកម្រិតកូដមុខងារប៉ុណ្ណោះ តែមិនទាន់សមស្របតាមប្រកាស និងស្តង់ដារ COFOG នៅឡើយទេ។ ជាក់ស្តែងការប្រើប្រាស់ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ (ខ១) កូដមុខងារបានបែងចែកជា ៤ វិស័យធំៗ ខណៈដែលស្តង់ដារ COFOG និង ប្រកាសចំណាត់ថ្នាក់មុខងារបានបែងចែកកូដមុខងារជា ១០ វិស័យ ។	GDB	ពុំទាន់កំណត់	LMs
ចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាល	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជា -កម្រិតរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ÷ ក្រសួង/ស្ថាប័ន (២ខ្ទង់), អគ្គនាយកដ្ឋានក្រោមក្រសួង (៤ខ្ទង់), មន្ទីររាជធានីខេត្ត (៣	ចំណាត់ថ្នាក់នេះបានប្រើប្រាស់នៅកម្រិតក្រសួង/ស្ថាប័ន និងកម្រិតរាជធានី/ខេត្ត ប៉ុណ្ណោះ ។ ការប្រើប្រាស់ បានបង្ហាញនៅក្នុងតារាង "ខ១" "ខ២" "គ១" "គ២" នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ។	GDB	មិនទាន់កំណត់	LMs

	ខ្ទង់), មន្ទីររាជធានី/ខេត្ត (៥ ខ្ទង់) -កម្រិតថ្នាក់ក្រោមជាតិ ÷ រាជធានី/ខេត្ត (៣ខ្ទង់), ក្រុង/ស្រុក (៥ខ្ទង់), ឃុំ/សង្កាត់ (៧ ខ្ទង់)				
ចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជា រាជធានីខេត្ត (២ខ្ទង់), ស្រុកខណ្ឌ (៤ខ្ទង់) និង ឃុំសង្កាត់ (៦ខ្ទង់)	ចំណាត់ថ្នាក់នេះបានប្រើប្រាស់នៅកម្រិតរាជធានី/ខេត្ត ។ ការប្រើប្រាស់បានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ "គ៥" នៃច្បាប់ស្តីពីការទូទាត់ថវិកា តែទិន្នន័យនៃចំណាត់ថ្នាក់មិនទាន់អាចប្រើប្រាស់បាន ។	GDSNAF	មិនមានព័តមាន	LMs SNAs
ចំណាត់ថ្នាក់គម្រោង	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជា ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុ (១ខ្ទង់), លេខកូដ (៦ខ្ទង់) និង លេខគម្រោង (អក្សរកាត់)	ប្រើប្រាស់មិនទាន់ស្របតាមប្រកាសដែលបានចែង ។ ជាក់ស្តែងការប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់គម្រោងនៅក្នុងច្បាប់ថវិកា (គ១) និងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា (គ៣) មិនបានបង្ហាញអំពីលេខកូដគម្រោង ឬ ឈ្មោះគម្រោងឡើយ ។	GDB	មិនមានព័តមាន	LMs
ចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធី	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជា កម្មវិធី (៣ខ្ទង់), អនុកម្មវិធី (៥ខ្ទង់) និង ចង្កោមសកម្មភាព (៧ខ្ទង់)	បានប្រើប្រាស់កម្រិតកម្មវិធី អនុកម្មវិធីនិង ចង្កោមសកម្មភាពស្របតាមប្រកាស និង សៀវភៅថវិកាកម្មវិធី ។ ចំណាត់ថ្នាក់នេះបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាណត្តិបើកប្រាក់ និងថវិកាកម្មវិធីប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួងស្ថាប័ននីមួយៗ ។	GDB GDNT	មិនមានព័តមាន	LMs
ចំណាត់ថ្នាក់មូលនិធិ	ចំណាត់ថ្នាក់នេះចែកជា ១ខ្ទង់ (ប្រភពហិរញ្ញប្បទាន), ២ខ្ទង់ (ប្រភេទហិរញ្ញប្បទាន) ៣ ខ្ទង់ (ប្រភេទម្ចាស់ fund) និង ៥ ខ្ទង់ (ឈ្មោះម្ចាស់ Fund) ។	បានប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាណត្តិបើកប្រាក់	GDICDM	មិនមានព័តមាន	LMs
ការរៀបចំរបាយការណ៍របស់គ្រឹះស្ថាន	គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញ-	- បានចេញប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យទូទៅ	GDNT	GDNT	EPAs

សាធារណៈរដ្ឋបាល	វត្ថុ ឱ្យស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំដែលបានកំណត់	គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យចំណូលរបស់គ្រឹស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល - បានចុះពិនិត្យវាយតម្លៃ និងតម្រង់ទិសការអនុវត្តគណនេយ្យគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ចំនួន ៣ នៅឆ្នាំ២០១៩			
ស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរាជរដ្ឋាភិបាល (GFS)	តារាងស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាល ស្របតាមក្របខណ្ឌ GFSM2014 ត្រូវបានរៀបចំពេញលេញ	តារាងចំនួន ៥/៧ នៃ GFS ត្រូវបានរៀបចំ ឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយចំណាត់ថ្នាក់នៃមាតិកាថវិកា	GDP	GDP	GDP

ជារួម ទោះបីជាគោលបំណង ២១ សម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរច្រើននៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ នេះ ប៉ុន្តែនៅមានបញ្ហាមួយចំនួននៃគោលបំណងនេះដែលគួរដោះស្រាយ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់ឱ្យកាន់តែមានភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ក្នុងនោះរួមមាន ÷ (១) ការកែលម្អចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ និងចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ និង (២) ការពង្រឹងការរៀបចំរបាយការណ៍របស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលមិនទាន់សមស្របតាមមាតិកាថវិការដ្ឋនៅឡើយ ។ ជាមួយគ្នានេះ ការរៀបចំអង្គភាពសម្របសម្រួល និង/ឬ ការពង្រឹងសកម្មភាពសវនករ លើដំណើរការអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ទាំង ៧ គួរត្រូវបានគិតគូរ និងរៀបចំឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ២១ រួមមាន ÷

- *ពង្រឹងការអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ទាំង ៧ ដើម្បីមានរបាយការណ៍ដែលអាចវិភាគបាន មានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា និងសុក្រឹត្យភាព*
- *គ្រប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល មានរបាយការណ៍អនុវត្តថវិកាតាមមាតិកាថវិការដ្ឋពេញលេញ*
- *ពង្រីកវិសាលភាពនៃការរៀបចំស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាល ។*

៣.២.២. គោលបំណង ២២ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធអនុវត្តថវិកាថ្មី និងដំណើរការប្រតិបត្តិការថ្មី

គោលបំណងនេះ សំដៅធានាឱ្យបាននូវការកត់ត្រាគ្រប់ប្រតិបត្តិការចំណូល ចំណាយជាតិ, បិទបញ្ជីគណនេយ្យតាមប្រព័ន្ធ FMIS, និងផលិតរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់ ឬរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានតាមរយៈប្រព័ន្ធ FMIS, មានសុក្រឹតភាព និងទាន់ពេលវេលា ។ លើសពីនេះ, នីតិវិធីអនុវត្តការងារសម្រាប់ការអនុវត្តថវិកា លទ្ធកម្ម និងកិច្ចបញ្ជីកាគណនេយ្យ ត្រូវធ្វើតាមរយៈឌីជីថលនីយកម្មនៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ អង្គភាពទទួលខុសត្រូវលើរៀបចំយន្តការ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងតាមដានការអនុវត្ត ព្រមទាំងចូលរួមអនុវត្ត រួមមាន ក្រុមការងារ FMIS, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា នៃគសហវ, រីឯ ក្រសួង ស្ថាប័ន ជាអង្គភាពចូលរួមអនុវត្តការងារនេះ ។

ជាលទ្ធផល, ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណូល ចំណាយថវិកាជាតិ ជំនួសឱ្យប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ (ប្រព័ន្ធព័ត៌មានខ្មែរ-KIT) របស់អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ទាំងស្រុងនៅឆ្នាំ ២០១៧ ដែលអគ្គនាយក

ដ្ឋានរតនាគារជាតិ អាចទាញទិន្នន័យពីប្រព័ន្ធនេះ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់បាន ។ ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានអនុវត្តនៅគ្រប់រតនាគាររាជធានី ខេត្ត, មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត និងក្រសួង ស្ថាប័ន ជាមួយនឹងការរៀបចំឱ្យមានឯកសារនីតិវិធីអនុវត្តការងារថ្មីតាមប្រព័ន្ធ FMIS និងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធ ។ ទន្ទឹមនេះ, ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាមួយនឹង ៦ ម៉ូឌុលស្នូល (Budget Allocation, Accounts Payable, Accounts Receivable, General Ledger, Purchase Order, និង Cash Management), និងបាននិងកំពុងពង្រីកពីរម៉ូឌុលស្នូលបន្ថែម (Budget Planning និង Procurement) ។ រីឯការធ្វើឌីជីថលនីយកម្មនីតិវិធីអនុវត្តការងារសម្រាប់ការអនុវត្តថវិកា លទ្ធកម្ម និងកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យនៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ក៏ត្រូវបានរៀបចំជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវមួយច្បាស់លាស់ផងដែរ ។ បន្ថែមលើនេះ, ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានធ្វើសន្ធានកម្មជាមួយនឹងប្រព័ន្ធគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា (ASYCUDA), ប្រព័ន្ធពន្ធដារ, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបំណុលសាធារណៈ (DMFAS) និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (NRMIS)។

ជាមួយនឹងលទ្ធផលល្អប្រសើរទាំងនេះ, គោលបំណង ២២ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន រួមមាន ÷ (១) របាយការណ៍ចេញពីប្រព័ន្ធ FMIS មិនទាន់អាចប្រើប្រាស់ជារបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់តែម្តងបាន ដែលត្រូវតម្រូវឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិយករបាយការណ៍ទាំងនេះមករៀបចំឡើងវិញ, (២) របាយការណ៍ពីប្រព័ន្ធ FMIS នៅមិនទាន់អាចធ្វើការបង្ហាញព័ត៌មាននៃការធានាចំណាយ និងការទូទាត់ចំណាយទៅតាមដំណាក់កាល តាមតម្រូវការរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៅឡើយ, និង (៣) ការបិទបញ្ជីគណនេយ្យសម្រាប់ថវិកាជាតិនៅមានភាពយឺតយ៉ាវ ពីព្រោះអាណត្តិកិច្ចនៅតែបើកឱ្យទូទាត់បន្ទាប់ពីឆ្នាំសារពើពន្ធបានបញ្ចប់ ព្រមទាំងមិនទាន់បានធ្វើសន្ធានកម្មរវាងប្រព័ន្ធ FMIS ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក ។

ជារួម ការអនុវត្តសូចនាករនៃគោលបំណងនេះ មានលក្ខណៈល្អប្រសើរទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ ដោយមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់ ប៉ុន្តែក៏ត្រូវនៅតែបន្តការអនុវត្ត ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ២២ រួមមាន ÷

- *អនុវត្តឱ្យពេញលេញការធ្វើឌីជីថលនីយកម្មនីតិវិធីអនុវត្តការងារសម្រាប់ការអនុវត្តថវិកា លទ្ធកម្ម និងកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យនៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS*
- *ពង្រឹងភាពទាន់ពេលវេលា និងភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ*
- *បញ្ចូលការកត់ត្រាការអនុវត្តថវិកាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS*
- *ធ្វើសន្ធានកម្មរវាងប្រព័ន្ធ FMIS ជាមួយប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក ។*

៣.២.៣. គោលបំណង ២៣ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យថ្មី ប្រព័ន្ធកត់ត្រាថ្មី និងប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ថ្មី

គោលបំណង ២៣ មានគោលដៅចម្បងសម្រេចឱ្យបាននៃការរៀបចំឱ្យមានស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ស្របតាមឧត្តមានុវត្តន៍អន្តរជាតិ (IPSAS) និងធានាប្រសិទ្ធភាព និងតម្លៃនៃលុយលើការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនេះ, សូចនាករគន្លឹះចំនួន ២ ត្រូវបានកំណត់ រួមមាន (១) ការរៀបចំ និងអនុវត្តពេញលេញនូវស្តង់គណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា (ស្របតាមស្តង់ដារ IPSAS) ដែលទទួលខុសត្រូវរៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សា-

ជាតិគណនេយ្យ និងទទួលខុសត្រូវអនុវត្តដោយអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ, និង (២) ការរៀបចំនីតិវិធីច្បាស់លាស់ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាក្នុងការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលមានអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ជាអ្នកដឹកមុខក្នុងការរៀបចំ និងសម្របសម្រួលការអនុវត្ត ហើយគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នជាអ្នកអនុវត្ត ។

ជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តកន្លងមក, ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តស្របតាមប្រកាសលេខ ៥៤៩ សហវប្រក ចុះថ្ងៃទី. ០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ និងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដល់ក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ, និងមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវឆ្ពោះទៅការអនុវត្តគណនេយ្យបង្គរពេញលេញចាប់ពីឆ្នាំ ២០៣១ (IPSAS Accrual Basis) ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ ។ ទន្ទឹមនេះ, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់គណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា និងក្របខណ្ឌទស្សនាទានសម្រាប់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកម្ពុជា បានអនុម័តរួចរាល់ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ នេះផងដែរ ។ អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ បានចាប់ផ្តើមរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុស្របតាមស្តង់ដារ IPSAS Cash Basis ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៦ ដោយយកមូលដ្ឋានតួលេខចេញពីប្រព័ន្ធ FMIS ប៉ុន្តែផ្អែកតាមការវាយតម្លៃរបស់ជំនាញការរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៦ បានបង្ហាញថារបាយ-ការណ៍ ដែលបានរៀបចំនៅមិនទាន់បានអនុលោមតាមស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់បានទាំងស្រុងនោះទេ (អនុលោមតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងស្រុងបានចំនួន ៤៣ និងអនុលោមមិនទាំងស្រុងបានចំនួន ១២ នៃ ៦៣ ចំណុច គឺស្មើនឹង ២/៣) ។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនេះ ត្រូវបានវាយតម្លៃដោយជំនាញការរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិថាមានភាពល្អប្រសើរជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

តារាងខាងក្រោម គឺជាលទ្ធផលវាយតម្លៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៦ ចំនួន ២លើក ដែលលើកចុងក្រោយធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។

Category	2018	2019
Compliant	32	43
Partial Compliance		12
Non-Compliant	9	7
Unable to Assess	24	1
Not Applicable	13	15
Total	**78**	**78**

ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ បាននិងកំពុងរៀបចំនីតិវិធីគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋជាបណ្តើរៗ តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ ៦៦ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, សារាចរលេខ ០៦ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាន និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការធ្វើប្រទានកម្មទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងមន្ត្រីរាជការ, ប្រកាសលេខ ០០២ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីលម្អិតនៃការជម្រះបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, និងការអនុម័តលើសេចក្តីព្រាង

ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។ ជាមួយគ្នានេះ, ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់គ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវបានរៀបចំដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅអាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនៅទូទាំងប្រទេស (ក្រសួង ស្ថាប័ន, មន្ទីររាជធានី ខេត្ត, និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ) និងគ្រោងដាក់ឱ្យអនុវត្តជា ២ ជំហាន ក្នុងនោះជំហានទី ១ ÷ ប្រព័ន្ធក្រៅបណ្តាញ (Offline System) ចាប់ពីឆ្នាំ ២០២០ និងជំហានទី ២ ÷ ប្រព័ន្ធអនឡាញ (Online System) ឆ្នាំ២០២៣ ។ ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាព, គោលបំណងនេះ នៅមានបញ្ហាប្រឈមផងដែរ រួមមាន (១) ភាពយឺតយ៉ាវនូវការរៀបចំប្រកាសស្តីពីគំរូនៃសៀវភៅបញ្ជីសារពើភណ្ឌឆ្នាំគោល និងតារាងកើនឡើង និងថយចុះនូវទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ, ២)-ភាពស្មុគស្មាញក្នុងការកំណត់ការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យបានសមស្របតាមក្របខណ្ឌស្តង់ដារគណនេយ្យ IPSAS Cash Basic និងវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិទៅតាមប្រភេទផ្សេងៗគ្នា, និង (៣) ការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ (SARMIS) មិនទាន់បានពេញលេញទៅកាន់គ្រប់អង្គភាពគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។

ជារួម គោលបំណង ២៣ សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អ ប៉ុន្តែគោលបំណងនេះគួរបែងចែកជាពីរ គឺ (១) ការងាររៀបចំ និងអនុវត្តស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈ, និង (២) ការងារពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ២៣ រួមមាន ÷

- *រៀបចំស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈសម្រាប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនិងសហគ្រាសសាធារណៈ*
- *ពង្រឹងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ IPSAS Cash Basic ឱ្យបានពេញលេញ និងបន្តអនុវត្តតាមផែនទីចង្អុលផ្លូវសម្រាប់ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា*
- *បញ្ចប់ការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់គណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ២០១៩-២០៣១ និងរៀបចំស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈស្តីពីផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនដោះដូរ និងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈសម្រាប់កត់ត្រា សន្និធិ និងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈសម្រាប់កត់ត្រាពីការលាតត្រដាងព័ត៌មានរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ*
- *រៀបចំនីតិវិធីគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋដោយត្រូវរៀបចំក្របខណ្ឌពេលវេលាឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងការបញ្ចប់ការរៀបចំអនុក្រឹត្យ/ប្រកាសពាក់ព័ន្ធដែលនៅសេសសល់*
- *ពង្រីកការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ SARMIS ទៅកាន់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទន្ទឹមនឹងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធ SARMIS ពីប្រព័ន្ធ Offline ទៅជាប្រព័ន្ធ Online Web-Based Application និងជំរុញការធ្វើសន្ទានកម្មជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ FMIS ។*

៣.២.៤. គោលបំណង ២៤ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តឧបករណ៍ និង យន្តការដើម្បីបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាព

គោលបំណងនេះ ផ្តោតលើការរៀបចំឱ្យមានឧបករណ៍ និងយន្តការដើម្បីបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាព តាមរយៈការបង្កើនសិទ្ធអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវជូនអង្គភាពថវិកាជាមួយនឹងការរៀបចំឱ្យមានក្របខណ្ឌគតិយុត្តលើទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលសមស្រប ចំពោះកំហុសឆ្គង ឬ ការគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៈ មិនសមស្រប និងគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។ ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យនូវគោលបំណងនេះ ចាំបាច់ត្រូវរៀបចំ (១) សិទ្ធិអំណាច និងការ

ទទួលខុសត្រូវពេញលេញរបស់អង្គភាពអនុវត្តធនធានសាធារណៈ, (២) ការធ្វើសវនកម្មលើការប្រើប្រាស់ធនធានសាធារណៈ និង (៣) ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលសមស្រប ក្នុងករណីរកឃើញថាមានកំហុសឆ្គង ឬ ការគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៈមិនសមស្រប និងគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។

ជាលទ្ធផល, គោលបំណងនេះហាក់បីជារៀបចំនៅក្នុងផែនការ CAP3 ពុំទាន់ពេញលេញ និងពុំទាន់មានអង្គភាពទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំនីតិវិធី និងយន្តការសម្រាប់ការងារបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពនៅឡើយ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ, គោលបំណងនេះ ក៏មានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សំគាល់មួយចំនួនផងដែរ ដូចជា ÷(១) នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធ មានចំនួន ៦៦៤ នៃអង្គភាពថវិកាសរុប ៩១២, (២) សៀវភៅកម្រងសម្រង់វិធានការរួមនៃការដាក់ទណ្ឌកម្មហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំ និងទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលចំពោះកំហុសឆ្គង ឬគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៈមិនសមស្រប ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និង (៣) អង្គភាពក្រោមឱវាទ កសហវ ចំនួន ៦ និង អង្គភាពថវិកាចំនួន ៤ នៃក្រសួង ស្ថាប័នគោលដៅត្រូវបានធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធ FMIS ។ ចំពោះការរៀបចំកែសម្រួលទម្រង់របាយការណ៍អនុវត្តថវិកា និងទម្រង់របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មរបស់អង្គភាពថវិកាគួរធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទៅផ្នែកទី ៣ នៅក្រោមគោលបំណង ៣១ វិញ ។ នៅក្នុងគោលបំណងនេះ បញ្ហាជាច្រើនបានលេចឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ ដែលពុំទាន់មានអង្គភាពទទួលខុសត្រូវសម្រាប់រៀបចំផ្តល់សិទ្ធិអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវពេញលេញជូនអង្គភាពថវិកា និងអង្គភាពទទួលខុសត្រូវសម្រាប់រៀបចំឱ្យមានទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលសមស្រប ។ នៅក្នុងគោលបំណងនេះ, ការរៀបចំធ្វើសវនកម្មមានតែលើប្រព័ន្ធ FMIS ដោយពុំទាន់បានបញ្ជាក់អំពីការធ្វើសវនកម្មលើការប្រើប្រាស់ធនធានសាធារណៈនៅឡើយ ជាហេតុធ្វើឱ្យវឌ្ឍនភាពសម្រាប់គោលបំណងនេះ មិនទាន់អាចបញ្ជាក់អំពីការសម្រេចបានពេញលេញបាន ។ ជាទិសដៅទៅមុខសម្រាប់គោលបំណងនេះ គួររៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញទៅតាមគោលដៅនៃគោលបំណង និងកំណត់ឱ្យជាក់លាក់នូវការងារ និងការទទួលខុសត្រូវ ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ២៤ រួមមាន ÷

- *រៀបចំឱ្យមានយន្តការច្បាស់លាស់ ក្នុងផ្តល់ភាពទន់ភ្លន់ សិទ្ធិអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវពេញលេញជូនអង្គភាពថវិកា ដើម្បីបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាព*
- *គួររៀបចំឱ្យមានការធ្វើសវនកម្មលើការប្រើប្រាស់ធនធានសាធារណៈ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីភាពសមស្រប និងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៈ*
- *កែលម្អ និងអនុវត្តទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលសមស្រប ចំពោះកំហុសឆ្គង ឬ ការគ្រប់គ្រងធនធានសាធារណៈមិនសមស្រប និងគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។*

៣.២.៥. គោលបំណង ២៥ ÷ បង្កើនតម្លាភាពថវិកា

គោលបំណង ២៥ សំដៅវាយតម្លៃលើប្រភេទឯកសារ និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការផ្សព្វផ្សាយឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងថវិកា ដោយផ្តោតជាសំខាន់លើការបើកចំហព័ត៌មានថវិកាក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជា ។ ការផ្សព្វផ្សាយឯកសារថវិកាអាចត្រូវបានធ្វើឡើងតាមទម្រង់ជាការរៀបចំវេទិកាសាធារណៈ, សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ និងផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័ររបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៧-២០១៩, ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងថវិកា និងរបាយការណ៍ថវិកាជាច្រើនត្រូវបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ ជាពិសេស ឯកសារទាំង ៨ ប្រភេទ រួមមាន (១) សារាចរណែនាំស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ, (២) សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, (៣) ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំដែលបានអនុម័ត, (៤) របាយការណ៍ថវិកាសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ, (៥) របាយការណ៍ក្នុងឆ្នាំ, (៦) របាយ-ការណ៍ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ, (៧) របាយការណ៍ដំណាច់ឆ្នាំ, និង (៨) របាយការណ៍សវនកម្ម ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់ធ្វើការអង្កេតលើការបើកចំហព័ត៌មានថវិកា ។ វេទិកាសាធារណៈស្តីពីការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងថវិកាប្រចាំឆ្នាំត្រូវបានរៀបចំជាប្រចាំឆ្នាំ ដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះ វេទិកានេះមិនទាន់មានលក្ខណៈជាសាធារណៈនៅឡើយ ។ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើវិស័យអាទិភាពពាក់ព័ន្ធនឹងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល និងសហគ្រិនភាពត្រូវបានរៀបចំនៅឆ្នាំ ២០១៨ ។

ជាលទ្ធផលដោយផ្អែកលើការអង្កេតថវិកាបើកចំហ (Open Budget Survey–OBS) បង្ហាញថា កម្ពុជាមានវឌ្ឍនភាពល្អ ក្នុងនោះឆ្នាំ ២០០៨ ទទួលបាន ១១ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១០ ទទួលបាន ១៥ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១២ ទទួលបាន ១៥ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១៥ ទទួលបាន ៨ ពិន្ទុ, ឆ្នាំ ២០១៧ ទទួលបាន ២០ ពិន្ទុ, និងឆ្នាំ ២០១៩ កម្ពុជាទទួលបានពិន្ទុ ៣២ ក្នុងការបើកចំហរព័ត៌មានថវិកា ។ ប្រសិនបើប្រៀបធៀបនឹងប្រទេសនានាលើសាកលលោក, កម្ពុជាទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ ៨៦/១១៧ សម្រាប់ការបើកចំហរព័ត៌មានថវិកា ។

ឯកសារ	២០០៨	២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៧	២០១៩
សារាចរណែនាំស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ	🟡	🟢	🟢	🟢	🟢	🟢
សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟢
ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំដែលបានអនុម័ត	🟢	🟢	🟢	🟢	🟢	🟢
របាយការណ៍ថវិកាសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ	🚫	🚫	🚫	🟡	🟢	🟢
របាយការណ៍ក្នុងឆ្នាំ	🟢	🟢	🟢	🟡	🟢	🟢
របាយការណ៍ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ	🟡	🟡	🟡	🟡	🟢	🟢
របាយការណ៍ដំណាច់ឆ្នាំ	🟢	🟢	🟢	🚫	🟡	🟢
របាយការណ៍សវនកម្ម	🟡	🟡	🟡	🚫	🟢	🟢

🟢 ផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ 🟡 ផ្សព្វផ្សាយយឺត ឬ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្នុង 🚫 មិនបានផលិត

គួរបញ្ជាក់ថា សម្រាប់ការអង្កេតថវិកាបើកចំហ កម្ពុជានៅទទួលបានពិន្ទុទាបនៅឡើយ ក្នុងការចូលរួមរបស់សាធារណជនលើការរៀបចំថវិកា ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត, ឯកសារដែលបានផ្សព្វផ្សាយនោះនៅពុំទាន់បានផ្សព្វផ្សាយឱ្យមានភាពទូលំទូលាយ លើកលែងតែឯកសារថវិកាដែលបានអនុម័តរួចប៉ុណ្ណោះ និងមិនទាន់ធ្វើក្នុងទម្រង់ទន់ នៅឡើយ ។ ដោយឡែក, សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងរបាយការណ៍ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ បានផ្សព្វផ្សាយយឺតជាងពេលវេលានៃការបិទបញ្ចប់ការអង្កេត ដែលការផ្សព្វផ្សាយនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាពុំបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឡើយ ។

ជារួម សម្រាប់គោលបំណង ២៥ មានវឌ្ឍនភាពប្រសើរឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ គោលបំណងនេះ គួរបន្តរក្សាការអនុវត្តសម្រាប់ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី ៤ ដើម្បីរក្សា និងបង្កើនពិន្ទុនៃការអង្កេតថវិកាបើកចំហរបស់កម្ពុជាតាមរយៈការគ្រោងសកម្មភាពជាក់ស្តែង ស្របតាមលក្ខខណ្ឌនៃ OBS ដែលរៀបចំដោយ IBP និងបរិការណ៍ជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ២៤ រួមមាន ÷

- *ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាឯកសារទន់ មុននឹងផ្ញើជូនរដ្ឋសភាពិនិត្យ*
- *បង្កើតយន្តការទូលំទូលាយសម្រាប់សាធារណជនចូលរួមនៅគ្រប់វដ្តថវិកា ទាំងការរៀបចំថវិកា, ការអនុម័តថវិកា, ការអនុវត្តថវិកា និងការធ្វើសវនកម្ម ។*

៣.២.៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ២

វឌ្ឍនភាពជារួម ផ្នែកទី ២ មានភាពល្អប្រសើរលើការងារដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធ FMIS នៅគ្រប់រតនាគាររាជធានី ខេត្ត, មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញរាជធានី ខេត្ត និងគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតម្រង់ទិសនីតិវិធីអនុវត្តការងារតាមប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានអនុម័តដាក់ឱ្យអនុវត្ត និងមានគោលដៅទៅអនុវត្តការងារដោយស្វ័យប្រវត្តិនៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង ស្ថាប័នចំនួន[6] ៧ ត្រូវបានអនុវត្តនីតិវិធីអនុវត្តការងារថ្មីតាមរយៈប្រព័ន្ធ FMIS សម្រាប់ការបើកផ្តល់បៀវត្ស, ការចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិកផ្សេងៗក្រៅពីបៀវត្សដែលមានគោលរបបកំណត់ច្បាស់លាស់ និងការចំណាយទូទាត់ត្រង់ដែលមានហានិភ័យទាបផ្សេងទៀតជាផ្លូវការ ។ លើសពីនេះ, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ FMIS តែមួយគត់ក្នុងការកត់ត្រាបិទបញ្ជីគណនេយ្យ និងរៀបចំរបាយ-ការណ៍សម្រេចទូទាត់ ។ ស្តង់ដារគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ក៏ត្រូវបានរៀបចំដាក់ឱ្យអនុវត្តជាមួយនឹងផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យបង្គរ ។ ចំពោះរបាយការណ៍នៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានកត់ត្រាទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧ ប៉ុន្តែអនុវត្តពេញលេញបានតែ ៥ ចំណាត់ថ្នាក់ប៉ុណ្ណោះ លើកលែងតែចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ និងចំណាត់ថ្នាក់មុខងារកំពុងបន្តជំរុញការអនុវត្ត ។ ជាមួយគ្នានេះ, ការរៀបចំវេទិកាសាធារណៈ និងការបើកចំហព័ត៌មានថវិកាដល់សាធារណជនក៏បានពង្រឹងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យសន្ទស្សន៍នៃការបើកចំហថវិការបស់កម្ពុជាបានកើនឡើងជាលំដាប់នៅក្នុងការអង្កេតលើការបើកចំហព័ត៌មានថវិកាជាសកលរៀងរាល់ ២ ឆ្នាំម្តង ។

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពដ៏ល្អប្រសើរ, ក៏នៅមានការងារមួយចំនួន មិនទាន់សម្រេចបានតាមការគ្រោងទុកផងដែរ ។ ការរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ហាក់នូវមានវឌ្ឍនភាពយឺតជាងផែនការ ដែលរហូតមកដល់ពេលនេះប្រព័ន្ធត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់ ប៉ុន្តែមិនទាន់ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តពេញលេញនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន នៅឡើយ ដោយសារធនធានភាគច្រើនត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត សម្រាប់គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។ ទោះបីជាប្រព័ន្ធ FMIS មានដំណើរការរលូនទៅតាមផែនការក្តី ក៏ការផលិតរបាយការណ៍សម្រេចទូទាត់ថវិកាជាតិមិនទាន់អាច

[6] ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ៧ ÷ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ,ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ, ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, ក្រសួងសុខាភិបាល និង ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ទាញពីប្រព័ន្ធបាននៅឡើយ ហើយការធ្វើសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធ FMIS ជាមួយប្រព័ន្ធផ្សេងទៀតនៅមានវឌ្ឍនភាពតិចតួច ដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក ប្រព័ន្ធពន្ធដារ ជាដើម ។

ទិសដៅទៅមុខសម្រាប់ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី ៤ គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម គួរផ្តោតលើការងារមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ៖

- *ពង្រឹងលើការអនុវត្តស្វ័យប្រវត្តិកម្មនៃប្រព័ន្ធ FMIS*
- *ពង្រឹងការអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាទាំង ៧ ឱ្យបានពេញលេញ និងពង្រីកការអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ទាំងនេះទៅដល់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល*
- *ពង្រឹងប្រព័ន្ធគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (Modified Cash Basis)*
- *រៀបចំការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព*
- *បន្តបង្កើនសន្ទស្សន៍នៃការបើកចំហថវិកាតាមបរិការណ៍ជាក់ស្តែងកម្ពុជា ។*

៣.៣. ផ្នែកទី ៣ ៖ ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ

ផ្នែកទី ៣ នេះ ផ្តោតលើគោលបំណងចម្បង ៣ គឺ(១) ក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម(ដែលរួមមានក្របខណ្ឌចំណូលរយៈពេលមធ្យម, ក្របខណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម, និងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម) ត្រូវបានរៀបចំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អនុម័តដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងអនុវត្តប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងប្រសិទ្ធភាព, (២) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ត្រូវបានរៀបចំ និងអនុវត្តប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងប្រសិទ្ធភាព, និង (៣) ថវិកាកម្មវិធី និងអង្គភាពថវិកាត្រូវបានអនុវត្តនៅគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។ ជាលទ្ធផល ឯកសារទស្សនទានក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម (MTBF) ត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ និងបានអនុវត្តសាកល្បងក្នុងឆ្នាំ ២០២០ សម្រាប់ការវិភាគថវិកាទៅតាមវិស័យ និងកម្រិតនូវពិតានចំណាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន នីមួយៗ ។ ការរៀបចំ MTBF និងក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម (MTFF) ដោយឡែក និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយជំរុញឱ្យការរៀបចំផែនការថវិកាឈានទៅរកសុក្រឹត្យភាពទាំងក្នុងទិដ្ឋភាពនៃការព្យាករណ៍, តម្រូវការអាទិភាពចំណាយ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវិធីគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងរាជរដ្ឋាភិបាល ។ ការរៀបចំផែនការថវិកា ត្រូវអនុលោមតាមគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងសារាចររៀបចំណែនាំស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ៣ឆ្នាំរំកិល ដែលក្នុងនោះមានរំលេចពីក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ យ៉ាងណាមិញ គម្លាតរវាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងគម្រោងកញ្ចប់ថវិកា គឺជាបញ្ហាបង្កឱ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ៣ឆ្នាំរំកិលមិនមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងថវិការយៈពេលមធ្យម ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៨ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងឆ្នាំ២០២០ រដ្ឋបាលខេត្តចំនួន ២៤ បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ហើយរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញនឹងអនុវត្តចុងក្រោយគេនៅឆ្នាំ២០២១ ។ សរុបត្រឹមដំណាក់កាលទី ៣ អង្គភាពថវិកាមានចំនួន ៩៦២ ក្នុងនោះថ្នាក់កណ្តាលមានចំនួន ៣៩៩ និងថ្នាក់មូលដ្ឋានមានចំនួន ៦៦៤ ។ ការវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី តាមគោលរបបជាប្រចាំ និងការត្រួតពិនិត្យលើគុណភាពនៃការអនុវត្ត

របស់អង្គភាពថវិកា គឺជាកត្តាដ៏សំខាន់ក្នុងការធានានូវប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាព ។ ក្នុងន័យនេះ ការតាមដានការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីតាមគោលរបបប្រជុំច្បាស់លាស់ និងទៀងទាត់ នឹងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកាផ្សារភ្ជាប់នឹងថវិកាកម្មវិធីដែលកិច្ចការនេះនៅបន្តជំរុញបន្ថែមនៅជំហានបន្ទាប់ ។

នៅក្នុងផ្នែកទី ៣នេះ មានគោលបំណងចំនួន ៤ រួមមាន ÷ (១) ការពង្រឹងនិងការពង្រីកការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី, (២) ការរៀបចំថវិកាឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងធ្វើសមាហរណកម្មថវិកា, (៣) រៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាព, និង (៤) ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣.៣.១. គោលបំណង ៣១ ÷ ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា

គោលបំណង ៣១ ផ្តោតលើការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីក្រសួង ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ចំនួន ២៥ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ លទ្ធផលសម្រេចបានពីការអនុវត្ត គឺឆ្លើយតបនឹងសូចនាករគោលបំណងដែលបានកំណត់ដោយការគ្រោងសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ មានសង្គតិភាពជាមួយចង្កោមសកម្មភាពដែលបានគ្រោងនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពរួម ។ ការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ត្រូវបានគាំទ្រតាមរយៈការរៀបចំនូវយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ (BSRS) និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥ ដោយបានរៀបចំជាផែនការសកម្មភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់អនុវត្ត ។ ជាក់ស្តែង, នៅត្រឹមឆ្នាំ ២០១៨ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យោងតាមផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្ត BSRS រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, នៅឆ្នាំ២០១៩ រដ្ឋបាលខេត្តចំនួន ១៨ បានអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលអំពីនីតិវិធីស្តីពីការរៀបចំ និងអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ។ រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ទាំង២៥ នឹងត្រូវអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីត្រឹមឆ្នាំ ២០២១ ។

ផែនការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីនៅរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត-

២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០	២០២១
កំពង់ស្ពឺ	កំពង់ឆ្នាំង	កណ្តាល	កំពង់ចាម	រាជធានីភ្នំពេញ[7]
កែប	ពោធិ៍សាត់	បាត់ដំបង	កំពង់ធំ	
កោះកុង	តាកែវ	បន្ទាយមានជ័យ	ព្រះវិហារ	
ប៉ៃលិន	កំពត	ស្វាយរៀង	ឧត្តរមានជ័យ	
ក្រចេះ	ព្រៃវែង	ត្បូងឃ្មុំ	សៀមរាប	
ស្ទឹងត្រែង	រតនគិរី	មណ្ឌលគិរី	ព្រះសីហនុ	

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, ការតាមដានលើការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងការផ្ទេរសិទ្ធអំណាចឱ្យអង្គភាពថវិកា គួរត្រូវបានបន្តពង្រឹង ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០១៩, អង្គភាពថវិកាថ្នាក់មូលដ្ឋានចំនួន ៦០៤ ត្រូវបានផ្ទេរសិទ្ធិ

[7] *ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានឯកភាពលើសំណើរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយពន្យារពេលការដាក់ រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ អនុវត្តថវិកាកម្មវិធី រហូតដល់ឆ្នាំ២០២១ ។*

ទាំងអស់ ក៏ប៉ុន្តែអង្គភាពថវិកាថ្នាក់កណ្តាលចំនួន ៣០៨ ក្នុងនោះអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមានចំនួន ៦០ និងមិនទាន់ផ្ទេរសិទ្ធិចំនួន ២៤៨ ។

ជារួម សម្រាប់គោលបំណង ៣១ សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អ ។ សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះនៃគោលបំណងនេះគួរកែសម្រួលទៅជាចង្កោមសកម្មភាពសម្រាប់ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ ដោយផ្តោតលើការតាមដានការអនុវត្ត និងការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាច ។ គួរបង្កើតគោលបំណងថ្មីសម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់ ដោយផ្តោតលើការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៣១ រួមមាន ÷

- *កែសម្រួលគោលបំណងនេះ ទៅជាចង្កោមសកម្មភាព ដោយផ្តោតលើការតាមដានការអនុវត្ត និងការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាច ។*

៣.៣.២. គោលបំណង ៣២ ÷ រៀបចំថវិកាឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងធ្វើសមាហរណកម្មថវិកា

គោលបំណង ៣២ ផ្តោតលើប្រតិបត្តិការទាំងអស់ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងប្រព័ន្ធថវិកា និងការធ្វើសមាហរណកម្មថវិកាចរន្ត និងថវិកាមូលធន ។ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន បានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា តាមគោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ដោយកំណត់សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះសម្រាប់ការអនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យតាមដានលទ្ធផល ។ ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ត្រូវផ្អែកលើពិតានចំណាយ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម ។ ការបញ្ចូលចំណូល ចំណាយដែលនៅក្រៅបរិបទថវិកាទៅក្នុងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងថវិកាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានកត់ត្រាតាមមាតិកាគណនីនៃប្លង់គណនេយ្យថវិកា (Chart of Accounts-COA) ថ្មី សម្រាប់គម្រោង/កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដោយចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្រសួងសុខាភិបាល, អ.ហ.គ., និងក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ រីឯក្រសួង ស្ថាប័នផ្សេងទៀតនឹងត្រូវបានគិតគូរដាក់ឱ្យអនុវត្តជាបណ្តើរៗ ។ ដោយឡែកការធ្វើសមាហរណកម្មថវិកាចរន្ត និងថវិកាមូលធន កំពុងត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទាន ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ជាពិសេសបញ្ហាប្រឈមទាក់ទងនឹងការកំណត់គោលបំណងគោលនយោបាយ ។ រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងស្ថាប័ន និងសូចនាករគន្លឹះទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅពុំទាន់មានការណែនាំជាក់លាក់ដើម្បីពន្យល់ពីផលប៉ះពាល់នៃសកម្មភាពកម្មវិធីជាក់លាក់ណាមួយលើគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឬសមភាពយេនឌ័រ ។ ការធ្វើសមាហរណកម្មរវាងចំណាយចរន្ត និងវិនិយោគតាមកម្មវិធី នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដែលបានរៀបចំ និងអនុវត្តសាកល្បង ។

ជារួមគោលបំណងនេះ មានវឌ្ឍនភាពល្អ តែគួរយកចិត្តបន្ថែមលើសមាហរណកម្មរវាងចំណាយមូលធន និងថវិកាចរន្តនៅកម្រិតវិស័យ និងក្រសួង តាមរយៈការគ្រោងថវិកាផ្អែកលើក្របខណ្ឌ MTFF និង MTBF និងផែនការសកម្មភាព BSRS ។ សកម្មភាពនៃ BSP និង PB គួររួមបញ្ចូលជាសកម្មភាពរយៈពេលមធ្យមតែមួយសម្រាប់ការអនុវត្ត

ចៀសវាងការត្រោងសកម្មភាពទ្វេដង ។ ធនធានមនុស្ស និងការសម្របសម្រួលស្ថាប័ន ត្រូវបន្តពង្រឹង និងអភិវឌ្ឍន៍បន្ថែម ដើម្បីឱ្យការប្រមូល និងត្រួតពិនិត្យទិន្នន័យ ឬ ការរៀបចំរបាយការណ៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ និងទាន់ពេលវេលា ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៣២ រួមមាន ៖

- *ត្រូវបន្តពង្រឹងធនធានមនុស្ស និងការសម្របសម្រួលស្ថាប័ន*
- *បន្តពិនិត្យលើសមាហរណកម្មថវិការវាងចំណាយមូលធន និងថវិកាចរន្តនៅកម្រិតវិស័យ និងក្រសួង ។*

៣.៣.៣. គោលបំណង ៣៣ ៖ រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាព (រវាងនីតិប្បញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិ, រវាង គសហវ និង ក្រសួង ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង ស្ថាប័ន)

គោលបំណង ៣៣ ផ្តោតលើការកំណត់ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាពស្របតាមថវិកាកម្មវិធី ។ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ ២០១៩-២០២៥ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងគណនេយ្យភាពលើការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ ។ អនុក្រឹត្យនេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបញ្ជាក់ពីការរៀបចំបន្ទាត់គណនេយ្យភាពក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ រួមមាន គោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវ, ដំណាក់កាលរួមនៃវដ្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ, តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន, អង្គភាពសាធារណៈ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ការផ្សារភ្ជាប់រវាងផែនការវិនិយោគជាមួយនឹងថវិកានីយកម្ម, នីតិវិធីប្រតិបត្តិការនៃការរៀបចំ និងការគ្រប់គ្រង, និង កាតព្វកិច្ចរបាយការណ៍ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, ការអនុវត្តនៅពុំទាន់មានយន្តការកំណត់ និងការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាពស្របតាមថវិកាកម្មវិធី (រវាងនីតិប្បញ្ញត្តិ និង នីតិប្រតិបត្តិ, រវាងគសហវ និងក្រសួង ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង ស្ថាប័ន) មុនពេលយុទ្ធសាស្ត្រ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំ ។ ប្រកាសស្តីពីការកំណត់កម្រិត និងអ្នកទទួលខុសត្រូវតាមកម្មវិធីគោលនយោបាយ/កម្មវិធី/អនុកម្មវិធីរបស់ក្រសួង មិនទាន់បានរៀបចំពេញលេញ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការពិនិត្យ និងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងក្របខណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងបរិបទនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី មិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំការតាមដាន និងយន្តការវាយតម្លៃ ។

ជារួម គោលបំណងនេះ មានវឌ្ឍនភាពទៅតាមគោលដៅរំពឹងទុក ប៉ុន្តែត្រូវបន្តតាមដានលើការអនុវត្តឯកសារ និងក្របខណ្ឌគតិយុត្តិពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីពង្រឹងលើការកំណត់ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃបន្ទាត់គណនេយ្យភាព ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៣៣ រួមមាន ៖

- *ពង្រឹងយន្តការកំណត់ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាពស្របតាមថវិកាកម្មវិធី (រវាងនីតិប្បញ្ញត្តិ និង នីតិប្រតិបត្តិ, រវាងគសហវ និងក្រសួង ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័ន)*
- *បន្តរៀបចំពេញលេញនូវប្រកាសកំណត់កម្រិត និងអ្នកទទួលខុសត្រូវតាមកម្មវិធីគោលនយោបាយ/កម្មវិធី/អនុកម្មវិធីរបស់ក្រសួង*
- *រៀបចំយន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ។*

៣.៣.៤. គោលបំណង ៣៤ ÷ ពង្រឹងការរៀបចំគោលនយោបាយ និងការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ការរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការចំណូល និងចំណាយរយៈពេលមធ្យម)

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារទស្សនាទាននៃក្របខណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម (Medium-Term Expenditure Framework-MTEF) ត្រូវបានរៀបចំដោយបង្ហាញពីការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងគោលនយោបាយជាតិនានា និង BSP របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ដោយមានបែងចែកចេញជា ២ គឺក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (MTFF) និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម (MTBF) ។ ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងថវិកាកម្មវិធី និងសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំនីមួយៗ (ឆ្នាំ២០១៧-២០២១) ។ ផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងការផ្ទុះនូវជំងឺកូវីដ-១៩, ការរៀបចំ MTFF ត្រូវបានពន្យារទៅឆ្នាំបន្ទាប់ (ឆ្នាំ២០២៣-២០២៥) ។ MTFF ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំ MTBF ។ ដោយសារ MTFF មិនទាន់ត្រូវបានអនុម័ត, ឯកសារទស្សនទាន MTBF ត្រូវបានរៀបចំផ្អែកលើធាតុចូលពីក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ MTBF ត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ និងបានអនុវត្តសាកល្បងក្នុងឆ្នាំ ២០២០ សម្រាប់ការវិភាជថវិកាទៅតាមវិស័យ និងកម្រិតនូវពិតានចំណាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ ។ ផលប៉ះពាល់នៃដំណើររៀបចំ MTBF អាស្រ័យលើគុណភាពនៃសមត្ថភាព និងការចូលរួមពីគ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធផ្អែកលើការវិភាគគោលនយោបាយឱ្យមានសមាហរណកម្ម រវាងព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុនិងមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ និងពិតានចំណាយវិនិយោគដែលត្រូវរង់ចាំ PIM ។ កង្វះការវិភាគហានីភ័យគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ (Policy Risk) និងយន្តការ, ក្របខណ្ឌ ឬ នីតិវិធីនៃការវិភាគហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ អាចជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ការរៀបចំ MTFF ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៣៤ រួមមាន ÷

- *ការរៀបចំ MTFF គួរផ្តោតលើវិស័យសំខាន់ៗជាមុនសិន រួមមាន វិស័យអប់រំ, សុខភាព, កសិកម្ម និងការដឹកជញ្ជូន និងគួរមាន Gatekeeper*
- *គួរបង្កើតក្របខណ្ឌយន្តការ/ នីតិវិធី/ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការធ្វើរបាយការណ៍ MTFF ស្តីពីហានិភ័យសារពើពន្ធ មានដូចជា ការវាយតម្លៃអំពីសេណារីយ៉ូហានិភ័យដែលអាចកើតមាន, បំណុលយថាភាពជាក់ស្តែង និងហានិភ័យគោលនយោបាយ និងសម្រាប់អនុវត្ត MTBF, BSP, និង PB*
- *វិធានការណ៍អាទិភាពរបស់ BSRS គួរត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីពង្រឹងការព្យាករណ៍ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច, ម៉ាក្រូសារពើពន្ធ និងការព្យាករតាមវិស័យ និងអនុវិស័យ ។*

៣.៣.៥. គោលបំណង ៣៥ ÷ ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ

លទ្ធផលជាមធ្យមនៃការអនុវត្តគោលបំណង ៣៥ នៅក្នុងរយៈពេល ៤ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ គឺទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ តាមផែនការសកម្មភាពកែទម្រង់ក្នុងក្របខណ្ឌការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ ការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈធ្វើឡើង ដោយផ្អែកតាមកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (២០១០-២០១៩) ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ន យុទ្ធសាស្ត្រនៃកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាល

ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២០១៩-២០២៥ រួមទាំងផែនការសកម្មភាពលម្អិតដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវដ៏មានសារៈសំខាន់នៃការពង្រឹងគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ ការពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានគិតគូរជាយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងការរៀបចំចក្ខុវិស័យ[8] និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការងារកែទម្រង់ទាំង ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ, និងការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ។

ជាមួយគ្នានេះ សមិទ្ធផលដ៏សំខាន់ និងចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈជាប្រវត្តិសាស្ត្រនោះ គឺការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងការប្រគល់មុខងារ និងធនធានពាក់ព័ន្ធវិស័យជាច្រើនទៅឱ្យរដ្ឋបាលទាំងនោះ និងការផ្ទេរមុខងារសុខាភិបាលនិងធនធាន ឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ។ លទ្ធផលជាគន្លឹះមួយទៀតពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបង្កើនមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ជាបណ្តើរៗ រៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ កាន់តែមានលទ្ធភាពអាចចូលរួមដោះស្រាយតម្រូវការជាអាទិភាពនានារបស់មូលដ្ឋាននីមួយៗ ។ តាមរយៈការបង្កើនមូលនិធិនេះ, តាមការប៉ាន់ស្មានរហូតដល់ឆ្នាំ២០២៣, រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់នីមួយៗនឹងទទួលបានថវិកា ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ជាមធ្យមសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានប្រមាណ ដប់ម៉ឺនដុល្លារអាមេរិក ខណៈដែលឆ្នាំ២០១៩ មានត្រឹមតែ ជាងបីម៉ឺនដុល្លារអាមេរិក ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០ រដ្ឋបាលស្រុកចំនួន ៦០ នៃខេត្តចំនួន ០៩ បានអនុវត្តមូលនិធិវិនិយោគរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តយន្តការមូលនិធិវិនិយោគរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺបង្ហាញពីការលើកកម្ពស់នូវការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមទៅដល់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលមានលក្ខណៈជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីលើកកម្ពស់ការបំពេញភារកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈឱ្យកាន់តែប្រសើរ ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៧មក ធនធានអនុវត្តយន្តការមូលនិធិវិនិយោគរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបានបង្កើន, គិតត្រឹមឆ្នាំ២០២០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ថវិកាចំនួន ៧,៤ លានដុល្លារអាមេរិក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានថវិកាចំនួន ២០ លានដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ពង្រីកវិសាលភាពមូលនិធិវិនិយោគរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅដល់រដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក និងខណ្ឌទាំង ១៨៩ ។

[8] ការរៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំឯកសារចក្ខុវិស័យនិងយុទ្ធសាស្ត្រ គ្រោងនឹងបញ្ចប់ត្រឹមឆ្នាំ២០២១ និងគ្រោងទៅរៀបចំនិងបញ្ចប់ឯកសារចក្ខុវិស័យនិងយុទ្ធសាស្ត្រ មុនឆ្នាំ២០២៣ ។

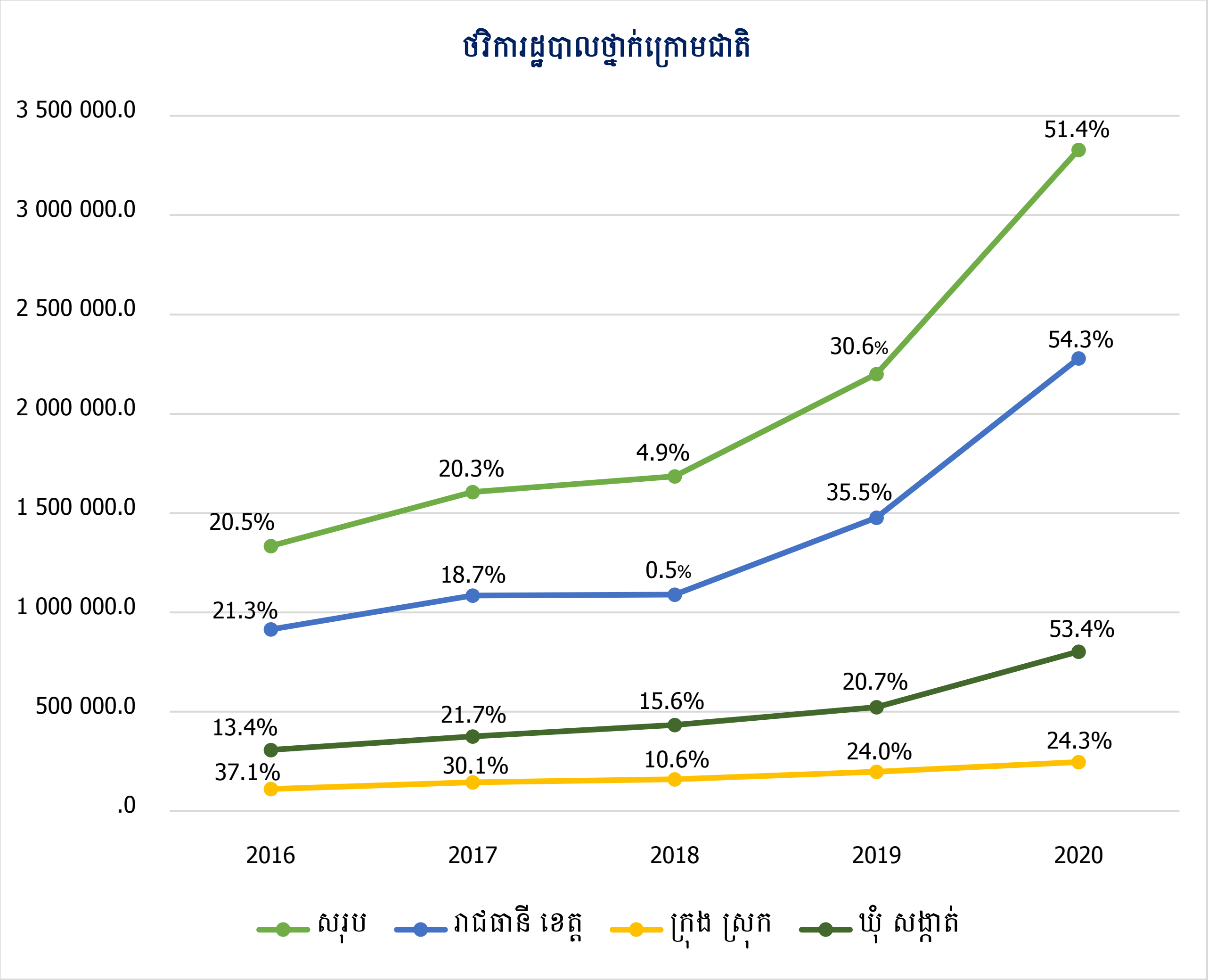

ជារួម ការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុក្នុងពេលខាងមុខ នឹងត្រូវដោះស្រាយជារចនាសម្ព័ន្ធផង និងដោយផ្នែកផង រីឯការរៀបចំផែនការសកម្មភាពនិងសូចនាករសមិទ្ធកម្ម គួរត្រូវយកធាតុចូលនិងផ្អែកជាចម្បងលើទស្សនាទាននិងផែនការសកម្មភាពលម្អិតនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២០១៩-២០២៥ តែម្តង ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៣៥ រួមមាន ÷

- *បន្តកែលម្អទាំងរចនាសម្ព័ន្ធផង និងដោយផ្នែកផង ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ*
- *ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពនិងសូចនាករសមិទ្ធកម្ម គួរត្រូវយកធាតុចូលនិងផ្អែកជាចម្បងលើទស្សនាទាននិងផែនការសកម្មភាពលម្អិតនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២០១៩-២០២៥ តែម្តង*
- *ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពនិងសូចនាករសមិទ្ធកម្ម គួរត្រូវយកធាតុចូលនិងផ្អែកជាចម្បងលើទស្សនាទាននិងផែនការសកម្មភាពលម្អិតនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២០១៩-២០២៥ តែម្តង*

- *រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនិងការកំណត់ទិសដៅរយៈពេលមធ្យម និងវែង សម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយ វិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុនេះ ។*

៣.៣.៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៣

ជារួម លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងយុទ្ធសាស្ត្រ ជាច្រើនត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាព ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ។ ច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី ដែលកំពុងត្រួតពិនិត្យ និងរៀបចំ និង អនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធ គឺជាគតិយុត្តដ៏សំខាន់ក្នុងការធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ។ ថវិកាកម្មវិធីត្រូវបានអនុវត្ត ពេញលេញនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលខេត្តមួយចំនួន ប៉ុន្តែយន្តការតាមដានវាយតម្លៃលើការអនុវត្ត នៅមិនទាន់ បានពង្រឹង ។

ជាទិសដៅសម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់, គួរបន្តពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ដោយផ្តោត លើគុណភាពនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រប់អង្គភាពថវិកា ។ ការណែនាំ និង តម្រង់ទិសនៃការរៀបចំ គួរត្រូវបានរំលេចឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ជាពិសេសលើវិស័យអាទិភាពដែលឆ្លើយតបទៅនឹង កម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការពង្រឹងគុណភាពនៃក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ រយៈពេលមធ្យម (MTFF) និងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម (MTBF) ។ ការត្រួតពិនិត្យលើសង្គតិភាពនៃការអនុវត្ត ថវិកាថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានដាក់ចេញ ។

ជារួម សកម្មភាពបន្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់ផ្នែកទី ២ រួមមាន ÷

- *បន្តការរៀបចំបញ្ចប់ MTFF និង MTBF*
- *ពង្រឹងការវាយតម្លៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងកាត់បន្ថយគម្លាតរវាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ*
- *ពង្រឹងយន្តការអនុវត្តតាមដានការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ។*

៣.៤. ផ្នែកទី ៤ ÷ ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់

ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់ ត្រូវបានគិតគូររៀបចំនូវមូលដ្ឋានគន្លឹះសំខាន់ៗ នៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ ដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលទី ៤ «គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម» ដែលមានទិសដៅទៅអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម (Performance-Informed Budgeting) ។

នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការបង្កើតមូលដ្ឋានគន្លឹះ ផ្នែកទី ៤ នេះ មានគោលបំណងចំនួន ៤ រួមមាន ÷ (១) ក្របខណ្ឌថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, (២) ក្របខណ្ឌតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, (៣) ក្របខណ្ឌសវនកម្ម ពេញលេញ (សមិទ្ធកម្ម, ព័ត៌មានវិទ្យា, អនុលោមភាព និងហិរញ្ញវត្ថុ), និង (៤) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងនិងអភិវឌ្ឍ សមត្ថភាពក្នុងក្របខណ្ឌកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៤ ។

៣.៤.១. គោលបំណង ៤១ ÷ បង្កើតក្របខណ្ឌថវិកាផ្អែកលើព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម

គោលបំណងនេះ សំដៅរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តច្បាស់លាស់ សម្រាប់អនុវត្តថវិកា សមិទ្ធកម្ម ។ ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតក្របខណ្ឌថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងដើម្បីឱ្យប្រព័ន្ធថវិកា

សមិទ្ធកម្មអាចអនុវត្តបានដោយផ្អែកលើបទដ្ឋានគតិយុត្តច្បាស់លាស់ ពេញលេញ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ ២០០៨ និងអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ ស្តីពីការបង្កើតការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុលើការចំណាយថវិការដ្ឋនៅតាមក្រសួង ខេត្ត ក្រុង ក្រុងស្វយ័តរាជធានីភ្នំពេញ និងអង្គភាពសាធារណៈ និងអនុក្រឹត្យលេខ ៨២ ស្តីពីបទបញ្ញត្តិទូទៅ នៃគណនេយ្យសាធារណៈ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្ម និងកែសម្រួល ។ ជាការសម្រេចក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណ, ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនឹងត្រូវរៀបចំថ្មី ។ អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកាជាមួយនឹងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ជាអង្គភាពដឹកមុខក្នុងការរៀបចំកិច្ចការទាំងអស់នេះ ។

ក្រោយពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ ត្រូវបានអនុម័ត, សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ មានការប្រែប្រួលចាប់ពីឆ្នាំ២០១៨ ដល់ ឆ្នាំ២០២០ ពោលគឺបានលុបចោលសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះដើម និងបានប្តូរមកវិញនូវសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះចំនួន ៨ ដូចបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ជាមួយនឹងវឌ្ឍនភាព ÷

ល.រ.	សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ	ពេលវេលាបញ្ចប់	គោលដៅ	វឌ្ឍនភាព
១	គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំថវិកាសមិទ្ធកម្ម	២០១៨	សេចក្តីព្រាង	បានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅដើមឆ្នាំ ២០២០
២	ទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម	២០២០	សាកល្បងអនុវត្ត	បានរៀបចំកម្រិតអគ្គនាយក-ដ្ឋាន
៣	គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម	២០២០	រៀបចំ	បានសិក្សា
៤	ទម្រង់របាយការណ៍ព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តថវិកាប្រចាំឆ្នាំ	២០២០	រៀបចំ	បានរៀបចំ, កែលម្អ, និងបានផ្ញើទៅក្រសួង ស្ថាប័នសម្រាប់រៀបចំ
៥	ក្របខណ្ឌទស្សនាទាននៃការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម	២០២០	រៀបចំ	ក្របខណ្ឌតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង
៦	រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី	២០២០	បញ្ជូនទៅគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	បានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង (បញ្ចប់ ២ នៃ៩ ជំពូក)
៧	វិសោធកម្មអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ និង អនុក្រឹត្យលេខ	២០២០	អនុម័តនិងដាក់ឱ្យអនុវត្ត	បានពិភាក្សាជាមួយជំនាញការបារាំង និងបានបញ្ចប់កម្រិតអគ្គនាយកដ្ឋាន
៨	ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចបំពេញត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់ភ្ជាប់ច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ	២០២០	រៀបចំ	បានរៀបចំកម្រិតអគ្គនាយក-ដ្ឋាន

សូចនាករចំនួន ៨ ខាងលើ មានតែគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងទម្រង់របាយការណ៍ព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ រីឯសូចនាករមួយចំនួនកំពុងមានវឌ្ឍនភាព ។ ការពន្យារពេលក្នុងការចាប់ផ្តើមអនុវត្តសម្រាប់សូចនាករមួយចំនួនដោយសារត្រូវរង់ចាំការអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រ

នៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ២០១៨-២០២៥ ។ សម្រាប់ការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២០ សូចនាករដែលគាំទ្រដោយជំនាញការបរទេសអាចនឹងជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈម ដោយសារការរឹតត្បិតការធ្វើដំណើរឆ្លងប្រទេស (ការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩) ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៤១ រួមមាន ៖

- *បញ្ចប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី*
- *បញ្ចប់ការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម*
- *បញ្ចប់ការរៀបចំទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម*
- *បញ្ចប់ការរៀបចំក្របខណ្ឌទស្សនាទាននៃការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម*
- *បញ្ចប់ការរៀបចំចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចបំពេញត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់ភ្ជាប់ច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ*
- *បញ្ចប់ការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ និងអនុក្រឹត្យលេខ ៨២*

៣.៤.២. គោលបំណង ៤២ ៖ រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌគណនេយ្យសមិទ្ធកម្ម

គោលបំណង ៤២ សំដៅរៀបចំក្របខណ្ឌគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចប្រកបដោយភាពសន្សំសំចៃ ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាព ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនេះ ចាំបាច់ត្រូវរៀបចំឱ្យមានគោលការណ៍ណែនាំសវនកម្មសមិទ្ធកម្មច្បាស់លាស់ និងមានសវនករដែលមានសមត្ថភាព ដើម្បីធានាការចុះធ្វើសវនកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ ជាអង្គភាពស្នូលក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តកិច្ចការទាំងនេះ ។

ការអនុវត្តសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ និង ២០១៧ គឺមិនមានវឌ្ឍនភាពនោះទេ ដោយសារត្រូវរង់ចាំឱ្យមានយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ ជាមុនសិន ។ បន្ទាប់ពីយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានអនុម័ត សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះមានការប្រែប្រួលដោយប្តូរមកវិញនូវសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះចំនួន ២ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៨ ដល់ឆ្នាំ ២០២០ រួមមាន គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើសវនកម្ម ប្រតិបត្តិការ (ផ្ទៃក្រៅ) (Performance Audit) ត្រូវបានអនុវត្តនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩, និងចំនួនរបាយការណ៍សវនកម្មសមិទ្ធកម្មត្រូវបានដាក់ជូនស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៨ មក អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិបានរៀបចំរបាយការណ៍សវនកម្មកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងបានដាក់ជូនស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ដោយក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ មាន ៣ របាយការណ៍ និង ២០១៩ មាន ៤ របាយការណ៍ ។ ដោយឡែក, សម្រាប់ចំនួនរបាយការណ៍សវនកម្មសមិទ្ធកម្ម ដែលត្រូវដាក់ជូនស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ អាចនឹងមិនសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ ២០២០[9] ដោយសារបញ្ហារីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ។ ការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើសវនកម្មប្រតិបត្តិការ (Performance Audit) ដោយអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ (ផ្ទៃក្រៅ) និងអគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (ផ្ទៃក្នុង) នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គឺអាចនឹងមិនមានសង្គតិភាព ដោយសារក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំអង្គភាពទាំង ២ មិនបានជួបពិភាក្សាគ្នា ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៤២ គឺ៖

- *រៀបចំ និងដាក់ជូនស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិនូវរបាយការណ៍សវនកម្មសមិទ្ធកម្មចំនួន ៥ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ។*

---

[9] *អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិត្រូវចុះបេសកកម្មធ្វើសវនកម្ម*

៣.៤.៣. គោលបំណង ៤៣ ÷ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ

ជាសារវតារ គោលបំណង ៤៣ ត្រូវបានរៀបចំបញ្ចូលរវាងគោលបំណង ៣៥ "រៀបចំប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ" និង គោលបំណង ៤៣ "បង្កើតក្របខណ្ឌសវនកម្មលើសមិទ្ធកម្ម" ប្រែឈ្មោះទៅជា "ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ" ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៨ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ។ គោលបំណងនេះ សំដៅធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃមុខងារ វិសាលភាព រចនាសម្ព័ន្ធ ក្របខណ្ឌ និងយន្តការ សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តថវិកាព័ត៌មាន សមិទ្ធកម្ម ក្នុងគោលបំណងបង្កើតគណនេយ្យភាពលើសមិទ្ធកម្មក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅកម្ពុជា ។

សូចនាករចម្បងនៃគោលបំណងនេះ រួមមាន ÷ ការត្រួតពិនិត្យលើយន្តការ និងមុខងារ នៃសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និង អធិការកិច្ចនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន, ការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំ និងក្របខណ្ឌជុំវិញការអនុវត្តសវនកម្មសមិទ្ធកម្ម និង ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា, ការពង្រឹងលើយន្តការនៃការរៀបចំផែនការអនុវត្ត និងការតាមដានអនុសាសន៍នៃមុខងារសវនកម្ម ផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច, ការបង្កើតក្របខណ្ឌអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្នុងនោះ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និង អគារធិការដ្ឋាននៃ កសហវ ជាអង្គភាពទទួលបន្ទុករៀបចំក្របខណ្ឌ គោលការណ៍ និងយន្តការ ព្រមទាំងចូលរួមអនុវត្ត ។ នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនៃក្រសួង ស្ថាប័ន គឺជាអង្គភាពអនុវត្តនូវគោលការណ៍ និងយន្តការទាំងនេះ ។

ក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ វឌ្ឍនភាពស្នូលដែលសម្រេចបានរួមមាន ÷ គោលការណ៍ណែនាំសវនកម្មលើប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានវិទ្យា, គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសវនកម្មសមិទ្ធកម្ម, និងអនុក្រឹត្យស្តីពី ក្របខ័ណ្ឌមុខងារ ភារកិច្ចរបស់សវនកម្ម ផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច។

គួរំលេចថា អនុក្រឹត្យលេខ ១៦៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពី ក្របខ័ណ្ឌមុខងារ ភារកិច្ច របស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច គឺជាជំហានដំបូងនៃការធ្វើសុខុដុមនីយកម្មមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច នៃដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភាព្រឹទ្ធសភា និងអធិការ និងក្រសួងមុខងារ សាធារណៈ ដែលជាតួអង្គអធិការកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាលលើមុខងារនីមួយៗ ។ ដោយឡែក កម្រិតក្រសួង ស្ថាប័ន អនុក្រឹត្យ បានចង្អុលទៅឱ្យប្រធានស្ថាប័នរៀបចំបែកចែកភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ខណៈដែលមុខងារអធិការកិច្ចនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ភាគច្រើនមានទាំងអធិការកិច្ចតាមវិស័យ និងអធិការកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីធានានូវសុខុដុមនីយកម្ម និង ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន លើមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ចទស្សនាទាននៃ គំរូក្នុងការរៀបចំស្ថាប័ន និងការបែងចែកមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច គួរត្រូវបានកំណត់ដោយលិខិតបទដ្ឋាន គតិយុត្តផងដែរ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, បញ្ហាប្រឈមដែលកំពុងជួបប្រទះ រួមមាន ÷ (១) ការត្រួតគ្នានៃមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ចនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ដោយសារកង្វះទស្សនាទានកំណត់ឱ្យដាច់ស្រេចនៃសមត្ថកិច្ចការងារ, (២) សមត្ថភាពនៃការអនុវត្តមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន, និង (៣) កង្វះយន្តការជាក់លាក់ក្នុងការតាមដាន អនុសាសន៍សវនកម្ម និងអធិការកិច្ច ។

ជារួម វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តការងារក្នុងគោលបំណង ៤៣ សម្រេចបានមួយចំនួន និងមួយចំនួនទៀតបន្ត អនុវត្តទៀត ។ នៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា មុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច ស្ថិតនៅក្នុងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យតែមួយ ដូចនេះ

ក្របខណ្ឌគំរូនៃការបែងចែកតួនាទីភារកិច្ចនិងការកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នឱ្យបានច្បាស់លាស់ គឺជាកត្តាកំណត់នូវមូលដ្ឋានប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៤៣ រួមមាន ÷

- *រៀបចំក្របខណ្ឌសុខដុមនីយកម្ម មុខងារ សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច*
- *រៀបចំក្របខណ្ឌអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ។*

៣.៤.៤. គោលបំណង ៤៤ ÷ រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការកសាងសមត្ថភាព (ដោយរួមទាំងស្ថាប័ន នីតិប្បញ្ញត្តិ និង អាជ្ញាធរ សវនកម្មជាតិ)

គោលបំណង ៤៤ ផ្តោតការរៀបចំឱ្យមានយន្តការរួមនៃការគាំទ្រដល់ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ (រួមទាំងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ) ដើម្បីធានានូវសង្គតិភាពនៃធនធានសមត្ថភាព និងចំណាត់ការនៃការងារកែទម្រង់ដែលបន្តនិងកំពុងអនុវត្ត ។ សូចនាករសំខាន់ៗនៃគោលបំណងនេះ រួមមាន ÷ ការអនុវត្តការរៀបចំ និងអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដំណាក់កាលទី ៣, ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដំណាក់កាលទី ៤ ។ វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នៃ កសហវ គឺជាអង្គភាពស្នូលទាំងការសម្របសម្រួលរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាពនេះ ។ ជាក់ស្តែង, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវបានរៀបចំ និងអនុវត្តដោយមានវិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាតួអង្គស្នូលក្នុងការសម្របសម្រួលរៀបចំគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការបណ្តុះបណ្តាល ។ សិក្ខាសាលា វគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លី ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងច្រើនក្នុងពេលកន្លងមក ខណៈដែលវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមធ្យម និងកម្រិតជំនាញជាក់លាក់ នៅពុំទាន់មានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅឡើយ ។ មន្ត្រីរាជការចំនួន ១៥,០៩២ នាក់ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ២១០វគ្គ ត្រូវបានអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៣ ដល់ឆ្នាំ ២០១៨ ។ បន្ថែមពីលើនេះ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដំណាក់កាលទី ៤ បាននិងកំពុងរៀបចំ និងគ្រោងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ២០២០ នេះ ។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, ក្នុងការអនុវត្តកន្លងមក ក៏ជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនផងដែរ ដូចជា ÷ កង្វះយន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃលើដំណាក់កាលនីមួយៗនៃការប្រព្រឹត្តទៅនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ។ កង្វះយន្តការនៃការប្រើប្រាស់ធនធានបច្ចេកទេសនៅតាមអគ្គនាយកដ្ឋានជំនាញនៅក្រោមឱវាទ កសហវ ។ ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ និងអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ មិនបានអនុវត្តតាមផែនការ ។ ការបន្ស៊ីទៅនឹងតម្រូវការការកសាងសមត្ថភាពគាំទ្រដល់យុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ថ្មីៗ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល មិនទាន់បានរៀបចំ ។

ជារួម គោលបំណងនេះ សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរធៀបនឹងផែនការដែលបានដាក់ចេញ ក៏ប៉ុន្តែផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដំណាក់កាលទី ៤ គួរត្រូវរៀបចំឱ្យបានជាក់លាក់ ដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ថ្មីៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងពិចារណាលើអភិក្រមទាំង ២ប្រភេទគឺ ÷ ផ្អែកលើគោលដៅ (Objective Oriented) និងផ្អែកលើតម្រូវការ (Demand Oriented) ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងលើ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការកសាងសមត្ថភាព ។

សកម្មភាពបន្តអនុវត្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់គោលបំណង ៤៤ គឺ ÷

- *រៀបចំក្របខណ្ឌកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ក្នុងបរិបទថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៤ ។*

៣.៤.៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៤

ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់ ត្រូវបានគិតគូររៀបចំនូវមូលដ្ឋានគន្លឹះសំខាន់ៗ នៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ ដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលទី ៤«គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម» ដែលមានទិសដៅទៅអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម (Performance-Informed Budgeting) ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការបង្កើតមូលដ្ឋានគន្លឹះនេះ, ផ្នែកទី ៤ បានផ្តោតជាសំខាន់លើការរៀបចំក្របខណ្ឌថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, ក្របខណ្ឌតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, និងក្របខណ្ឌសវនកម្មពេញលេញ (សមិទ្ធកម្ម, ព័ត៌មានវិទ្យា, អនុលោមភាព និងហិរញ្ញវត្ថុ) ព្រមទាំងការរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីត្រៀមខ្លួនគាំទ្រ និងជំរុញការអនុវត្តគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ។

វឌ្ឍនភាពជារួមសម្រាប់ផ្នែកទី ៤ មានភាពមិនទាន់ច្បាស់លាស់នៅរយៈពេលពីរឆ្នាំដំបូង ក៏ប៉ុន្តែវឌ្ឍនភាពបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់បន្ទាប់ពី «យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥» ត្រូវបានរៀបចំ និងជ្រើសរើសយកប្រព័ន្ធ «ថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម» ជាទិសដៅជាក់លាក់នៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាកម្ពុជា ។ រយៈពេលជាងពីរឆ្នាំចុងក្រោយនេះ, ការកំណត់សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះសម្រាប់ផ្នែកទី ៤ ត្រូវបានរៀបចំ និងកំណត់ការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ និងមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ ។ វឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាន រួមមាន ÷ ការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការធ្វើសវនកម្មសមិទ្ធកម្ម (ផ្ទៃក្រៅ) និងសម្រាប់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង, គោលការណ៍ណែនាំសវនកម្មលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសវនកម្មសមិទ្ធកម្ម ។ រីឯការងារពាក់ព័ន្ធការរៀបចំក្របខណ្ឌថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានរៀបចំជាគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំថវិកាសមិទ្ធកម្ម ។ ទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម, គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងក្របខណ្ឌទស្សនាទាននៃការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង ។ បន្ថែមលើនេះ, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព ក៏បានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់ដំណាក់កាលទី ៣ ដើម្បីរៀបចំធនធានមនុស្ស និងស្ថាប័ន ក្នុងការគាំទ្រដល់ការប្រែប្រួលនូវការអនុវត្តការងារពាក់ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

សម្រាប់ផ្នែកទី ៤ មានវឌ្ឍនភាពយឺតជាងផែនការដែលបានគ្រោងទុក ពីព្រោះតែធនធានមួយចំនួនត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី និងអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ និង ៨២ ដែលនឹងត្រូវបើកផ្លូវក្នុងការអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មនាពេលខាងមុខ ។ ការរៀបចំក្របខណ្ឌសម្រាប់អនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម នៅពុំទាន់មានវឌ្ឍនភាពតាមផែនការដែលបានដាក់ចេញ ប៉ុន្តែកំពុងត្រូវបានជំរុញ ។ ផែនការកសាងសមត្ថភាពដែលបានរៀបចំ និងអនុវត្តកន្លងមក នៅពុំទាន់មានភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងលម្អិតតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅឡើយ ។

ជារួម សកម្មភាពបន្តក្នុងដំហានបន្ទាប់សម្រាប់ផ្នែកទី ៤ រួមមាន ÷

- *បញ្ចប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ប្រព័ន្ធស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ និង ៨២*
- *រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំ និងអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម*
- *រៀបចំឱ្យមានការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម*
- *យន្តការនៃការធ្វើសវនកម្ម និងអធិការកិច្ចមួយច្បាស់លាស់*
- *រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាពមួយដែលមានភាពឆ្លើយតបពេញលេញ ។*

៣.៥. ផ្នែកទី ៥ ÷ ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តប្រកបដោយចីរភាព

តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី ៤, កំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ច នៅបន្តជាធាតុស្នូលដ៏សំខាន់ និងជាទិសដៅមុតស្រួចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ក្នុងអភិក្រមនៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់, ភាពជាអ្នកដឹកនាំ សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង សមត្ថភាពបច្ចេកទេស ភាពជាម្ចាស់ ការទទួលខុសត្រូវ ការរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងយន្តការស្ថាប័នរបស់គ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងយន្តការលើកទឹកចិត្ត គឺជាកត្តាកំណត់ភាពជោគជ័យ និងចីរភាពនៃកំណែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលទាំងមូល ។ ក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ ផ្នែកទី៥ កំណត់នូវសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ដូចជា ÷

- ភាពជាអ្នកដឹកនាំ, សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង, ឆន្ទៈ, ភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវ សមស្របនឹងកម្មវិធីកែទម្រង់
- ការបណ្តុះបណ្តាល សមស្រប និងប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធិភាព និង ប្រសិទ្ធភាព
- ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត សមស្រប និងប្រកបដោយផលិតភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន មានសមត្ថភាពសមស្របសម្រាប់ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងប្រសិទ្ធភាព
- យន្តការ នីតិវិធី នៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវបានអនុវត្ត ។

ជាក់ស្តែង ការកំណត់នូវសូចនាករគន្លឹះ ដើម្បីតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ផ្នែកនេះ គឺជាបញ្ហាប្រឈមដោយសារធាតុនៃសូចនាករសមិទ្ធគន្លឹះ គឺជាមូលដ្ឋានគាំទ្រដល់ការអនុវត្តដែលពុំទាន់អាចវាស់វែងបាន ។ ដូច្នេះ ការត្រួតពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពនៃផ្នែកទី ៥ នឹងផ្តោតលើវឌ្ឍនភាពនៃធាតុជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ចំនួន ៣ រួមមាន ÷ (១) ការគ្រប់គ្រងយន្តការការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, (២) យន្តការលើកទឹកចិត្ត, និង (៣) យន្តការអន្តរការដ្ឋានកែទម្រង់ ។

<u>**ការគ្រប់គ្រងយន្តការការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ**</u> ÷ តាមរយៈសារាចរលេខ ០៩ សរ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីនៃការរៀបចំការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និង ការវាយតម្លៃលើការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ក្រុមការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ក.ហ.ស.) ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និងអគ្គនាយកដ្ឋាននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងការកំណត់សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ របស់ ក.ហ.ស អនុវត្តក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ អ.គ.ហ ដែលមានផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ MAP និង GDAP ស្របតាមផែនការសកម្មភាពរួមប្រចាំឆ្នាំ CAP ។ ជារៀងរាល់ត្រីមាសនិងប្រចាំឆ្នាំ, ក.ហ.ស នៃ កសហវ និងក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវផ្ញើនូវរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធកម្ម មក អ.គ.ហ. ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងរៀបចំរបាយការណ៍វាយតម្លៃ ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រទម្ងន់មធ្យម (Weighting Average) ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ការរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនៅយឺតជាងពេលវេលាកំណត់ ប៉ុន្តែត្រូវបានធ្វើជាទៀងទាត់ ។

កិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យ តាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទ ក.ស.ហ.វ. និងក្រសួង ស្ថាប័នលើសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ត្រូវបានអនុវត្តប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប្រធានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ៣ កម្រិត ÷ (១) កម្រិតគណៈកម្មការការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៃ ក.ស.ហ.វ, (២) កម្រិតគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ដែលមានវត្តមានពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន), និង (៣) កម្រិតគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ។

បញ្ហាប្រឈមជុំវិញយន្តការបច្ចុប្បន្នដែលគួរដោះស្រាយ រួមមាន ÷ (១) ការសម្របសម្រួលឱ្យមានផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំឱ្យទាន់ពេលវេលា, (២) ភាពឆ្លើយតបគ្នារវាងសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះនៃផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំរបស់ ក.ហ.ស. និងសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះនៃផែនការសកម្មភាពរួមប្រចាំឆ្នាំ, និង (៣) វឌ្ឍនភាព និងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃគួរកែសម្រួល ដើម្បីឱ្យមានភាពប្រាកដនិយម ។

ដើម្បីឆ្លើយតប អ.គ.ហ. បាននិងកំពុងរៀបចំនូវគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងសមិទ្ធកម្មដោយផ្អែកលើលទ្ធផល ក្នុងគោលបំណងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធិភាព នៃការរៀបចំលើផែនការសកម្មភាព និងលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ និងការវាយតម្លៃការអនុវត្តប្រចាំ នៃអគ្គនាយកដ្ឋាន កសហវ និងក្រសួង ស្ថាប័ន ដើម្បីជាមូលដ្ឋានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងនឹងផែនការសកម្មភាពរួម ព្រមទាំងការកសាងប្រព័ន្ធជាក់ស្តែង ។

<u>យន្តការនៃការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការងារកែទម្រង់</u> ÷ យោងតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ ១១៩ សសរ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ លើការប្រើប្រាស់ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នប្រមូលចំណូលសម្រាប់ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តលើការងារកែទម្រង់ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, មូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ អ.គ.ហ. ក្នុងការប្រើប្រាស់សម្រាប់គាំទ្រកម្មវិធី ។

ការអនុវត្តមូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានកំណត់បែងចែកជា ២ ដំណាក់កាល ដោយផ្អែកលើអត្រាកាត់ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ១ក្នុងដំណាក់កាលទី % ១ និង ៤ក្នុងដំណាក់កាលអនុវត្តមូលនិធិ % គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ការអនុវត្តមូលនិធិ កំពុងអនុវត្តក្នុងដំណាក់កាលទី ១ ដែលមានអត្រា ១នៃចំណូល % មិនមែនសារពើពន្ធ ។ យោងតាមប្រកាសលេខ ៣៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តជូនក្រុមការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៃក្រសួង ស្ថាប័ន, ក.ហ.ស.

នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវកំណត់សមាសភាពនៃក្រុមការងារដែលត្រូវទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្ត រីឯចំនួនសមាសភាព ត្រូវមានសង្គតិភាពនឹងផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ និងសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ដែលសម្របសម្រួលដោយ អ.គ.ហ. ដើម្បីគោរពជូន គ.ហ.ស. ពិនិត្យនិងសម្រេច ។ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្តនេះ ត្រូវបើកផ្តល់ប្រចាំខែដោយសមាមាត្រជាមួយនឹងវឌ្ឍនភាពប្រចាំត្រីមាសនៃផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ ។ យ៉ាងណាមិញ ចំណុចខ្សោយនៃការងារនេះ គឺក្រសួង ស្ថាប័ន ទទួលបានការលើកទឹកចិត្ត ទោះបីជាសកម្មភាពដែលបានគ្រោងមួយចំនួន មិនឆ្លុះបញ្ចាំងនឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក៏ដោយ ។

បញ្ហាប្រឈមជុំវិញយន្តការនេះ ដែលគួរដោះស្រាយ រួមមាន ÷ (១) គុណាធិបតេយ្យនៃការកំណត់សមាសភាព ក.ហ.ស. នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ដែលសំដៅទៅលើវឌ្ឍនភាពនៃការងារកែទម្រង់នៅក្នុងស្ថាប័ន, និង (២)សមាគតិភាពនៃការបែងចែកសមាសភាពទទួលប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ធៀបនឹងការកំណត់ផែនការសកម្មភាព និងសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះរវាងក្រសួង ស្ថាប័ន ។

ដើម្បីឆ្លើយតប អ.គ.ហ. នឹងរៀបចំវាយតម្លៃលើការអនុវត្តមូលនិធិកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្នុងឆ្នាំ២០២១ លើទិដ្ឋភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការដឹកនាំគ្រប់គ្រង និងការចូលរួមលើការងារកែទម្រង់ មុននឹងការសម្រេចឈានទៅដំណាក់កាលគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

<u>**យន្តការអន្តរការដ្ឋានកែទម្រង់ផ្សេងទៀត**</u> ÷ កម្មវិធីកែទម្រង់តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ, កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង កម្មវិធីកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ គឺជាកំណែទម្រង់ស្នូលអភិបាលកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលមានបច្ច័យលើគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងទាមទារឱ្យមានឆ្លើយតបគ្នា បំពេញគ្នា និងគួរស្ថិតក្នុងល្បឿនប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។ យន្តការអន្តរការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានបង្កើតឡើងចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៦ មក ដោយអគ្គ/លេខាធិការដ្ឋានទាំងបីកំណត់នូវយន្តការនៃការដឹកនាំកិច្ចប្រជុំផ្លាស់ប្តូរ វេន ១ដង/ត្រីមាសជាបន្តបន្ទាប់ ។ កិច្ចប្រជុំផ្តោតការពិភាក្សាលើបញ្ហានានា និងវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមប្រចាំឆ្នាំនៃយន្តការអន្តរការដ្ឋាននេះ ។ មកដល់ឆ្នាំ ២០១៧ កម្មវិធីកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងយន្តការកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ តាមរយៈការឯកភាពរវាង ប្រធានគណៈកម្មាធិការនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ទាំង ៤ ។

យន្តការនៃការដឹកនាំកិច្ចប្រជុំផ្លាស់វេន ត្រូវបានអនុវត្តជាទៀងទាត់ ជាមួយនឹងផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ ។ ដើម្បីពង្រឹងលើយន្តការអន្តរការដ្ឋាននេះ, ការសម្របសម្រួលកម្រិតបច្ចេកទេស ត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈការបង្កើតក្រុមមន្ត្រីបង្គោលបច្ចេកទេសនៅតាមអគ្គ/លេខាធិការដ្ឋានកែទម្រង់នីមួយៗ ។

យន្តការស្ថាប័នដឹកនាំការងារកែទម្រង់នីមួយៗ បានកំណត់នូវបញ្ហាប្រឈមដែលមិនអាចចៀសរួច គឺរបៀបនៃការដឹកនាំនិងគ្រប់គ្រងការងារកែទម្រង់ទៅតាមការដ្ឋាននីមួយៗ ដែលធ្វើឱ្យល្បឿននៃកំណែទម្រង់នីមួយៗ ស្ថិតក្នុងភាពដោយឡែកៗពីគ្នា និងជួនកាលពុំបានបំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលបង្កជាកិច្ចប្រឈមត្រូវដោះស្រាយ ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ បូក ១ រយៈពេល ១០ឆ្នាំ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវបានទទួលការឯកភាពពីប្រធានគណៈកម្មាធិការនីមួយៗ ដើម្បីកំណត់ទិសដៅរួមនៃការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច ។ អ.គ.ហ. ត្រូវបានចាត់តាំងជាតួអង្គស្នូល ដើម្បីសម្របសម្រួលរៀបចំឯកសារនេះ ។ ជាទិសដៅ អ.គ.ហ នឹងបញ្ចប់ឯកសារទស្សនាទានស្តីពីចក្ខុវិស័យនិងយុទ្ធសាស្ត្រកម្មវិធីទម្រង់ ៣ បូក ១ នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ ។

៣.៥.១. សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកទី ៥

ជារួម ការកសាងសមត្ថភាព, យន្តការគ្រប់គ្រងតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ និងយន្តការលើទឹកចិត្ត ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត តាមរយៈ ÷ (១) ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្រ្តកសាងសមត្ថភាពកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣, (២) ការដាក់ឱ្យអនុវត្តសារាចរារាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាលេខ ០៩ សរ ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីនៃការរៀបចំ ការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃលើការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, និង (៣) ការដាក់ឱ្យអនុវត្តមូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ ជាមួយគ្នានេះ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវចីរភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, យន្តការសម្របសម្រួលអន្តរការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ (កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, កម្មវិធីកែទម្រង់តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ, និងកម្មវិធីកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ) ត្រូវបានបង្កើត និងអនុវត្តចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៦ ក្នុងគោលបំណងបង្កើតភាពប្រទាក់ក្រឡា និងបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមករវាងកម្មវិធីនីមួយៗ ។

ជារួម សកម្មភាពបន្តក្នុងជំហានបន្ទាប់សម្រាប់ផ្នែកទី ៥ រួមមាន ÷

- *រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្រ្តកសាងសមត្ថភាពកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៤*
- *រៀបចំនិងអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងសមិទ្ធកម្មដោយផ្អែកលើលទ្ធផល*
- *វាយតម្លៃការអនុវត្តមូលនិធិកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដំណាក់កាលទី១ និងការឈានទៅកាន់ដំណាក់កាលគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ*
- *រៀបចំឯកសារចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្រ្តកម្មវិធីកែទម្រង់ ៣ បូក ១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។*

៣.៦. ចំណុចកង្វះចន្លោះនៃក្របខណ្ឌផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣

ផ្អែកតាមការវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣, ការរៀបចំនូវសកម្មភាពការងារកែទម្រង់នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ នៅមានចំណុចខ្វះចន្លោះមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ÷

- ពុំទាន់ផ្តោតលើកម្រិតលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ និងលទ្ធផលចុងក្រោយឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដែលធ្វើឱ្យការវាយតម្លៃបញ្ចប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ មិនមានភាពច្បាស់លាស់ ។
- ពុំផ្តោតកិច្ចការអាទិភាពច្បាស់លាស់ ហើយផ្តោតលើសកម្មភាពមានក្នុង GDAP និង MAP ។
- មានការយល់ច្រលំអំពី KPIs និងគោលដៅ ព្រមទាំងការកំណត់គោលបំណងនិងចង្កោមសកម្មភាពពុំទាន់មានភាពច្បាស់លាស់ ។
- តួនាទីរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ពុំទាន់ត្រូវបានកំណត់ឱ្យច្បាស់លាស់ ពោលគឺពុំទាន់បានគិតគូរមុខងាររបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ដោយផ្សារភ្ជាប់នឹងការកែទម្រង់បច្ចុប្បន្ន (ការត្រួតពិនិត្យលើបៀវត្ស, ការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ) ។ បន្ថែមពីលើនេះ ការរៀបចំ MAP ពុំទាន់គិតគូរតាមវិស័យនៅឡើយ ដែលក្រសួង ស្ថាប័នគួរតម្រូវឱ្យធ្វើការរៀបចំតាមវិស័យ និងអាទិភាព ដូចជា ÷ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ផ្តោតលើ (១) ចំណូល, (២)

ការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ, (៣) ប្រព័ន្ធ FMIS និង (៤) ថវិកាកម្មវិធី (អង្គភាពថវិកា និងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ) ។ រីឯ វិស័យរដ្ឋបាលអនុវត្ត FMIS និងថវិកាកម្មវិធី ផ្ដោតលើ អង្គភាពថវិកា និងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ។

- ការលើកទឹកចិត្តលើកិច្ចការ PFM មិនទាន់ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសមិទ្ធកម្មនៅឡើយ ។
- វិសាលភាពក្របខណ្ឌ CAP3 មិនទាន់បញ្ចូលការតាមដានការអនុវត្តសហគ្រាសសាធារណៈ (ស្ថិតក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ) និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល (នាយកដ្ឋានហិរញ្ញកិច្ចនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) និងតួនាទីមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានីខេត្ត ។
- រចនាសម្ព័ន្ធនៃផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ នៅមានភាពត្រួតស៊ីគ្នា មិនទាន់រៀបចំ និងបែងចែកបានច្បាស់លាស់ទៅតាមខឿននីមួយៗ ។
- កម្មវិធីកែទម្រង់ត្រូវបានរៀបចំតាម "អភិក្រមជាខឿន" ដែលពិបាកនឹងកំណត់ថាដំណាក់កាលនីមួយៗត្រូវបញ្ចប់នៅពេលណា ដោយសារគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់សុទ្ធតែមានសកម្មភាពខឿននីមួយៗ ។

៤. ការពិនិត្យមើលលទ្ធផលសង្ខេប PEFA

ការវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ២០២០ ត្រូវបានបញ្ចូលការតាមដានសមិទ្ធកម្មនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជាមួយនឹងការវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ២០១៥ និងកំណត់វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ២០១១ ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីអាចធ្វើការប្រៀបធៀបពីវឌ្ឍនភាពពិន្ទុរវាងឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០ ។ ជាលទ្ធផលនៃការប្រៀបធៀបបង្ហាញថា សូចនាករនៃចំនួន ១០ ទទួលបានពិន្ទុខ្ពស់ជាងការវាយម្លៃលើកមុន រួមមាន PI-2, PI-6, PI-7, PI-10, PI-13, PI-14, PI-19, PI-21, PI-23 និង PI-25 ***(ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣)*** ។ សូចនាករចំនួន ១១ ត្រូវបានកែលម្ អដែលក្នុងនោះសូចនាករចំនួន ៧ បានកើនយ៉ាងហោចមួយចំណាត់ថ្នាក់ ។ ការកត់សម្គាល់នៃការប្រៀបធៀបវឌ្ឍនភាពឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០ ត្រូវបានបង្ហាញដូចខាងក្រោម ÷

វិន័យថវិកា ÷ ទទួលបានវឌ្ឍនភាពល្អលើ "ភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា" ទាំងការអនុវត្តចំណូល និងចំណាយ, ការតាមដានចំណូលពីគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល, និងតម្លាភាពនៃកាតព្វកិច្ចជាប់ពន្ធ និងបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។ ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត និងបន្តកែលម្អជាប្រចាំ ។ ឯកសារក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យមត្រូវបានអនុម័ត និងដាក់ឱ្យអនុវត្តសាកល្បង និងព័ត៌មានស្តីពីធនធានដែលទទួលដោយសាលាមានវឌ្ឍនភាពល្អ ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, កង្វះព័ត៌មាននៃបំណុលយថាហេតុនៅតែជាបញ្ហា និងហានិភ័យសារពើពន្ធនៅតែមិនទាន់អាចវាយការណ៍បាន ។ ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលប្រមូលចំណូលនៅមិនទាន់អាចធានាពីប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជីរបស់អ្នកបង់ពន្ធ ឬគ្រប់គ្រងបំណុលអ្នកជាប់ពន្ធ (PI-14) និងកម្រិតនៃបំណុលពន្ធកកស្ទះនៅតែបន្តមាន និងដោះស្រាយបានតិចតួច (PI-15 សមាសធាតុ 15.1) ។ កង្វះប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធកត់ត្រាវិក្កយបត្រលើទំនិញ និងការផ្តល់សេវានៅតែជាបញ្ហា (PI-4 សមាសធាតុ 4.2) ។ កង្វះខាតទាំងនេះ នឹងបង្កឱ្យមានសមិទ្ធកម្មល្អលើវិន័យថវិកានឹងប្រឈមហានិភ័យនៅក្នុងរយៈពេលខ្លីលើការប្រមូលចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬអាចធ្វើឱ្យមានការថមថយនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងរយៈពេលមធ្យម ។

យុទ្ធសាស្ត្រវិភាជន៍ធនធាន ÷ យុទ្ធសាស្ត្រវិភាជន៍ធនធានបង្ហាញនូវវឌ្ឍនភាពល្អ និងកម្រិតនៃការប្រែប្រួលក្នុងសមាសភាពចំណាយ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដែលបញ្ជាក់ពីអភិក្រមនៃការរៀបចំធ្វើឡើងតាមលំដាប់លំដោយ និងមានការចូលរួមក្នុងការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ។ ការត្រួតពិនិត្យដោយអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិបានទាន់ពេលវេលា និងតាមនីតិវិធីត្រឹមត្រូវក៏ដូចជាភាពទាន់ពេលវេលា និងភាពអាចជឿជាក់បាននៃព័ត៌មានអំពីការផ្ទេរធនធានទៅឱ្យ ឃុំ-សង្កាត់ ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យនៅតែមានភាពខ្សោយ លើកលែងតែវិស័យសុខាភិបាល និងអប់រំ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះក្របខណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមមិនត្រូវបានរៀបចំពេញលេញ និងសមាហរណកម្មទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំថវិកាជាមួយការផ្សារភ្ជាប់ច្បាស់លាស់ពីវដ្តថវិកាមួយទៅវដ្តថវិកាមួយទៀត លើកលែងតែថវិកាសរុប ។

ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ÷ ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងធនធាន ដែលទទួលដោយសាលារៀននានាមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ និងប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មមានតម្លាភាព និងការទទួលបានព័ត៌មានថវិកាជាសាធារណៈមានភាពល្អប្រសើរ ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី, នៅមានភាពខ្សោយដទៃទៀតស្ថិតនៅក្នុងការតាមដាន និងការវាយតម្លៃសមិទ្ធកម្មនៃស្ថាប័នការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ។

ក្រាហ្វិចលទ្ធផលសង្ខេបនៃការវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០

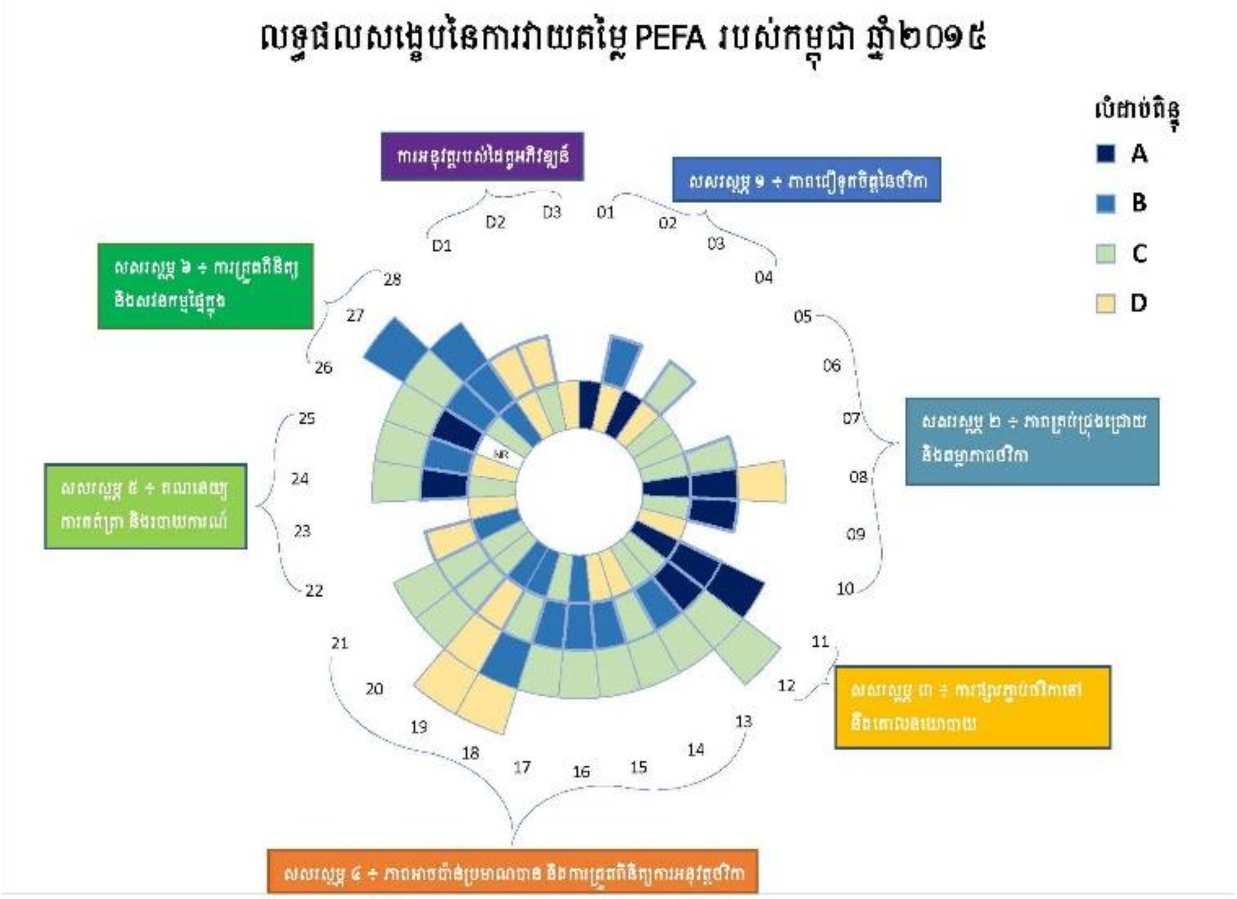

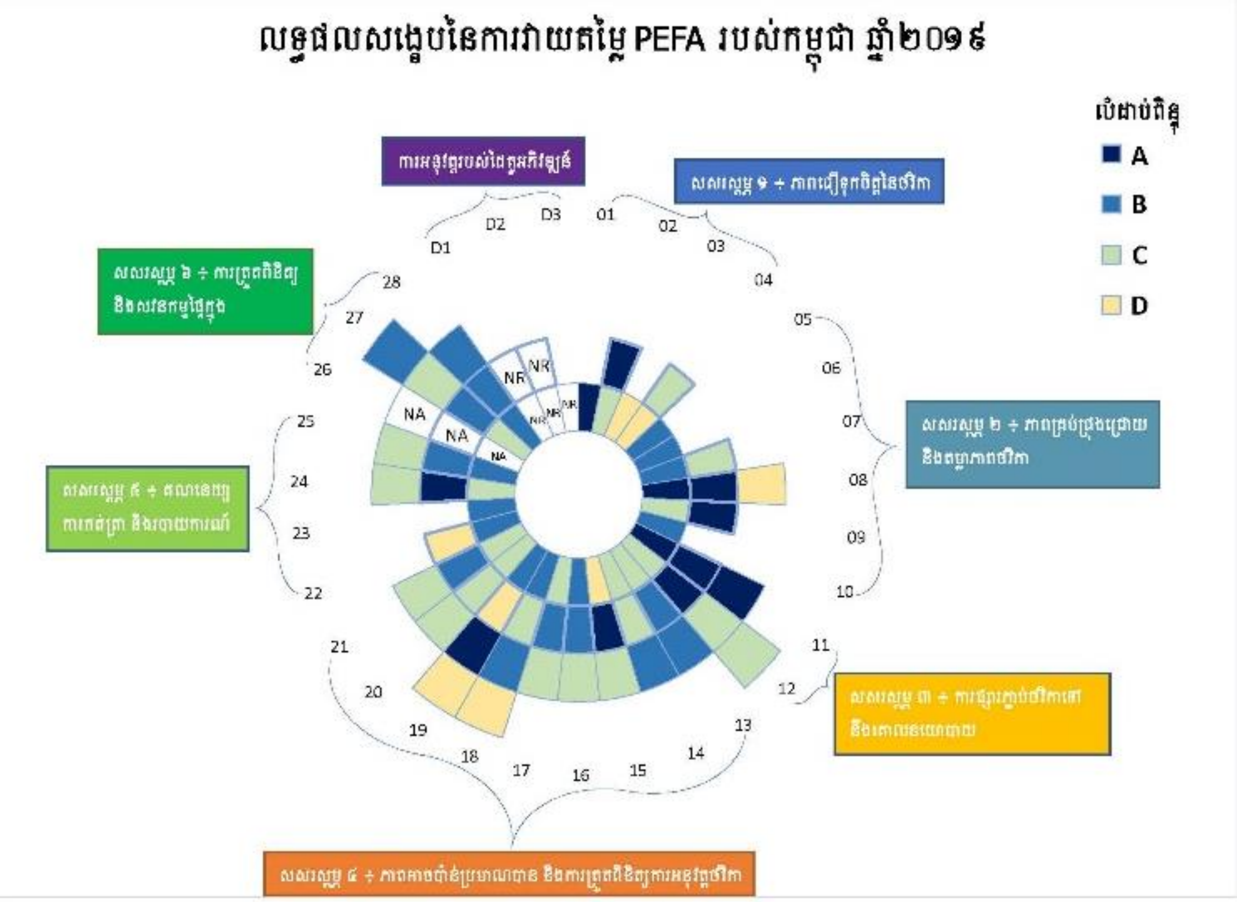

៥. ទិសដៅនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ផ្អែកលើលទ្ធផលវាយតម្លៃការអនុវត្ត CAP3 បង្ហាញថា កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣ សម្រេចបាននូវភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកាដែលរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់, ឆ្អឹងខ្នងនៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត, ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយសម្រេចបានជាសារវ័ន្ត និងមូលដ្ឋានសំខាន់នៃគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានលេចចេញជារូបរាងជាបណ្តើរៗ ។

ផ្អែកតាមលទ្ធផលវាយតម្លៃ PEFA ថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ ២០២០ បង្ហាញថា ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមានគ្រប់មុខងារទាំងអស់ ដោយគ្រាន់តែត្រូវបន្តពង្រឹងគុណភាពបន្ថែមទៀត, ចំណែកថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅមានលក្ខណៈមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុនៅឡើយ និងចាំបាច់ពង្រឹងយន្តការប្រតិគុល្យភាពរវាងអភិបាលនៃគណៈអភិបាល និងក្រុមប្រឹក្សា ។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ PEFA ដោយវាស់វែងលើសូចនាករគន្លឹះចំនួន ២៧ នៅឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០ បង្ហាញថា សូចនាករចំនួន ១០ ត្រូវបានកែលម្អ, ដែលក្នុងនោះ ចំនួន ៧ កើនយ៉ាងហោចមួយកម្រិត ដែលរួមមាន ការទទួលបានព័ត៌មានពីធនធានរបស់អង្គភាពអនុវត្ត, ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា, ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មមានភាពប្រកួតប្រជែង ធានាតម្លៃនៃលុយ និងត្រួតពិនិត្យ, សំណុំឯកសារថវិកាមានព័ត៌មានកាន់តែពេញលេញ, ការទទួលបានព័ត៌មានពីថវិការបស់សាធារណជន និងការផលិតរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាន់ពេល និងមានគុណភាព ។ ដោយឡែកសូចនាករគន្លឹះមួយធ្លាក់ចុះ ដោយសារប្រមូលចំណូលត្រូវបានគ្រោងទាបខ្លាំងពេកធៀបទៅនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ។ ទោះបីជាលទ្ធផលបង្ហាញអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ប៉ុន្តែវឌ្ឍនភាពត្រូវការកែលម្អបន្ថែមទៀត នៅគ្រប់ខឿនទាំងអស់ដែលបន្តអនុវត្តថែមទៀត ។

នៅក្នុងន័យនេះ ការបោះជំហានទៅមុខនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈត្រូវបានពិចារណាក្នុងជម្រើសពីរ ÷ ទី១).ការពន្យាពេលផែនការរួមដំណាក់កាលទី ៣ ដោយមានការកែសម្រួលអាទិភាពមួយចំនួនឡើងវិញ និងខិតខំសម្រេចឱ្យបាននូវកិច្ចការដែលនៅសេសសល់ឱ្យបានជាអតិបរមា និង ទី២).ការឈានទៅអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមដំណាក់កាលទី ៤ ដោយកែសម្រួលអាទិភាពឡើងវិញ និងបញ្ចូលការងារសេសសល់នៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៤ តែម្តង ។

សម្រាប់ជម្រើសទី ១, ការពន្យារពេលនឹងអនុញ្ញាតឱ្យកម្ពុជាបញ្ចប់នូវកិច្ចការទាំងឡាយដែលបានគ្រោងបានពេញលេញល្អ ដែលនឹងក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ និងរឹងមាំ សម្រាប់គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ។ បទពិសោធន៍នៅបណ្តាប្រទេសជាច្រើនបានបង្ហាញថា គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មនឹងពិបាកសម្រេចបាន បើមូលដ្ឋាននៃខឿនបីខាងដើមមិនមានលក្ខណៈរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ ។ លើសពីនេះ ការសម្រេចនូវគណនេយ្យសមិទ្ធកម្មមិនមែនជាការងាយស្រួលទេ សូម្បីតែនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក៏ដោយ ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាមិនត្រូវប្រញ៉ាប់ប្រញាល់ខ្លាំងក្នុងការឆ្ពោះទៅរកខឿនទី ៤ ពេកទេ ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី សម្រាប់ជម្រើសទី ១ នេះ អាចនឹងបង្កើតនូវផលអវិជ្ជមានមួយចំនួន ពីព្រោះការពន្យាររយៈពេល ១ ទៅ ២ ឆ្នាំ ឬច្រើនជាងនេះ នឹងមិនអាចផ្លាស់ប្រព័ន្ធអ្វីគួរឱ្យកត់សម្គាល់នូវលទ្ធផលដែលសម្រេចបានសព្វថ្ងៃទេ ពោលគឺគ្រាន់តែពង្រឹងនូវវឌ្ឍនភាពដែលមានស្រាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រការនេះអាចនាំឱ្យបាត់បង់នូវជវភាពនៃការងារកែទម្រង់ដែលខិតខំរក្សាក្នុងរយៈពេល ១៥ ឆ្នាំកន្លងមក ។ លើសពីនេះទៅទៀត, ផែនការសកម្មភាពរួមដំណាក់កាលទី ៣ មានចន្លោះប្រហោងមួយចំនួនដែលកែតម្រូវ និងផ្លាស់កម្រិតអាទិភាព ។ ដូចនេះ ការកែសម្រួលផែនការសកម្មភាពរួម នឹងត្រូវធ្វើជាចាំបាច់ ដើម្បីតម្រង់ទៅរកគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ។

សម្រាប់ជម្រើសទី ២ គឺការបោះជំហានទៅខឿនទី ៤ ជាជម្រើសល្អមួយសម្រាប់បូកសរុបការងារកែទម្រង់រយៈពេល ២១ ឆ្នាំ ដែលជាពេលវេលាដ៏វែងមួយក្នុងការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ នៅក្នុងកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមដំណាក់កាលនីមួយៗ គឺរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើខឿននីមួយៗប៉ុណ្ណោះ ។ តាមការអនុវត្តកន្លងមក, សកម្មភាពកែទម្រង់មិនបានបញ្ចប់ខឿនមួយទាំងស្រុង ទើបឆ្ពោះទៅរកការរៀបចំការងារកែទម្រង់លើខឿនថ្មីនោះទេ ។ ជាក់ស្តែង ការបោះជំហានទៅកាន់ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវបានធ្វើឡើង ទន្ទឹមនឹងពង្រឹងខឿនទី ១ និងខឿនទី ២ ដែលត្រូវកែលម្អជាប្រចាំ ដោយមិនរង់ចាំការសម្រេចបាននូវខឿនទាំង ២ ទាំងស្រុងឡើយ ។ ដូចគ្នាដែរ ការបោះជំហានទៅកាន់ដំណាក់កាលទី ៤ "គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម" អាចធ្វើបានដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំខឿនទាំងបីបញ្ចប់ដែរ ពីព្រោះថាសម្រាប់ខឿនទី ២ ការអនុវត្ត FMIS សម្រេចបានជាសារវ័ន្ត ចំណែកខឿនទី ៣ ការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីក៏ត្រូវបានអនុវត្តនៅគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន រួចហើយដែរ ។ ម៉្យាងវិញទៀត, ការបោះជំហានឆ្ពោះទៅគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ក៏អាចធ្វើឡើងក្នុងរបៀបចាប់ផ្តើមដំបូងនៃការកសាងធាតុផ្សំចាំបាច់នានា សំដៅដាក់ឱ្យអនុវត្តគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មជាបណ្តើរៗ ។ ក្នុងន័យនេះ ការបញ្ចប់ដំណាក់កាលទី ៤ មិនមានន័យថាជាការសម្រេចបាននូវគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មពេញលេញនោះទេ ដែលនេះមិនមែនជាការត្រឹមត្រូវក្នុងការសម្រេចបានតែក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំដែរ ។ គោលបំណងដែលមានភាពប្រាកដនិយមសម្រាប់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំខាងមុខ គឺជាការរៀបចំខ្លួនសព្វគ្រប់សម្រាប់ការកសាងនូវ "វប្បធម៌គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម" ពីព្រោះផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ធ្វើឱ្យស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចមានភាពមិនច្បាស់លាស់ ដែលធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈត្រូវរក្សានូវភាពទន់ភ្លន់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសភាពការណ៍ដែលប្រែប្រួល ។ ក្នុងការកសាងសមិទ្ធកម្ម បរិយាកាសស្ថិរភាពក្នុងរយៈពេលបង្គួរទើបមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបង្កើតពត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងគុណភាពល្អ សម្រាប់វាយតម្លៃសមិទ្ធកម្ម ។

ជារួម ការបោះជំហានទៅដំណាក់កាលទី ៤ ដែលផ្តោតលើខឿនទី ៤ "គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម" មានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ទោះបីជាអាចធានាបានចលនានៃការកែទម្រង់ឱ្យបន្តរស់រវើក និងមានសន្ទុះខ្លាំងទៅមុខទៀតក្តី ប៉ុន្តែមូលដ្ឋានទាំងនោះមិនទាន់រឹងមាំនៅឡើយ ។ តាមទិសដៅនេះ ការឈានទៅដំណាក់កាលទី ៤ អាចសម្រេចបានត្រឹមតែការដាក់ឱ្យអនុវត្ត "ប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម" ដែលប្រព័ន្ធនេះនឹងត្រូវការកែលម្អជាច្រើនបន្តបន្ទាប់ថែមទៀតឆ្ពោះទៅកសាងប្រព័ន្ធសមិទ្ធកម្មមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំខាងមុខ ។ ដោយសារដំណាក់កាលទី ៤ គឺជាដំណាក់កាលការប្រែក្លាយ "ប្រព័ន្ធ ក្របខណ្ឌគតិយុត្តិ យន្តការ និង ធនធានមនុស្ស" ដែលបានកសាងទាំងបួនដំណាក់កាល ទៅជាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ និងការរំពឹងទុកថ្មីៗរបស់ប្រជាជន, ការប្រែប្រួលបរិការណ៍ក្នុង និងក្រៅប្រទេស និង ការសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យកម្ពុជា, ការពង្រឹងគណនេយ្យសមិទ្ធកម្មឱ្យបានរឹងមាំត្រូវការជាចាំបាច់ ។ គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មមានវិសាលភាពធំទូលាយជាងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកានិយាយជារួម ឬ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិញ្ញវត្ថុសាធារណៈនិយាយដោយឡែក ពីព្រោះនៅមានការដ្ឋានកែទម្រង់ផ្សេងៗ ដែលត្រូវមានលក្ខណៈប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។ ក្នុងន័យនេះ ការបោះជំហានទៅកាន់ដំណាក់កាលទី ៤ ត្រូវបោះជំហានស្រប និងស៊ីច្រវ៉ាក់គ្នាជាមួយនឹងការដ្ឋានកែទម្រង់ផ្សេងៗ ដើម្បីអាចផ្តល់ប្រែក្លាយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងអស់ទៅជាប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចសមិទ្ធកម្មមួយ ក្នុងខណៈដែលកម្ពុជាអាចនឹងឈានទៅដល់ការបញ្ចប់ក្លាយខ្លួនជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ ។ នៅពេលដែលកំណែទម្រង់ពីរទៀត

កំពុងមានវឌ្ឍនភាពសន្សឹមៗ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈគួរផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើជម្រៅ និងមូលដ្ឋានគ្រឹះឱ្យបានរឹងមាំសិន ជាជាងការផ្តោតលើការបោះជំហានទៅមុខ និងបង្ខំសម្រេចឱ្យបាននូវជំហានទី ៤ ។

សរុបមក ដើម្បីធានាការបោះជំហានទៅកាន់ដំណាក់កាលទី ៤, ជម្រើសទី ១ មានលក្ខណៈសមស្រប ពោលគឺពន្យារពេលអនុវត្តក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ ។ រយៈពេលនេះគឺសមល្មម ដោយសារតែវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ អាចនឹងបញ្ចប់ព្រមទាំងការងារទាំងឡាយដែលបានពន្យារនឹងមានពេលគ្រប់គ្រាន់នឹងសម្រេចបាន ។ ពេលវេលានេះក៏អាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់សម្រួចការងារដែលនៅសេសសល់ផ្សេងៗ ទៀតផងដែរ ។

៦. Implication សម្រាប់រៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២

៦.១. សុពលភាពនៃខឿន

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២, ក្រុមការងារបច្ចេកទេស អ.គ.ហ. នឹងមិនរក្សាទម្រង់ផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ ទៀតទេ គឺរៀបចំកែសម្រួលជាថ្មីឡើងវិញ ដោយបែកចែកគោលបំណងច្បាស់លាស់តាមផ្នែក/ខឿននីមួយៗ ។ ការប្តូរទម្រង់នេះ គឺដើម្បីត្រៀម និងធានាការបោះជំហានទៅកាន់ដំណាក់កាលទី ៤ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផ្នែកទី១ ឬ ខឿនទី១ **ភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា** ត្រូវបានរៀបចំឱ្យមានជាលក្ខណៈរួម/កម្រិតរួម (Aggregate level) ឆ្លុះបញ្ចាំងប្រព័ន្ធទាំងមូល តាមរយៈការពិនិត្យនិងវាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល និងអនុវត្តចំណាយ ។ ចំពោះផ្នែកផ្សេងទៀតនឹងត្រូវរៀបចំ និងអនុវត្តជាដំណាក់កាលៗ ក្នុងនោះផ្នែកទី ២ ដោយបញ្ចប់ការងារក្នុងដំណាក់កាលទី២ ដើម្បីពង្រឹងខឿនទី ២, ផ្នែកទី ៣ នឹងបន្តការអនុវត្តការងារសេសសល់ក្នុងដំណាក់កាលទី៣ ដើម្បីពង្រឹងខឿនទី៣, ផ្នែកទី ៤ នឹងផ្តោតលើការឈានឆ្ពោះទៅកាន់គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម, និងផ្នែកទី ៥ នឹងផ្តោតលើការងាររក្សាឱ្យបាននូវចលនានៃការកែទម្រង់ និងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នារវាងការដ្ឋានកែទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ។

ក្របខណ្ឌ CAP3	ក្របខណ្ឌ CAP3 បូក ២
ផ្នែកទី១ “បន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា”	ខឿន/ផ្នែកទី១ “ការបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា”
ផ្នែកទី២ “ពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ”	ខឿន/ផ្នែកទី២ “ការពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ”
ផ្នែកទី៣ “ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ”	ខឿន/ផ្នែកទី៣ “ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ”
ផ្នែកទី៤ “ការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់”	ខឿន/ផ្នែកទី៤ “ការឈានឆ្ពោះទៅគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម”
ផ្នែកទី៥ “ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រកបដោយជោគជ័យ និងចីរភាព”	ផ្នែកទី៥ “ការគាំទ្រកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយចីរភាព និងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត”

៦.២. ផ្លាស់ប្តូរកម្រិតគោលបំណង

ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត CAP3 និង PEFA, ក្រុមការងារ អ.គ.ហ. នឹងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ឬ ផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងមួយចំនួនដោយបង្រួមគោលបំណងមួយចំនួនដែលស្រដៀងគ្នា និងបង្កើតថ្មី និងពង្រឹងការអនុវត្តការងារនៅសេសសល់តាមខឿននីមួយៗ ។ បង្កើតគោលបំណង ឬ ចង្កោមសកម្មភាពថ្មី ដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងដំណាក់កាលទី ៣ រួមមាន ÷ យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ២០១៨-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រគៀរគរចំណូល ២០១៩-២០២៣, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ២០១៩-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ២០១៩-២០២៥, យុទ្ធសាស្ត្រ

ស្ដីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០១៩-២០២៥, និងយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ២០១៩-២០២៣ ព្រមទាំងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតម្រង់ទិសនីតិវិធីអនុវត្តការងារតាមប្រព័ន្ធ FMIS ។

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្នាំ ២០២១-២០២២, **អ.គ.ហ** នឹងធ្វើកែសម្រួលដោយបង្រួមពីចំនួន ២១ គោលបំណង ដែលបានកំណត់សម្រាប់អនុវត្ត CAP3 មកនៅត្រឹមចំនួន ១៩ គោលបំណងវិញសម្រាប់ផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ ឆ្នាំ២០២១-២០២២ រួមមាន ខឿន/ផ្នែកទី ១ មានចំនួន ៣ គោលបំណង (CAP3 មានចំនួន ៤ គោលបំណង), ខឿន/ផ្នែកទី ២ មានចំនួន ៥ គោលបំណង (CAP3 មានចំនួន ៥ គោលបំណង), ខឿន/ផ្នែកទី ៣ មានចំនួន ៤ គោលបំណង (CAP3 មានចំនួន ៥ គោលបំណង), ខឿន/ផ្នែកទី ៤ មានចំនួន ៤ គោលបំណង (CAP3 មានចំនួន ៤ គោលបំណង), និងផ្នែកទី ៥ មានចំនួន ៣ គោលបំណង (CAP3 មានចំនួន ៣ គោលបំណង) ។ *(សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤)*

៧. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់កែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣ សម្រេចបាននូវភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកាដែលរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ និងឆ្អឹងខ្នងនៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ការវាយតម្លៃអំពីការអនុវត្តនៃដំណាក់កាលទី ៣ នេះ បានបង្ហាញថា ខឿនទី ១ ស្តីពីការបង្កើនភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា រក្សាបាននូវភាពរឹងមាំ, ខឿនទី ២ ស្តីពីការពង្រឹង និងពង្រីកគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ បន្តមានវឌ្ឍនភាពល្អ, ខឿនទី ៣ ស្តីពីការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ បានសម្រេចជាសារវ័ន្ត និងមូលដ្ឋានសំខាន់នៃគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្មត្រូវបានលេចចេញជារូបរាងជាបណ្តើរៗ, និង ខឿនទី ៤ ស្តីពីការត្រៀមខ្លួនឆ្ពោះទៅកាន់គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម នៅមិនទាន់សម្រេចបានតាមការគ្រោងទុកនៅឡើយ ។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ ឆ្នាំ២០១៦-២០២០ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបន្តអនុវត្ត CAP3 រយៈពេល ២ ឆ្នាំទៀត ដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការកែទម្រង់ក្នុងខឿនទាំងបីខាងដើម មុននឹងឈានទៅខឿនទី ៤ "គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម" ។

ការរៀបចំក្របខណ្ឌផែនការសកម្មភាពរួម-ដំណាក់កាលទី ៣ បូក ២ និងដំណាក់កាលទី ៤ នៅតែរក្សារចនាសម្ព័ន្ធជា ៥ ផ្នែក និងផ្តល់អាទិភាព ។ ផ្នែកទី ១ "**ការបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា**" ដោយផ្តោតលើការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងការគ្រប់គ្រងចំណូលសារពើពន្ធនិងមិនមែនពន្ធ និងការអនុវត្តផែនការចំណាយថវិកា ។ ផ្នែកទី ២ "**ការបន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ**" ដោយពង្រឹងនិងពង្រីកការប្រើប្រាស់ FMIS ។ ផ្នែកទី ៣ "**ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ**" ផ្តោតលើថវិកាកម្មវិធីពេញលេញ និងអង្គភាពថវិកា, ការបង្កើនភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងសមាហរណកម្មថវិកា, ការកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួង ស្ថាប័នសាមី និងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ, ការរៀបចំឱ្យមានក្របខណ្ឌចំណាយសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម, ការបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ, និងការធ្វើវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ។ ផ្នែកទី ៤ "**ការបញ្ចប់ការត្រៀមខ្លួនឆ្ពោះទៅគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម**" ផ្តោតលើក្របខណ្ឌថវិកាសមិទ្ធកម្ម, ការកំណត់បន្ទាត់គណនេយ្យភាពថវិកាសមិទ្ធកម្ម, ការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌសវនកម្មសមិទ្ធកម្ម និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព ។ ផ្នែកទី ៥ "**ការគាំទ្រកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយចីរភាព និងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត**" ផ្តោតលើការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការងារកែទម្រង់, ការកសាងសមត្ថភាព និងការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់ការងារកែទម្រង់ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ការអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

សូមមេត្តា Scan QR Code ខាងក្រោម សម្រាប់ទាញយកឯកសារឧបសម្ព័ន្ធ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១. របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ CAP3 របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២. របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦-២០២០ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី ៣

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣. តារាងសង្ខេបការប្រៀបធៀបបម្រែបម្រួលពិន្ទុនៃការវាយតម្លៃ PEFA ឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០២០ ដោយប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌវាយតម្លៃឆ្នាំ ២០១១

ឈ្មោះសូចនាករ/ សមាសធាតុ នៃ PEFA		ពិន្ទុឆ្នាំ២០១៥	ពិន្ទុឆ្នាំ ២០២០
សសរស្តម្ភ ១ ÷ ភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា			
PI-1	**ចំណាយសរុបធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាដែលបានអនុម័ត**	A	A
PI-2	**សមាសធាតុចំណាយធៀបនឹងច្បាប់ដែលបានអនុម័ត**	D+	B+
2.1	កម្រិតនៃការប្រែប្រួលក្នុងសមាសភាពចំណាយដោយមិនគិតបញ្ចូលនូវចំណាយមិនបានគ្រោងទុក	D	B
2.2	ចំនួនជាមធ្យមនៃការចំណាយដែលបានកើតឡើងជាក់ស្តែងក្នុងខ្ទង់ចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុក	B	A
PI-3	**ចំណូលសរុបធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាដែលបានអនុម័ត**	A	D
PI-4	**សន្និធិបំណុលកកសន្ទះ និងការត្រួតពិនិត្យតាមដានបំណុលកកស្ទះ**	D+	D+
4.1	កម្រិតស្តុកនៃចំណាយដែលនៅជំពាក់ (គិតជាភាគរយនៃចំណាយសរុបជាក់ស្តែងសម្រាប់ឆ្នាំថវិកាដែលពាក់ព័ន្ធ) និងការប្រែប្រួលថ្មីៗនៅក្នុងស្តុកចំណាយដែលនៅជំពាក់	D	D
4.2	ទិន្នន័យដែលអាចស្វែងរកបានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យតាមដាននៃនៃចំណាយដែលនៅជំពាក់	C	C
សសរស្តម្ភ ២ ÷ ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងតម្លាភាពនៃថវិកា			
PI-5	**ចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា**	C	C
PI-6	**ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃព័ត៌មានដែលត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងឯកសារថវិកា**	C	B
PI-7	**ទំហំនៃប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលមិនត្រូវបានរាយការណ៍**	C	B
7.1	ចំណាយថវិកាបន្ថែមដែលមិនត្រូវបានរាយការណ៍	C	B
7.2	ព័ត៌មានស្តីពីចំណូល-ចំណាយសម្រាប់គម្រោងដែលគាំទ្រដោយហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	C	B
PI-8	**តម្លាភាពនៃទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុនៅគ្រប់ថ្នាក់រដ្ឋបាល (ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ)**	B	B
8.1	តម្លាភាព និងភាពមិនលម្អៀងក្នុងការបែងចែកធនធានក្នុងចំណោមរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	A	A

8.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃព័ត៌មានដែលអាចជឿទុកចិត្តបានស្តីពីការវិភាគថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	A	A
8.3	កម្រិតនៃការប្រមូលសរុបទិន្នន័យសារពើពន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលដោយអនុលោមតាមយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ	D	D
PI-9	**លទ្ធភាពសាធារណជនទទួលបានព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ**	**C+**	**C+**
9.1	កម្រិតនៃការតាមដានរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់កណ្តាលទៅលើអង្គភាពស្វយ័ត និងសហគ្រាសរដ្ឋ	C	C
9.2	កម្រិតនៃការតាមដានរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិទៅលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	A	A
PI-10	**ការកត់ត្រាហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ**	**D**	**B**
សសរស្តម្ភ ៣ ÷ ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ			
PI-11	**កាលានុក្រម និងការចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំ**	**A**	**A**
11.1	អត្ថិភាព និងការប្រកាន់ខ្ជាប់កាលវិភាគថវិកា	A	A
11.2	ភាពច្បាស់លាស់/ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងការចូលរួមផ្នែកនយោបាយក្នុងការណែនាំអំពីការរៀបចំដាក់សំណើថវិកា	A	A
11.3	ការអនុម័តថវិកាទាន់ពេលវេលាដោយអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ឬ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចប្រហាក់ប្រហែល	A	A
PI-12	**ទស្សនវិស័យច្រើនឆ្នាំក្នុងការធ្វើផែនការថវិកាគោលនយោបាយចំណាយ និងការរៀបចំថវិកា**	**C+**	**C+**
12.1	ការរៀបចំនូវការព្យាករថវិកាពហុឆ្នាំ និងការវិភាជតាមមុខងារ	C	C
12.2	វិសាលភាព និងភាពញឹកញាប់នៃការវិភាគនិរន្តរភាពបំណុល	A	A
12.3	យុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យដែលមានការគណនាចំណាយចរន្ត និងចំណាយវិនិយោគសម្រាប់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំ	C	C
12.4	ការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងថវិកាវិនិយោគ និងការព្យាករចំណាយរំកិល	C	C
សសរស្តម្ភ ៤ ÷ ភាពអាចប៉ាន់ប្រមាណបាន និងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា			
PI-13	**តម្លាភាពនៃកាតព្វកិច្ចជាប់ពន្ធ និងបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ**	**C+**	**B**
13.1	ភាពច្បាស់លាស់ និងភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃគោលការណ៍ច្បាប់ និងនីតិវិធីរដ្ឋបាលស្តីពីបំណុលពន្ធ	C	C
13.2	លទ្ធភាពរបស់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការទទួលបាននូវព័ត៌មានស្តីពីកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ បំណុលពន្ធ និងនីតិវិធីរដ្ឋបាល	B	B
13.3	ដំណើរការនៃយន្តការតវ៉ាពន្ធ	C	B

PI-14	**ប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការសម្រាប់ចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ និងការវាយតម្លៃពន្ធ**	D+	C+
14.1	ការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ	D	C
14.2	ប្រសិទ្ធភាពនៃការដាក់ទោសទណ្ឌសម្រាប់ការមិនអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីពន្ធ និងការប្រកាសពន្ធ	C	C
14.3	ការធ្វើផែនការ និងការត្រួតពិនិត្យតាមដានកម្មវិធីសវនកម្មពន្ធ និងកម្មវិធីស៊ើបអង្កេតការគេចវេសពន្ធ	C	B
PI-15	**ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលពន្ធ**	D+	NR
15.1	អនុបាតប្រមូលពន្ធចំពោះបំណុលពន្ធដុល ដែលជាភាគរយនៃបំណុលពន្ធនៅដើមឆ្នាំសារពើពន្ធ និងដែលត្រូវបានប្រមូលក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធ	D	D
15.2	ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្ទេរប្រាក់ពន្ធដែលប្រមូលបានទៅរតនាគារដោយរដ្ឋបាលចំណូល	B	A
15.3	ពេលវេលានៃការផ្ទៀងផ្ទាត់គណនីពេញលេញដោយរតនាគាររវាងការវាយតម្លៃពន្ធ, ការប្រមូលពន្ធ, កំណត់ត្រាបំណុលពន្ធ និងវិក្កយបត្រ	C	C
PI-16	**ភាពអាចប៉ាន់ប្រមាណបាននូវអស្ថិរភាពថវិកាសម្រាប់ធានាចំណាយ**	C+	C+
16.1	វិសាលភាពដែលលំហូរសាច់ប្រាក់អាចព្យាករណ៍បាន និងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ	B	B
16.2	សុក្រឹត្យភាព និងការផ្តល់ថវិកាគ្រប់គ្រាន់ទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ការគ្រោងចំណាយដោយក្រសួង ស្ថាប័ន	B	B
16.3	អត្រានៃការកើតឡើង (Frequency) និងតម្លាភាពនៃការផ្ទេរថវិកាដែលត្រូវបានសម្រេចលើសពីសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន	C	C
PI-17	**ការកត់ត្រា និងការគ្រប់គ្រងសមតុល្យសាច់ប្រាក់, បំណុល និងការធានា**	C+	C+
17.1	គុណភាពនៃកំណត់ត្រា និងការរាយការណ៍ទិន្នន័យបំណុល	C	C
17.2	វិសាលភាពនៃការប្រមូលសរុបសមតុល្យសាច់ប្រាក់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល	B	B
17.3	ប្រព័ន្ធនៃការចុះកិច្ចសន្យាខ្ចី និងការចេញផ្សាយធានា	C	C
PI-18	**ប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យបញ្ជីប្រាក់បៀវត្ស**	D+	D+

18.1	ការធ្វើសមាហរណកម្ម និងការផ្ទៀងផ្ទាត់រវាងទិន្នន័យចំនួនបុគ្គលិក និងបញ្ជីប្រាក់បៀវត្ស	B	B
18.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការកែសម្រួលព័ត៌មានបុគ្គលិក និងបញ្ជីប្រាក់បៀវត្ស	C	C
18.3	ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងលើបម្រែបម្រួលព័ត៌មានបុគ្គលិក និងបញ្ជីប្រាក់បៀវត្ស	B	B
18.4	ការធ្វើសវនកម្មលើបញ្ជីប្រាក់បៀវត្សដែលបង្ហាញពីចំណុចខ្សោយនៃការត្រួតពិនិត្យ និង/ ឬ ចំនួនមន្ត្រីខ្មោច	D	D
PI-19	**តម្លាភាពការប្រកួតប្រជែង និងយន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្ម**	**D+**	**C+**
19.1	មានក្របខណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់ធានាតម្លាភាព ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងការប្រកួតប្រជែងក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្ម	B	B
19.2	ការប្រើប្រាស់នីតិវិធីប្រកួតប្រជែងក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្ម	D	D
19.3	សាធារណជនអាចទទួលបានព័ត៌មានស្តីពីកិច្ចលទ្ធកម្មបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ទាន់ពេលវេលា និងអាចទុកចិត្តបាន	D	A
19.4	មានយន្តការឯករាជ្យសម្រាប់ដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាកិច្ចលទ្ធកម្ម	D	D
PI-20	**ប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងទៅលើចំណាយមិនមែនបៀវត្ស**	**C**	**C**
20.1	ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យការធានាចំណាយ	C	C
20.2	ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ភាពសមស្រប និងការយល់ដឹងពីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង	C	C
20.3	កម្រិតនៃអនុលោមភាពទៅនឹងវិធាននៃកិច្ចដំណើរការ និងការកត់ត្រាកិច្ចប្រតិបត្តិការ (Transaction)	C	C
PI-21	**ប្រសិទ្ធភាពនៃសវនកម្មផ្ទៃក្នុង**	**C**	**C+**
21.1	វិសាលភាព និងគុណភាពនៃមុខងាររបស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង	C	C
21.2	ភាពទៀងទាត់ និងការចែកចាយនៃរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង	C	B
21.3	ការអនុវត្តទៅតាមអនុសាសន៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងបានលើកឡើង	C	C
សសរស្តម្ភ ៥ ÷ គណនេយ្យ ការកត់ត្រា និងរបាយការណ៍			
PI-22	**ភាពទាន់ពេល និងភាពទៀងទាត់នៃការផ្ទៀងផ្ទាត់គណនី**	**C**	**C**
22.1	ភាពទៀងទាត់នៃការផ្ទៀងផ្ទាត់ធនាគារ	B	B
22.2	ភាពទៀងទាត់នការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងការទូទាត់គណនីរង់ចាំ និងគណនីបុរេប្រទាន	D	D

PI-23	**អត្ថិភាពនៃព័ត៌មានស្តីពីធនធានដែលទទួលបានពីអង្គភាពផ្តល់សេវា**	D	B
PI-24	**គុណភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃរបាយការណ៍ថវិកាក្នុងឆ្នាំ**	C	C+
24.1	វិសាលភាពនៃរបាយការណ៍ថវិកាក្នុងឆ្នាំ ក្នុងន័យវិសាលភាព និងសមត្ថភាពជាមួយនឹងការព្យាករថវិកា	C	C
24.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការចេញផ្សាយរបាយការណ៍	A	A
24.3	គុណភាពនៃព័ត៌មាន	C	C
PI-25	**គុណភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ**	D+	C+
25.1	ភាពពេញលេញនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	D	B
25.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការបញ្ជូនរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	B	B
25.3	បទដ្ឋានគណនេយ្យដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់	C	C
សសរស្តម្ភ ៦ ÷ ការត្រួតពិនិត្យ និងសវនកម្មផ្ទៃក្រៅ			
PI-26	**វិសាលភាព ចរិតលក្ខណៈ និងការតាមដានបន្តសវនកម្មពីខាងក្រៅ**	NR	NA
26.1	វិសាលភាព/ចរិតលក្ខណៈរបស់សនវកម្មដែលត្រូវបានធ្វើឡើង (រួមទាំងការគោរពទៅតាមបទដ្ឋានសវនកម្ម)	NR	NA
26.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការបញ្ជូនរបាយការណ៍សវនកម្មទៅកាន់រដ្ឋសភា	A	NA
26.3	ភស្តុតាងនៃការតាមដានបន្តទៅលើអនុសាសន៍សវនកម្ម	C	NA
PI-27	**ការត្រួតពិនិត្យលើច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំដោយអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ**	C+	C+
27.1	វិសាលភាពនៃការត្រួតពិនិត្យរបស់អង្គភាពនីតិប្បញ្ញត្តិ	C	C
27.2	កម្រិតនៃការរៀបចំនីតិវិធីបានល្អ និងការអនុវត្តកម្មវិធីបានត្រឹមត្រូវក្នុងអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ	B	B
27.3	ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អង្គនីតិប្បញ្ញត្តិក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើថវិកា	C	C
27.4	វិធានការស្តីពីការកែតម្រូវថវិកាក្នុងឆ្នាំដោយពុំចាំបាច់មានការយល់ព្រមជាមុនឬក្រោយពីអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ	B	B
PI-28	**ការត្រួតពិនិត្យលើរបាយការណ៍សវនកម្មពីខាងក្រៅដោយអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ**	B	B
28.1	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការពិនិត្យលើរបាយការណ៍សវនកម្មដោយអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ	B	B
28.2	ការរៀបចំសវនាការដោយអង្គនីតិប្បញ្ញត្តិលើរបកគំហើញគន្លឹះ	B	B

28.3	អនុសាសន៍របស់អង្គនីតិប្បញ្ញត្តិ និងការអនុវត្តសកម្មភាព អនុលោមតាមអនុសាសន៍ដោយអង្គប្រតិបត្តិ	B	B
ការអនុវត្តរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍			
D-1	**ការប៉ាន់ប្រមាណ Budget Support**	**D**	**NR**
D1.1	គម្លាតការអនុវត្ត Budget Support ប្រចាំឆ្នាំពីការព្យាករដែលបានផ្តល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងហោចណាស់ ៦ សប្តាហ៍មុនពេលរដ្ឋាភិបាលបញ្ជូនសំណើថវិការបស់ខ្លួនទៅស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ	D	NR
D1.2	ភាពទាន់ពេលវេលានៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (អនុលោមភាពជាមួយការប៉ាន់ស្មានប្រចាំត្រីមាស)	D	NR
D-2	**ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានផ្តល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ការរៀបចំថវិកា និងការរាយការណ៍ពីហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គម្រោង និងកម្មវិធី**	**D+**	**NR**
D2.1	ភាពពេញលេញ និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការប៉ាន់ប្រមាណថវិការបស់ម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់គាំទ្រគម្រោង	C	NR
D2.2	អត្រានៃការកើតឡើង និងវិសាលភាពនៃការរាយការណ៍ដោយម្ចាស់ជំនួយអំពីលំហូរជំនួយជាក់ស្តែងសម្រាប់ការគាំទ្រគម្រោង	D	NR
D-3	**ទំហំនៃហិរញ្ញប្បទានដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងតាមនីតិវិធីជាតិ**	**D**	**NR**

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤. តារាងសង្ខេបការផ្លាស់ប្តូរកម្រិតគោលបំណង

ក្របខណ្ឌ CAP3	ក្របខណ្ឌ CAP3 បូក ២
ផ្នែកទី១ "បន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា"	*ខឿន/ផ្នែកទី១ "ការបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា"*
១១. បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលនិងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល	១១. បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងការអនុវត្តផែនការប្រមូលចំណូល
១២. បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុល	១២. ពង្រឹងការអនុវត្តថវិកា និងពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ
១៣. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងគណនី	១៣. ពង្រឹងដំណើរការអនុវត្តថវិកា
១៤. កែលម្អការអនុវត្តថវិកា និងពង្រឹងការអនុវត្តផែនការចំណាយ	
ផ្នែកទី២ "បន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ"	*ខឿន/ផ្នែកទី២ "ការបន្តពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ"*
២១. ពង្រឹងការអនុវត្តមាតិកាថវិកាថ្មី និងប្លង់គណនេយ្យថ្មី	២១. ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS)
២២. ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធអនុវត្តថវិកាថ្មីនិងដំណើរការប្រតិបត្តិការថ្មី	២២. ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធអនុវត្តថវិកាថ្មីនិងដំណើរការប្រតិបត្តិការថ្មី
២៣. ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យថ្មី ប្រព័ន្ធកត់ត្រាថ្មី ប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ថ្មី	២៣. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋទាំងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យហិរញ្ញវត្ថុ និងមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Asset Management and Non Financial Asset)
២៤. ពង្រឹងការអនុវត្តឧបករណ៍ និងយន្តការដើម្បីបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ និង គណនេយ្យភាព (ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ)	២៤. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ដោយរួមទាំងហានិភ័យបំណុលពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស ហានិភ័យនៃកាតព្វកិច្ចបំណុលជាយថាហេតុ
២៥. បង្កើនតម្លាភាពថវិកា	២៥. ពង្រឹងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅតាមគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និងសហគ្រាសសាធារណៈ
ផ្នែកទី៣ "ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ"	*ខឿន/ផ្នែកទី៣ "ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ"*
៣១. ពង្រឹង និងពង្រីកការអនុត្តថវិកាកម្មវិធី និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា	៣១. រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនិងថវិការយៈពេលមធ្យម

៣២. រៀបចំថវិកាឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងធ្វើសមាហរណកម្មថវិកា	៣២. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ
៣៣. រៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបន្ទាត់គណនេយ្យភាព (រវាងនីតិប្បញ្ញត្តិ និង នីតិប្រតិបត្តិ, រវាង គសហវ និងក្រសួង-ស្ថាប័ន និងនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័ន)	៣៣. ពង្រឹងការរៀបចំ និងការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា
៣៤. ពង្រឹងការរៀបចំគោលនយោបាយ និងការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ការរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការចំណូលនិងចំណាយរយៈពេលមធ្យម)	៣៤. ជំរុញការធ្វើវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
៣៥. ពង្រឹងការរអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ	
ផែនកទី៤ "គណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម"	***ខឿន/ផែនកទី៤ "ការកសាងគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម/ស្ថាប័ននីយកម្មថវិកាសមិទ្ធកម្ម"***
៤១. បង្កើតក្របខណ្ឌថវិកាផ្អែកលើព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម	៤១. ដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម
៤២. រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម	៤២. ដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធតាមដាន និងពិនិត្យសមិទ្ធកម្មតាមក្រសួង ស្ថាប័ន
៤៣. ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ	៤៣. ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ (សវនកម្មផ្ទៃក្នុង អធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ និងសវនកម្មឯករាជ្យ)
៤៤. រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការកសាងសមត្ថភាព (រួមទាំងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ និងអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ)	៤៤. លើកកម្ពស់តម្លាភាពថវិកា (ប្ដូរពីគោលបំណង ២៥ នៃ CAP3)
ផែនកទី៥ "ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយជោគជ័យ និងចីរភាព (សមត្ថភាពជំនាញ សមត្ថភាពអនុវត្តកំណែទម្រង់លើកទឹកចិត្ត)	***ផែនកទី៥ "ការគាំទ្រកម្មវិធីកែទម្រង់ប្រកបដោយចីរភាព និងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៃការកែទម្រង់ផ្សេងទៀត"***
៥១. បង្កើនភាពជាអ្នកដឹកនាំ, សមត្ថភាព គ្រប់គ្រង, និងបណ្ដុះឆន្ទៈកំណែទម្រង់ ព្រមទាំងបង្កើនភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវ	៥១. ពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងសមត្ថភាព ក្នុងការគ្រប់គ្រង ភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការកែទម្រង់
៥២. បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការកសាងសមត្ថភាព និងវិធានការលើកទឹកចិត្ត	៥២. ធានាចលនាការនៃកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
៥៣. ពង្រឹងការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដំណាក់កាលទី៣	៥៣. ពង្រឹងភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នារវាងការដ្ឋាននៃកម្មវិធីកែទម្រង់ផ្សេងៗទៀត